(जाडेन)

एकनाथ कृत

चतुःश्लोकी भागवत

विनायक विठ्ठल रानडे यांनी
दत्तप्रसारक छापखान्यात (पुणे)
येथे छापिले.
२५ जुलै, १८८३

पत्रे: ४४ आकार: ८३/४" × ५१/२"
ओव्या: १०३५

V 891.461
Eka/Cha

V 891.461
Eka/Cha
50474

THE LIBRARY

श्री नाथीबाई दामोदर ठाकरसी
महिला विद्यापीठ

S. N. D. T.
WOMEN'S UNIVERSITY
BOMBAY.

S. N. D. T. WOMEN'S UNIVERSITY
LIBRARY

25 APR 1972

अथएकनाथकृतचतुःश्लोकीभागवतआरंभ.

25/41?
16.8cms
paper
(88)
Rs 3/-

S. N. D. T. WOM...
LIBRA...
25 APR 1972
50474

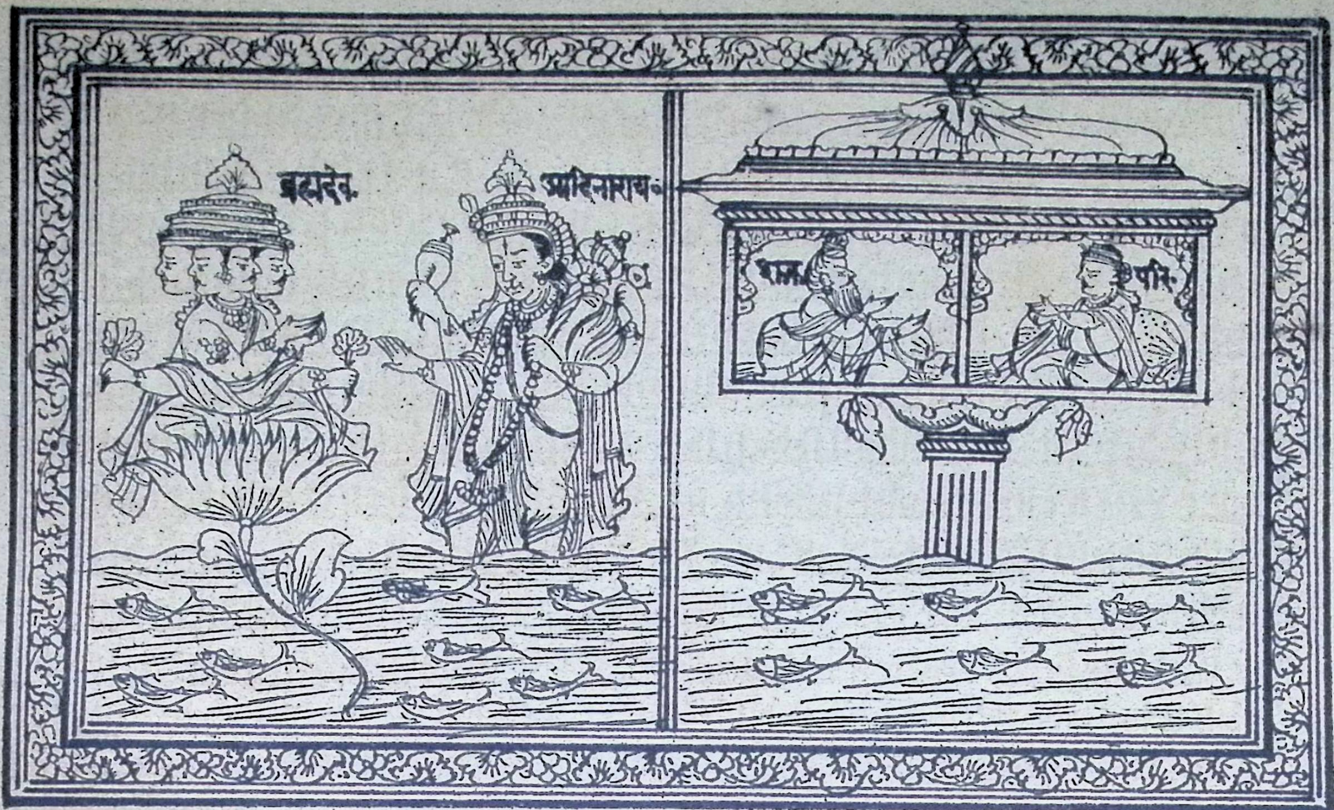
ब्रह्मदेव.
आदिनाराय.

यआनंदघन॥ तोनिजजीवनसच्छिष्य॥९॥ त्याचेचरणींचीमाती॥ अवचटला-
गल्यास्वचित्तीं॥ जन्ममरणाहोयशांती॥ चारीमुक्तीबोळगण्या॥१०॥ तोजिक-
डेपाहातजाय॥ तेदिशासकळस्वरूपहोय॥ त्याचेजेथेंलागतीपाय॥ तेथेंधांवताहोयसु-
परमानंदु॥११॥ यालागींत्याचेवंदिताचरण॥ जीवासीवोडवेशिवपण॥ चरणस्पर्शे
आनंदपूर्ण॥ अगाधमहिमानगुरुचरणीं॥१२॥ त्याचीसद्भावेंजेंघडेसेवा॥ तेंजीव-
त्वशोधितांनमिळेजीवा॥ तंवशिवहीमुकलाशिवभावा॥ हाअभिनवदेवासेवेमाजी
॥१३॥ तोज्यासीआश्वासीआपण॥ त्यासीहरिहरवंदितीपूर्ण॥ कळिकाळघालीलो-
टांगण॥ रिघतीशरणकामक्रोध॥१४॥ ऋद्धिसिद्धीहीआपण॥ त्याचेघरींसेवाह-
तीजीवन॥ एवढेंगुरुदास्याचेंमहिमान॥ सभाग्यजनपावती॥१५॥ गुरुसेवेहोनीव-
रुता॥ उपायनाहींपरमार्था॥ हेंसत्यसत्यमासीवार्ता॥ वेदशास्त्रार्थीसंमत॥१६॥ तो
गुरुसेवेचीअभिनवखूण॥ स्वामिसेवकूनहोऊन॥ नुरवूनिआंगींतूंपण॥ सेवकाजना-
र्दनसंतुष्टे॥१७॥ हेंवर्मजेंवनयेहातां॥ तंवसेवानघडेगुरुभक्ता॥ ज्याचेहातांचढेएका-
त्मता॥ तोशिष्यसरतागुरुचरणीं॥१८॥ दुर्घटवाटेएकात्मता॥ तंवगुरुशिष्यआतौ-
ता॥ एकचिपरमात्मातत्वता॥ हेंएकात्मतास्वतःसिद्ध॥१९॥ एकात्मताश्रीजनार्द-
न॥ नुरवुनियांमीतूंपण॥ शिष्याचीसेवासंपूर्ण॥ स्वयेंकरीआपणअंगिकारी॥२०॥ १

नव्हे ज्ञानभासी ॥ तेथें इतरांची कोणगती ॥ अभजनीं शासी पावावयापैं ॥ ५२ ॥ जीवाचें-
निरसावया अज्ञान ॥ मुख्यत्वें असे भगवद्भजन ॥ स्वयें करितां हें चतुरानन ॥ तें चि नि-
रूपण शुक सांगे ॥ ५३ ॥ केवळ चैतन्यविग्रहो ॥ सत्यसंकल्प भगवद्देहो ॥ त्याचे दर्शना
र्थ पहाहो ॥ तप आदिउपावो हरी प्रेरी ॥ ५४ ॥ कामनारहित निष्पाप ॥ श्रद्धापूर्वक सद्रूप ॥ नि
ष्कपट करिता नप ॥ भगवत्स्वरूप तें भेटे ॥ ५५ ॥ न करितां भगवद्भजन ॥ ब्रह्मा होऊन शावे
पावन ॥ यालागीं तप आदि साधन ॥ स्वयें निज भजन हरि प्रेरी ॥ ५६ ॥ या ब्रह्मयाची निज-
स्थिती ॥ कल्पाचिये आदिश्रासी ॥ कैशी होती परिस्थिती ॥ तें मी तुजप्रती सांगेन पां ॥ ५७ ॥
श्लोक ॥ स आदिदेवो जगतां परो गुरुः स्वधिष्ण्यमास्थाय सिसृक्षयैक्षत ॥ तां नाध्यग-
च्छद्दृशमत्रसंमतां प्रपंचनिर्माणविधिर्यया भवेत् ॥ ५ ॥ टीका ॥ इंद्रादि देवां पूज्य तत्त्वता ॥
यालागीं आदिदेव विधाता ॥ प्रजापतींचाही पिता ॥ परमगुरु ना पाहें तूं ॥ ५८ ॥ गायत्रीमंत्र
उपदेशिला ॥ हा विज्ञाला परंपरता ॥ यालागीं परमगुरु ला ॥ जाणत स्वतां ब्रह्मयासी ॥ ५९ ॥
ऐसा परमगुरु ज्ञाननिधी ॥ तो हि कल्पाचिये आदीं ॥ होऊनि ठेला मूढबुद्धी ॥ सृष्टीसर्जन वि-
धी स्मरेना तया ॥ ६० ॥ एवं नाभिकमळीं कमलासन ॥ बैसला केवळ अज्ञान ॥ तंव तद्दर्शी ज्ञा-
ली आठवण ॥ मी येथें कोण कैंचा पां ॥ ६१ ॥ मज कैंचें हें कमलासन ॥ येथें याचें मूळ तें कवण ॥
तें पाहावया आपण ॥ जळीं निमग्न स्वयें जाहला ॥ ६२ ॥ सहस्रवरुषें बुडी देतां ॥ कमळमूळ न

देवाजीवासमसद्दढ ॥ हेंकेवळमानितीमूढनज्ञाते ॥ ४० ॥ धूम्रज्वाळापाहतांदोन्ही ॥ ज-
रिजन्मतीएकेस्थानीं ॥ तमनिवारेज्वाळापासूनी ॥ धूमानमानीतमदाटे ॥ ४१ ॥ जीवज्ञा-
नस्वरूपसत्यज्ञानी ॥ परितोझाळादेहाभिमानी ॥ ज्ञानबेंचलेंविषयध्यानीं ॥ याला-
गींदृढबंधनींतोपडला ॥ ४२ ॥ आपणियांचिसारिखादेख ॥ हरिमानीपंचभौतिक ॥ त्या
परममूर्खातेंदेख ॥ आकल्पदुःखसरेनापैं ॥ ४३ ॥ ऐसेंहिजेजडमूढमूर्ख ॥ भावार्थेंज्ञा-
त्याभजनोन्मुख ॥ त्यांचेंनिःशेषउडेदुःख ॥ तेंनिजात्मसुखपावतीदेखा ॥ ४४ ॥ भग
वद्देहचैतन्यघन ॥ तेथेंवसेनादेहाभिमान ॥ यालागींकरितांत्याचेंभजन ॥ अज्ञानजन-
उद्धरती ॥ ४५ ॥ आनंदोनिबोलेशुकमुनी ॥ परिक्षितीभक्तशिरोमणी ॥ जोनिजदेहींनि
रभिमानी ॥ तोसीमानीपरमेश्वर ॥ ४६ ॥ जोनिःशेषनिरभिमान ॥ त्याचादेहतोचैतन्यघ
न ॥ त्याचेंकरितांभजन ॥ जडमूढजनउद्धरती ॥ ४७ ॥ निरभिमानाहोनीपरता ॥ ठावना-
हींगापरमार्था ॥ तोतैंचयेआपुल्याहाता ॥ जैंअनन्यताहरिभक्ती ॥ ४८ ॥ हामुख्यभग
वतभजतां ॥ जीवासीकेंवीउरेअहंता ॥ यालागींभजनींसुकृता ॥ जापलबतापरीक्षिती-
तूं ॥ ४९ ॥ भगवद्देहाचेंश्रेष्ठपण ॥ विशेषेंसीअतिगहन ॥ त्यादेहाचेंहोतांदर्शन ॥ जड-
मूढजनसज्ञानहोती ॥ ५० ॥ ऐसेंनिजदेहाचेंलक्षण ॥ जाणोनियांनारायण ॥ हरावया
ब्रह्मयाचेंअज्ञान ॥ निजात्मदर्शनदेऊंइच्छी ॥ ५१ ॥ नकरितांभगवद्भक्ती ॥ ब्रह्मयासी-

लाजडमूढबुद्धी॥सृष्टीसर्जनविधिस्फुरेना॥३२॥यापरीकेवळअज्ञान॥नाभिंक-
मळींकमळासन॥विसरलाआपआपणा॥मींहेंकोणस्फुरेनात्या॥३३॥यालागीं-
श्रीनारायण॥द्यावयानिजात्मज्ञान॥आपुलीनिजमूर्तिचीखूण॥निजवेंदर्शनदेऊं-
पाहे॥३४॥श्रीनारायणाचीदिव्यमूर्ती॥देखतांचीस्फुरेस्फूर्ती॥तोचिइतिहास-
परिक्षिती॥ज्ञानगर्भस्थितीशुकसांगे॥३५॥श्लोक॥ ॥श्रीशुकउवाच॥आत्म-
मायामृतेराजन्परस्यानुभवात्मनः॥नघटेतार्थसंबंधःस्वप्नद्रष्टुरिवांजसा॥१॥ब-
हुरूपइवाभातिमाययाबहुरूपया॥रममाणोगुणेष्वस्याममाहमितिमन्यते॥२
॥यर्हिवाववमहिम्निस्वेपरस्मिन्कालमाययोः॥रमेतगतसंमोहस्त्यक्त्वोदास्तेनदोभय
म्॥३॥आत्मतत्वविशुध्यर्थंयदाहभगवानृतम्॥ब्रह्मणेदर्शयन्रूपमव्यलीकव्रता
दृतः॥४॥टीका॥ ॥अज्ञानेंजीवाजीवभाव॥त्यासिद्यावयानिजात्मठाव॥शुकसां-
गेसुगमउपाव॥इतिहासपाहाहोहरिविरिंचींचा॥३६॥जेंश्रीमुखेंश्रीभगवंतें॥सांगी
तलेंविधातयातें॥संतोषोनिउन्नमत्तें॥निजरूपातेंदावोनितेणें॥३७॥जीवासीदृढदे
हबुद्धी॥भगवंतहिदेहसंबंधी॥तेंत्याचेंभजनेंमोक्षसिद्धी॥नघडेत्रिशुद्धिजीवासिया
॥३८॥ऐसीउठोंपाहेआशंका॥तेविषयींचेंउत्तरआइका॥जीवाआणिजगन्नायका॥
देहसमत्वदेखानघडे॥३९॥जातिपाहतांदोन्हीदगड॥परीरत्नगारनव्हेपाडिपाड॥तेंवी

गुरबुनिमींनूंपणाचीवार्ता॥ वदवितांहेग्रंथकथा॥ तेथेंमीएकककर्ता॥ हेकोणेंअहं-
ताधरावी॥२१॥ मजनाहींग्रंथअहंता॥ ह्मणोनिश्रोत्यांतेंविनविता॥ तेंविनवणीच्चत-
त्वता॥ अंगींअहंताआणूंपाहे॥२२॥ तंवमाझेंजेंकांमीपण॥ तेंसद्गुरूझालाआपण॥
तरीकरितांहीविनवण॥ माझेंमीपणमगनेलें॥२३॥ माझीक्रियाकर्मकर्तव्यता॥ स-
द्गुरूचिझालानव्हता॥ आतांमीपणाचीअहंता॥ मजसर्वथाअसंबद्ध॥२४॥ आतांअ-
वधाराग्रंथकथन॥ कल्पादिहेंपुरातन॥ हरिब्रह्मयांचेंजुनाटज्ञान॥ तेथेंअवधानश्रो-
तींद्यावें॥२५॥ जेणेंसंतोषतीज्ञानसंपन्न॥ स्वरूपहोतीमुमुक्षुजन॥ तेंहेंहरिब्रह्म-
यांचेंज्ञान॥ तेथेंअवधानश्रोतींद्यावें॥२६॥ जोजडमूढहोतानटस्थ॥ तोचोश्लोकीं-
जाणनेमस्त॥ ब्रह्माकेलाज्ञानसमर्थ॥ तोअगाधज्ञानार्थअवधारा॥२७॥ पावोनि-
चतुःश्लोकींचेंज्ञान॥ ब्रह्माझालाज्ञानसंपन्न॥ करितांसृष्टीचेंसर्जन॥ निजांगीअ-
भिमाननबाधी॥२८॥ त्याज्ञानाचीरसाळकथा॥ महाराष्ट्रभाषेंसांगेनआतां॥ येथें
अवधानद्यावेंश्रोता॥ हेविनवणीसंतांसलगीची॥२९॥ पूर्णसलगीदिधलीस्वामी-
॥ ह्मणोनीनिःशंकझालोंआह्मी॥ परीजेंबोलिलेंज्ञाननिगमीं॥ तेंसादरतुह्मीपरिसा-
वें॥३०॥ ऐसेंप्रार्थुनीश्रोतेजन॥ प्रश्नकरितसाधुसज्जन॥ पुढीलकथेचेंअनुसंधान॥
एकाजनार्दनसांगेल॥३१॥ आदिकल्पाचियेआदीं॥ एकार्णवजळामधीं॥ ब्रह्मास्ना-

येंचिहाता ॥ तेथेंनिरबुजळायेवरुता ॥ बैसेमागुताकमळासनीं ॥ ६३ ॥ विधाताविचारीचारी
खाणी ॥ चौऱ्यासीलक्षजीवयोनी ॥ याचराचराचीमांडणी ॥ सृष्टीकैसेनीसृजावीहे ॥ ६४ सु
रनरआणिपन्नग ॥ उत्तममध्यमअधमभाग ॥ कैसेनीसृजावेंम्यांजग ॥ पूर्ववत्रविभागस्फुरे
नामज ॥ ६५ ॥ ऐसीस्त्रष्टाचिंताकरी ॥ निश्चळबैसेकमळावरी ॥ पंचभूतेंहींकवणेपरी ॥ देहीं
देहधारीहोतील ॥ ६६ ॥ ऐसीतोचिंताकरी ॥ चित्तउगेंनराहेक्षणभरी ॥ मीकोणमजभीतरी ॥
हेंमनींनिर्धारींकळेना ॥ ६७ ॥ नकळतांमाझेंमीपण ॥ केंविप्रपंचहोयनिर्माण ॥ ऐसेंचिंतोनी
अतिगहन ॥ चतुराननअनुतापीहोत ॥ ६८ ॥ कृपाकरींगाअच्युता ॥ धांवेंपावेंगाभगवंता ॥
याएकार्णवाअतौता ॥ हेंईरक्षिनामजस्वामी ॥ ६९ ॥ मीअतिशयेंतुझेंदीन ॥ मजवरीकृपा
करीसंपूर्ण ॥ निजभावेंअनन्यशरण ॥ मनींलोटांगणघालीतसेपैं ॥ ७० ॥ ऐसीब्रह्मयाची
तीचिंता ॥ तत्काळकळलीभगवंता ॥ तोअंतर्यामीजाणता ॥ करिताकरवितातोएक ॥ ७१ ॥
जंवहरीत्हृदयींकृपानकरी ॥ तंवअनुतापनुपजेशरीरीं ॥ त्याचीपूर्णकृपाज्यावरी ॥ तोविष
यींकाकुरीवीतरागी ॥ ७२ ॥ विवेकाविणवैराग्यउरी ॥ तेंअपायींघालीकडेकपाटीं ॥ कींवैरा-
ग्याविणविवेकउठी ॥ तोजन्मलापोटींनपुंसक ॥ ७३ ॥ विवेकाविणवैराग्यआंधळें ॥ वैराग्या
विणविवेकपांगुळें ॥ हेंएकएकाअवेगळें ॥ ज्याल्याविणककेनपरमार्थ ॥ ७४ ॥ जैंकृष्णकृपापू
र्णघडे ॥ तैंविवेकवैराग्यसमपाडें ॥ हींत्हृदयींवाढतीवाडेंकोडें ॥ तैंब्रह्मआतुडेतत्काळपूर्ण ७५

वैराग्याविणजोंस्थिती॥त्यातोंगळीविषयशक्ती॥विवेकहीनवैराग्यस्थिती॥तेजंतूपड
तीअंधत्वें॥७६॥जैंकृष्णाकृपापूर्णआकळे॥तैंविवेकवैराग्यएकेवेळे॥जैंहृदयींभरेभाज
ळें॥तैंपरब्रह्मलोकेंदोंदावरी॥७७॥तेणेंश्रीनारायणेंआपण॥ब्रह्मयावरीकृपाकेलीपूर्ण
॥कमळासनींबैसोनिजाण॥झालाविवेकसंपन्नवीतरागी॥७८॥त्यासीद्यावीआपुलीभे
टी॥कृपाउपजलीहरीचेपोटीं॥नव्हतीचित्तशुद्धिगोमटी॥ह्मणुनीहरीरूपींदृष्टीरिघेना
॥७९॥जरीह्मणालबहुतदूरी॥इंद्रियांतोव्यापरी॥निजज्ञानेंनांदेश्रीहरी॥घडेकेंवीपरी
प्राप्तियाप्राप्ती॥८०॥इंद्रियव्यापारज्ञानेंहोती॥तेंज्ञानवेंचलेंविषयासक्ती॥यालागींहृ
दयस्थाचीप्राप्ती॥प्राणीनपावतीविषयांधत्वें॥८१॥तेविषयासक्तिज्याचीउडे॥त्यानं
वचित्तशुद्धिजोडे॥तैंहृदयींहरिआतुडे॥सर्वसांपडेपरमात्मामग॥८२॥त्याचित्तशु-
द्धीलागींजाण॥भावेंकरावेंभगवद्भजन॥कांगुरुदास्यकरितांपूर्ण॥परब्रह्मजाणपायां
लागे॥८३॥तेघडावयाभगवद्भक्ती॥तपादिसाधनसुयुक्ती॥देवसांगेब्रह्मयाप्रती॥ए-
केंपरिक्षितीनृपवर्या॥८४॥श्लोक॥सचिंतयद्व्यक्षरमेकदांभस्युपाश्रृणोद्विर्गदितंव
चोविभुः॥स्पर्शेषुयत्षोडशमेकविंशंनिष्किंचनानांनृपयद्धनंविदुः॥६॥टीका॥एवंक-
मलासनींब्रह्माआपण॥बैसलासेअनुतापेंपूर्ण॥तंवएकार्णवींनिकटजाण॥द्व्यक्षरवच
नद्विवारऐके॥८५॥कोणरूपकोणवर्ण॥कैसेपरीचेंउच्चारण॥त्याअक्षरांचाअर्थकोण॥

तेंहीलक्षणऐकराया ॥ ८६ ॥ तकारापासूनीपकारवरी ॥ ऐसेंब्रह्मासाक्षात्कारी ॥ त्याचीऐक्य
ताझडकरी ॥ होलवकरीविधात्यातुज ॥ ८७ ॥ ऐसींतपहीं अक्षरेंदोन्हीं ॥ परमेष्ठीऐकेकानीं ॥ -
तेंचिदोनीवेळाकरूनी ॥ तपतपहेंध्वनीपरिसत ॥ ८८ ॥ जैसापरमआप्तयेउनी ॥ हितोपदेश -
सांगेकानीं ॥ नेंवींआईकोनीदोन्ही ॥ विधातामनींचमत्कारला ॥ ८९ ॥ हेंतपस्वियांचेंनिजय
न ॥ यालागींतेंतपोधन ॥ तपोबळेंऋषिजन ॥ प्रतिसृष्टिजाणकरूंशकती ॥ ९० ॥ नवलतपा
चेंकौतुक ॥ तापसांभितीब्रह्मादिक ॥ तपस्वियांचेंनवलदेख ॥ दशावतारादिकविष्णूसी ॥
९१ ॥ तपाचेनीनेटपाटीं ॥ सूर्यमंडळनपेसृष्टी ॥ तपाच्याबळेंनिजनेटीं ॥ दर्भाग्रींसृष्टीध -
रितीऋषि ॥ ९२ ॥ तपोबळेंसमुद्राक्षारकेलें ॥ यादवकुळनिर्दाळिलें ॥ शिवाचेंलिंगपतन -
झालें ॥ क्षोभलेनींबोलेंतपोधनी ॥ ९३ ॥ जेसत्यवादीसंतसज्जन ॥ जेवासनात्यागीअकिं
चन ॥ तपहेंत्यांचेंनिजधन ॥ सत्यजाणनृपनाथा ॥ ९४ ॥ तपतेंपरमनिधान ॥ साधकाचें -
निजसाधन ॥ ब्रह्मप्राप्तीचेंदिव्यांजन ॥ ऐकोनीचतुराननविचारी ॥ ९५ ॥ श्लोक ॥ निशम्य
तद्वक्तृदिदृक्षयादिशोविलोक्यतत्रान्यदद्दृश्यमानः ॥ स्वधिष्ण्यमास्थायविमृश्यतद्धि
तंतपस्युपादिष्टइवादधेमनः ॥ ७ ॥ टीका ॥ तपतपऐसेंबोलिला ॥ तोप्रत्यक्षनाहींदेखिला
॥ पाहतांअदृश्यजाहला ॥ तोपांगेलादशादिशा ॥ ९६ ॥ तपयाअक्षरांचाउच्चारी ॥ पाहतां -
नदिसेदेहधारी ॥ अवलोकितांदिशाचारी ॥ वक्ताशरीरीदिसेना ॥ ९७ ॥ तपयाअक्षरांचा -

ए.भा. वक्ता॥नातुडेदृष्टीचियापंथा॥मगतपयावचनार्थी॥होयविचारितानिजहृदयीं॥९८॥ च.श्लो.
५ ह्मणेदंतौष्ठपुटवीण॥नव्हेयाअक्षराचेंउच्चारण॥होकांयेथेंबोलिलाकोण॥देहधारी-
आनदिसेना॥९९॥तपयानांवाचीकायस्थिती॥तपेंपाविजेकोणप्राप्ती॥ऐसेंविधातानि-
जचित्तीं॥तपाचीस्थितिगतिविवंचीत॥१००॥तपह्मणिजेपरमसाधन॥येणेंसाधेनि-
जात्मधन॥ऐकोनीऐसेंसावधान॥स्वहितस्फुरणहृदयींस्फुरलें॥१॥तपह्मणिजेमाझें
हित॥तपेंएकाग्रहोयचित्त॥तपेंहोइजेआनंदयुक्त॥ऐसानिश्चितार्थपैंकेला॥२॥जं-
वनाहींकेलेंदृढतप॥तंवनरकेतपवचनाचेंरूप॥आहाचकष्टतांअमूप॥तेणेंस्वस्वरू-
पभेटेना॥३॥ऐसाहृढनिश्चयमानुनी॥विधाताबैसेकमलासनीं॥जैसाप्रत्यक्षयेऊनी
कोण्ही॥हितालागोनीबैसवी॥४॥एकांतींशिष्यालागोनी॥जेंगुरुउपदेशितकानीं॥
मगतोप्रवर्तेअनुष्ठानीं॥तेंविंकमलासनींविधाता॥५॥तपह्मणिजेनव्हेस्नान॥तपह्म-
णिजेनव्हेदान॥तपनव्हेशास्त्रव्याख्यान॥वेदाध्ययननव्हेतप॥६॥तपह्मणिजेनव्हे
योग॥तपह्मणिजेनव्हेयाग॥तपह्मणिजेवासनात्याग॥जेणेंतुटेलागकामक्रोधांचा
७शरीरशोषणानांवतप॥तोप्रारब्धभोगानुरूप॥हरिहृदयींचिंतणेंचिद्रूप॥तपस-
द्रूपत्यानांवपैं॥८॥जेणेंदंभलोभनिःशेषआटे॥अहंममतासमूळतुटे॥यासचिनां ५
वंतपगोमटें॥मानीनेटेंपाटेंविधाता॥९॥तीर्थींतीर्थींचियाअनुष्ठाना॥क्षमानुपजेस-

ज्ञानघना ॥ तेथेंकोपयेउनीजाणा ॥ करीउगाणातपाचा १० कोपतापसांचावैरी ॥ केल्यातपा
चीबाहेरीकरी ॥ तोजंवनिर्दळीनाजिव्हारीं ॥ तोंतपाचीथोरीमिरवितीमूर्ख ॥ ११ जरीजाहला
संन्यासी ॥ तरीकामक्रोधज्यापासीं ॥ तोप्रपंचाचेदिधलाआंदणासी ॥ मांइतरांसीकोण-
पुसे १२ जेथेंकामक्रोधांचेंनिर्दाळण ॥ यानांवशब्दअनुष्ठान ॥ हानिश्चयकरूनीचतुराननं ॥
तपासीआपणसरसावला ॥ १३ ॥ एवंतपमानूनियांहित ॥ बुद्धिनिश्चयेंनिश्चितार्थ ॥ ब्रह्मा-
तपश्चर्याकरित ॥ एकाग्रचित्तभावार्थें १४ श्लोक ॥ दिव्यंसहस्राब्दममोघदर्शनोजितानि
लात्माविजितोभयेंद्रियः ॥ अतप्यतस्माखिललोकतापनंतपस्तपीयांस्तपतांसमाहितः
८ टीका ॥ मनुष्याचाजोजाणिजेमास ॥ तोदेवांचाएकदिवस ॥ ऐसीसंख्यासहस्रवरुष
॥ तपसायासकरीब्रह्मा ॥ १५ ऐसींसहस्रवरुषेंवरी ॥ ब्रह्मयाकमलासनींतपकरी ॥ त्याच्या
तपाचीथोरी ॥ व्यासमुनीश्वरींवर्णिली हे १६ हेआदिकल्पींचीजुनाटकथा ॥ होयश्रीव्या-
सचिवक्ता ॥ तेणेंआणोनियांवेदार्था ॥ यथार्थेवानीनिरूपली ॥ १७ तीचश्रीशुकेंपरि-
क्षिती ॥ निरूपिलीकृपामूर्ती ॥ याविरिंचीचीतपप्राप्ती ॥ उत्कृष्टस्थितीअवधारा १८ ब्र-
ह्मावकमलासनींतपकरी ॥ तेवलत्याचेधारिष्टाचीथोरी ॥ नानाइंद्रियविकारी ॥ परिझाला
अविकारीनिजनिष्ठ १९ शमदमांचेनीनिजमेळें ॥ जिंनिलेमनपवनांचेउल्लाळे ॥ इंद्रियांचे
अपारपाळे ॥ तेणेंतपोबळेंआक्रमिले २० मनअमनपाहोंआदरिलें ॥ तंवतेंचंचलत्वविसरे

लें॥ चित्तविषयचिंतेमुकलें॥ चित्तींचिंतलेंचैतन्यपें २१ बुद्धीनेंदृढबोधधरिला॥ तेथें-
अहंकारकांपिन्नला॥ तेणेंसोहंभावबकाविला॥ तेव्हांप्राणपरतलादचकोनी २२
देहींदशधाधांवतहोता॥ तोएकवटुनीअनेता॥ धरूनीसोहंचासांगाता॥ पश्चिमपं
थाचालिला २३ यापरीमनपवनांसी॥ जिंतिलेंसोनिजनिष्ठेसी॥ तंवबाह्यइंद्रियांसी॥
दशाअपैसीबाणली २४ डोळ्यांडोळेदेखणेंझालें॥ तेणेंदृश्याचेंदेखणेंठेलें॥ श्रवणा
अनुहतध्वनीलागलें॥ तंवशब्दावरिलेंनिःशब्दें २५ स्पर्शीस्पृशविजेंवदेहीं॥ तंवदे-
हींदेहत्वस्फुरणनाहीं॥ देहींचप्रगटलाविदेही॥ तेथेंस्पर्शेकाइस्पर्शावेंपें २६ चित्क-
ळावोळलीवोरसें॥ गोडीरसनेमाजींप्रवेशे॥ रसनालाजोविषयतोषे॥ सर्वांगतेणेंर-
सेंअतिगोड २७ घ्राणींघेऊंजातागंधासीं॥ घ्राणचालिलापश्चिमेसी॥ मागेंकोणासे
वीगंधासी॥ एवंविषयासीविरक्तिस्पष्ट॥ २८ मनइंद्रियद्वारेंविषयींधांवे॥ त्यासीघत्या-
हारलाविलासवें॥ यालागींतेंजीवेंभावें॥ झालेंनिजस्वभावेंनिर्विषय २९ ज्ञानेंद्रियेंजिंकिलीं
ऐसीं॥ तेंकर्मेंद्रियांचीस्थितिकैसी॥ तेंहीसांगेनतुजपासीं॥ एकराजर्षिनृपवर्या ३० जेवींशूर
जिंकिलियारणीं॥ कटकजिंकिलेंतेंचिक्षणीं॥ तेवींमनोजयाचीबांधावणी॥ तोचिकरणीं
सर्वविजयसमजें ३१ विजयबांधावाराजद्वारीं॥ तंवगुदियाउभाविजेपराघरीं॥ तेवींमनोज
याचीथोरी॥ तेंचिइंद्रियद्वारींनांदत ३२ वाचावदलीसत्यासत्य॥ तिसीरासनामोंदलेंप्राय

श्रित॥वाच्यवाचकस्फुरेनातेथ॥वाचास्फुरतचळती३३जेंभेटोंनिघेमनामन॥तेंहातमो
कळेसंपूर्ण॥तेव्हांक्रियेमाजीअकर्तेपण॥आपुलेंआपणहोतावरी३४क्रियारतली॥चिच्छ
क्ती॥तेणेंज्ञानगम्यचरणांचीगती॥तेव्हांगमनप्रत्यावृत्ती॥समाधानस्थितीआसनस्थ॥
३५यापरीजिंतूनीचरण॥दिव्यसहस्त्रवरुषेंजाण॥हटघालूनियांआसन॥प्राणापानव-
श्यकेले३६मनीकामाचाअतिसाटोप॥तेणेंसबळउठीकंदर्प॥तेंमनचिंतीजेंचिद्रूप॥तें-
कामकंदर्पअसतांचनाहीं३७जेथेंमनअसेइंद्रियेंउरलें॥तेथेंकंदर्पाचेंचालोंशकलें॥चित्त
चिद्रूपध्यानींगुंतलें॥तेंकाहींनचलेकामकंदर्पाचें३८देखोनीरंभेचासाटोप॥शक्रकांपोरी
नुठेकंदर्प॥ज्याचेंहृदयींनुठेकामसंकल्प॥तोनिर्विकल्पसर्वार्थी३९कामनापसांचाउघड
वैरी॥मनजिंकोनेणेंत्यातेंमारी॥जेगुंतलेचिदाकारीं॥त्यांचेतोडरीअनंगरुळत४०गुदें-
द्रियाचास्वभावक्षर॥तेंवध्यानबळेंसाचार॥क्षरींअमरहोयअक्षर॥क्षराक्षरनुरवुनीते
थें४१ज्ञानकर्मेंद्रियेंदाही॥अकरावेंमनतेठायीं॥यापरिउभयेंद्रियेंपाहीं॥जिंतूनीहृदयदे
हीतोझाला४२अंतरींनिग्रहहटकेला॥शमशब्देंतोवाखाणिला॥बाह्येंद्रियांनेमकेला
॥तोदमबोलिलाशास्त्रज्ञीं४३हृदयींचेनीविवेकमेळें॥वैराग्याचेअनुतापबळें॥शमद-
माचेनीनिरबळें॥तपप्रांजळेंहटकेलें४४परितेंतपजाहलेंकैसें॥लोकप्रकाशेनिजप्रका-
शें॥एवढीमहिमाआलीदशो॥त्रैलोक्यभासेत्यानपामाजी४५ऐसानिधैचानिजप्रताप

॥तेणेंतपजाहलेंसफळरूप॥ब्रह्माजाहलासत्यसंकल्प॥तपवन्त्याचेंरूपदेखोनियां॥
४६यालागींसफळदर्शन॥विरिंचीचेंतेंतपाचरण॥आचरलानिजांगेंजाण॥ब्रह्माआप
णनेमनिष्ठा४७तपाचेनिजनेमेंसींकष्ट॥साधिलेंस्वनिष्ठेंचोखट॥यालागींतोअतिश्रेष्ठ॥
जाहलावरिष्ठतपस्व्यांमाजी४८देखावेंतपवन्त्याचेंरूप॥ऐसाब्रह्मयाचापूर्वसंकल्प॥या
लागींवैकुंठपीठदीप॥कृपाळुसत्यसंकल्पस्वरूपदावी४९नहोतांगुरुकृपासंपूर्ण॥कदान
साधेआत्मज्ञान॥त्यागुरुत्वालागींनारायण॥आपुलेंआपणस्वरूपदावी५०नसेवितांसद्गु
रुचरण॥स्पष्टयासीनव्हेब्रह्मज्ञान॥त्यागुरुत्वाचेंमहिमान॥श्रीनारायणस्वयेंदावी५१मा
गेंउपदेशिलेंतपतप॥परिप्रत्यक्षनव्हेसद्गुरुरूप॥गुरुकृपानव्हतांसद्रूप॥शिष्याचेंवि
कल्पनतुटतीकदा५२संतोषोनीसद्गुरुनाथ॥शिष्याचेमाथांजोंनठेवीहात॥तोंवरीना-
तुटेपरमार्थ॥हानिश्चितार्थहरिजाणे५३यालागींश्रीनारायण॥गुरुत्वेंआपुलेंआपण
॥शिष्यासीदेऊनीदर्शन॥स्वयेंब्रह्मज्ञानउपदेशितसे५४निषेधेंकेलीतपस्थिती॥तेणेंज्ञा
लीसद्गुरुप्राप्ती॥आलागुरुसुखेंप्रजापती॥आत्मज्ञानप्राप्तीपावलापां५५जैंपूर्वपुण्या-
चीनिष्कामजोडी॥तैंसद्गुरुचरणजोडितीजोडी॥गुरुचरणींआवडीगाढी॥तैंपाविजेरो-
कडीब्रह्मप्राप्ती५६गुरुत्वाठायींनीचपण॥शिष्येंदेखिलेंअसेजाण॥अणुमात्रकेलि
याहेळण॥ब्रह्मज्ञानकदानुपजेल्या५७गुरुतेंपाहतांमनुष्यबुद्धी॥ज्ञाननव्हेगात्रिशुद्धी॥

॥ यालागीं कृष्णकृपानिधी ॥ निजवैभवसिद्धि स्वकृपासी दावी ५८ गुरूत्वें अगाधमहिमा
न ॥ दावावया श्रीनारायण ॥ जेथें लक्ष्मी करी संमार्जन ॥ तें वैकुंठभुवन स्वयें दावी ५९ ॥ श्लो
क ॥ तस्मै स्वलोकं भगवान्सभाजितः संदर्शयामास परं न यत्परम् ॥ व्यपेतसंक्लेशविमोह
साध्वसं स्वदृष्टवद्भिर्विबुधैरभिष्टुतम् ॥ ९ ॥ टीका ॥ तें वैकुंठ जाणसा त्वार ॥ सर्व लोकां वरिष्ठ
वर ॥ त्याहून परतें नाहीं पर ॥ यालागीं परात्पर ह्मणती त्यातें ६० जेथें परमात्मानंदें स्वयंज्यो
ती ॥ त्या वैकुंठाची वैभवस्थिती ॥ वर्णितां खुंटली परेची गती ॥ यालागीं ह्मणती वैकुंठलो
क ६१ ज्या लोकाचिये ठायीं ॥ क्लेशमात्र प्राणियांसी नाहीं ॥ मोहाची वार्ता कांहीं ॥ कोणो
स्वप्नीं ही न देखती ६२ नित्य देखतां हरिचे पाय ॥ क्षुधातृषा जिरोनी जाय ॥ तेथें मोह क्लेश
कैंचा राहे ॥ आनंदें नांदता हे वैकुंठलोक ६३ ज्या वैकुंठाचें नांव घेतां ॥ काळ पळे म   ता ॥ ते
थें कैंची भयाची वार्ता ॥ जन निर्भय नानारूपें ६४ ज्या लोकाचिये ठायीं ॥ मरणाचें नांव नाहीं
॥ जरा प्रगटे निजदेहीं ॥ हें जन कोणीही जाणेचि ना ६५ ज्या लोकाचें स्तवन ॥ सदाशिव करी
आपण ॥ इंद्रादि देवगण ॥ वैकुंठाचे गुण स्वयें वदती ६६ मृत्युलोकींचे मुनिगण ॥ पावाव
या वैकुंठभुवन ॥ अद्यापि करिती अनुष्ठान ॥ भगवद्भजनीं निजनिष्ठा ६७ तोचि वैकुंठलोक ॥
पांच श्लोकीं श्रीशुक ॥ वर्णितसे आत्यंतिक ॥ ऐकें त्यक्तोरकु परिक्षिती ६८ श्लोक ॥ प्रवर्त
ते यत्र रजस्तमस्तयोः सत्त्वं च मिश्रं न च कालविक्रमः ॥ न यत्र माया किमुतापरे हरेरनुव्रता य

त्रसुरासुरार्चिताः१०टीका॥ज्यालोकाचीनिजस्थिती॥शुद्धसत्वजनवर्तनी॥रजत-
ममिश्रितगती॥ज्यालोकाप्रतीअसेना६९नवलतेलोकींचाठसा॥बाल्यतारुण्यवृद्धद
शा॥नाहींतेथेंतिन्हीवयसा॥क्षयआहेकैसाहेंनेणिजे७०तेथेंसमूळमायानाहीं॥मांक-
लिविक्रमकेंचातेठायीं॥मोहलोभादिदूषपाहीं॥मायेच्याठाईंवर्तती७१उगमींवाकडी
लागेनेटें॥तेणेंनदनदीपूरलोटे॥तेवींमायाविषयसंघट्टें॥चढणीनेटेंपाटेंमोहादिदशा॥-
७२जेथेंउगमनाहींमायेचा॥तेथेंरागद्वेषठावकेंचा॥परमानंदेंपूर्णसाचा॥हरिप्रियां-
चासमूहनांदे७३भक्तिप्रतापेंजेंआथिले॥यालागींतेदेवदैत्यींपूजिले॥मायामोहातीत
जाहले॥अटकबैसलेवैकुंठीं७४देवाचीमायाऋद्धिसिद्धी॥दैत्यांचीमायाविघ्नेंबाधी-
॥भक्तनटळतीचढदबुद्धी॥जिणोनीउपाधिपूज्यझाले७५शोधितीसत्वअतिसात्विकें
॥जेहरिभक्तहरिप्रेमाधिकें॥जेझालेश्रीहरिसारिखे॥त्यांचेंस्वरूपसकळेंशुकसांगे७६
॥श्लोक॥श्यामावदाताःशतपत्रलोचनाःपिशंगवस्त्राःसुरुचःसुपेशसः॥सर्वेच-
तुर्बाहवउन्मिषन्मणिप्रवेकनिष्काभरणाःसुवर्चसः॥११॥प्रवालवैडूर्यमृणालवर्चसः
परिस्फुरत्कुंडलमौलिमालिनः॥भ्राजिष्णुभिर्यःपरितोविराजतेलसद्विमानावलिभि
र्महात्मनाम्॥१२॥टीका॥हरिभक्तशोभायमान॥हरिचरणींआवडीगहन॥नित्यनवी
नप्रेमेंहरिदर्शन॥तेणेंहरिसमानस्वयेंझाले७७कीटकीभयेंध्यातांभृंगासी॥तद्रूप-

ता।बाणली।तियेसी॥ मांजेजीवें भावें भजतीहरिसी॥ नेहरिपासींस्वयेंचीयेती ७८ भज
नेंपावलेहरिरूपासी॥ म्हणोनीझालेवैकुंठवासी॥ यालागींत्यांच्यास्वरूपासी॥ प-
रिक्षितीपासींशुकसांगे ७९ वैकुंठवासीभक्तजन॥ घनश्यामराजीवलोचन॥ गंभी
रगिराप्रसन्नवदन॥ शोभायमाननिजतेजें ८० मुकुटकुंडलेंमेखला॥ गळांआपादरु-
ळेवनमाळा॥ कासेकसिलासोनसळा॥ जेंवीमेघमंडळामाजीवीज ८१ आजानुबा-
हु भ.जा चारी॥ बाहुअंगदेंअतिसाजिरीं॥ जडितमुद्रिकाबाणल्याकरीं॥ वीरकंकणावरी
मणिमुद्रा ८२ सावळींकमलमृणालें॥ तैसेमस्तकींचेकेशकुरळे॥ कुंकुमांकितकरचरणतळें
॥ लाजिलींप्रवाळेंअधररंगें ८३ ललाटींतिलककपिवळा॥ आपादलंबवनमाळा॥ वैजयंतीरुळे
गळां॥ घनसांवळाघवघवित ८४ ज्यांचीवदतांसुंदरता॥ तंवतेपावलेहरिस्वरूपता॥ त्याहुनी
यांसुंदरत्वआतां॥ बोलेबोलतासलज्ज ८५ नवलत्यांचीसुकुमारता॥ चंद्रकरखुपतीलागतां
॥ सेजेमाजीनिजोंजातां॥ गगनाचीशून्यतासलेत्यांसी ८६ त्यांचियाअंगप्रभा॥ लाजोनीसू
र्यद्वारापैंउभा॥ ज्यांचियानिजतेजशोभा॥ हिरण्यगर्भाप्रकाशअसे ८७ ऐसेंसुंदरआणिसु
कुमार॥ निजभजनेंभगवत्पर॥ वैकुंठवासीअपार॥ हरिकिंकरविमानस्थते ८८ पूर्णचंद्रप्रभे
समान॥ निजपुण्येंझळकेविमान॥ ऐसेंविमानींबैसोनिजाण॥ हरीसींआपणक्रीडतीस्वयें
८९ जेशब्दसर्वेकरुनीसंपन्न॥ तुळुंघनपतीचेंवचन॥ जोनिर्विकल्पपनिम्नतापूर्ण॥ निसीनि

वासस्थानवैकुंठ ९० जेपतिपुत्रा आणि अतीता ॥ भोजनींनदेखेभिन्नता ॥ जेधनलोभाविं-
णपतिव्रता ॥ तेंजाणतत्वतावैकुंठवासी ९१ ॥ जेपतीतेमानीनारायण ॥ जेकोणाचेनदेखे-
अवगुण ॥ जेनिमोहपतिव्रतापूर्ण ॥ तिसीनिवासस्थानवैकुंठ ९२ ज्यांसीनिवासवैकुंठस्था
न ॥ त्याचिस्त्रियांचेंवर्णन ॥ श्रीशुकसांगतसेआपण ॥ सभाग्यपणतयांचेंची ९३ श्लोक ॥
विद्योतमानाः प्रमदोत्तमाद्युभिः सविद्युदभ्रावलिभिर्यथा नभः ॥ श्रीर्यत्ररूपिण्युरुगाय
पादयोः करोतिमानंबहुधाविभूतिभिः १३ टीका ॥ ज्यापरमपुण्यें अतिपावन ॥ त्यास्त्रिया
वैकुंठींविराजमान ॥ सौंदर्यगुणींविष्णूसमान ॥ तेंजविराजमानशोभेकैसें ९४ लावण्यस्त्रि
यांकेंवीदिसे ॥ तेथेंस्वयेंस्वरूपेंलक्ष्मीवसे ॥ तद्रूपेंस्त्रियांसौंदर्यभासे ॥ यापरीशोभतसेवै
कुंठलोक ९५ वैकुंठनव्हेतेंशरद्गगन ॥ मेघस्थानींगमेविमान ॥ तेथेंविद्युल्लतास्त्रियाजाण
॥ सौंदर्यसंपूर्णझळकतील्या ९६ इतरांठायींलक्ष्मीअसे ॥ तेऐश्वर्ययोगेंआभासे ॥ तेनिज-
रूपेंवैकुंठींवसे ॥ यालागींशोभतसेवैकुंठलोक ९७ लक्ष्मीसीअतिशयलावण्य ॥ यावया
हेंनिकारण ॥ सप्रेमेंसेवीहरिचरण ॥ यास्तवशोभमानअतिसौंदर्य ९८ जेणेंसरवहोयनि
जजीवा ॥ ऐसीगोडहेहरिचीसेवा ॥ मेळवूनीउत्तमवैभवा ॥ रमासद्भावाहरिचरणीं ९९ ॥-
श्लोक ॥ प्रेंखंश्रितायाकुसुमाकरानुगैर्विगीयमानाप्रियकर्मगायती ॥ छद्दर्शनत्राखिव-
लसात्वतांपतिंश्रियःप्रतियत्नपानिजगत्स्पतिम् १४ टीका ॥ श्रृंगारवाटिकेमाजीडोल्हारा ॥

॥ लावुनीयांसुवर्णसूत्रा ॥ लक्ष्मीनिजभावेंनिजवरा ॥ नानोपचारासप्रेमभजे २०० शृंगा
रवाटिकेचेंवन ॥ वसंतेंशृंगारिलेंसंपूर्ण ॥ परागउधळतीपुष्पांतोन ॥ सुवासितपूर्णवन
झालें १ मृगमदअत्यंतशीतळ, ढाळीझळकेमलयानीळ ॥ पंचमकूजतीकोकिळ ॥ झंकारेअ
ळिकुळभ्रमतीतेथें २ कुंकुमकेशरकस्तूरीरोळा ॥ एकवटपणेंकर्दमकेला ॥ सुगंधचंदनउध
ळला ॥ नानासुमनमाळासुवासितते ३ चंद्रकांतीचेंशीतळनीर ॥ शुद्धसुमनांचेविचित्र ह्या
र ॥ हंसत्राहाटिलेशेजार ॥ त्यावरीअरुवारशतपत्रांचे ४ ऐसीदेखोनीशेजमनोहर ॥ सं-
तोषोनीपहुडलाश्रीधर ॥ तेथेंडोल्हारियाचादोर ॥ अंतःस्थिरहालवीरमा ५ तेथेंहरिगुण-
चरित्र ॥ शुकबोलतीविचित्र ॥ हरिरवेंकूजतातीमयूर ॥ जेवींकविश्वरगर्जतीनामें ६ को-
किळांचेपंचमस्वर ॥ जैसेंसामगायनगंभीर ॥ मधुरभ्रमरांचेझणत्कार ॥ सारंगधरगुणव-
र्णितीपैं ७ ऐसेंऐकतांहरिगुण ॥ रमाझालीस्वानंदपूर्ण ॥ तेही संतोषोनीआपण ॥ अगाधत्या
चेगुणगाऊंलागली ८ ऐकतांहरिनामगुणकीर्ती ॥ ज्यासीउल्हाससुपजेचित्तीं ॥ तोपरमअ
भाग्यत्रिजगतीं ॥ जाणपरिक्षितीनिश्चितनूं ९ मीहरीचेंनिजअर्धांग ॥ ह्मणेंपरीनदेखेंअ
गसंग ॥ सांगनाहींह्मणतीश्रीरंग ॥ व्यापुनीसर्वांगेंवर्ततीमातें १० माझेंलावण्यसमर्थपण
गुण ॥ रमाआणिरमारमण ॥ अवघेंश्रीहरिनारायण ॥ माझेंवर्तेंमीपणनयाचेनी ११ त्या
तेंमीमानींआपुलाकांत ॥ तंवमीपणानुरेत्याआंत ॥ मजसबाह्य श्रीभगवंत ॥ असेवर्तत

निजानंदें तो १२ आतां त्याची कीर्ति गावी कैसी ॥ नंव वाच्य वाच्यकल्हषी कैसी ॥ या रिथं श्रीकरी
तां कीर्ति नासी ॥ कीर्ति निवंतासी निजला महोय १३ देवा तूं सर्व भूतनिवासी ॥ ह्मणतां भूतमात्रा
नानळसी ॥ भूतें भूतात्मा तूंच होसी ॥ नमो ह्रषीकेशी परमात्मया १४ नमो आदिपुरुषा अव्य
क्ता ॥ सच्चिदानंदा गुणातीता ॥ विश्वात्मका सदोदिता ॥ नमो अच्युता अव्यया तुज १५ तूं यो
गीजनां अगोचर ॥ वेदशास्त्रां नकळे पार ॥ भक्तजनांसी अभयकर ॥ दिधला चरणादर निजसेवे
त्वां १६ हरिचरणसेवेपरता ॥ ठाव नाहीं परमार्था ॥ मिथ्या मोक्ष सायुज्यता ॥ ह्मणती लाताह
रिभक्तपें १७ हातीं जोडल्या हरिचरण ॥ भक्तां नाहीं जन्ममरण ॥ या परता परमार्थ कोण ॥ अ
भाग्यजन न मानिती हें १८ थिजलें विघरलें तूप देख ॥ तैसें सगुण निर्गुण दोन्ही एक ॥ हे स्वयें जा
णती हरिसेवक ॥ नेणती नास्तिक वेदबाह्य जे १९ सर्वां भूतीं वासुदेव ॥ स्वतःसिद्ध असतां स्व
यमेव ॥ हा भेदवाद्यां नुपजे भाव ॥ ह्रदयस्थ देव दुणावि लास्वयं २० भेदवादी अभेदवादी ॥ वं
दि अथवा जो कां निंदी ॥ तो भगवद्रूप चित्तशुद्धी ॥ हें सर्वांविषयीं अनन्य भक्तां २१ भावें हरि
भक्ति करितां ॥ भेदीं प्रगटे अभेदता ॥ भक्तांसी नित्यमुक्तता ॥ भावें भजतां हरिचरणीं २२ ज्ञा
नाभ्यासीं विषयत्यागिती ॥ त्यागितीने अनिदुःख पावती ॥ भक्त विषय भगवंतीं अर्पिती ॥
तेव्हां चि तेह्योतीं नित्यमुक्त २३ ऐसें उल्हासें रमा बोलिपूर्ण ॥ माझा सद्गुरु स्वयें नारायण ॥ त्याचे १०
सेवितां सद्भावें चरण ॥ स्वयें ब्रह्मज्ञान पायां लागे २४ या परी रमा आर्पण ॥ आनंदें गाय हरीचे

गुण॥ हेंही करावया गुणवर्णन॥ तो रमारमण वाचावदवी २५ सांडूनियां अहंमती॥ रमा करी
साकार स्तुती॥ देव संतोषला निजात्मस्थिती॥ यालागीं श्रीपती बोलिजे त्यातें २६ श्रियेची-
जे निजस्थिती॥ तिसी वांछिता निजात्मशक्ती॥ यालागीं त्यातें श्रीपती॥ वेदशास्त्रार्थी बो-
लिजे २७ न भागतां भक्तांची आर्ती॥ निवारी निजांगें कृपामूर्ती॥ यालागीं त्यातें सात्वतप-
ती॥ सद्ज्ञान बोलती सद्भावेंपां २८ यागक्रिया गृहीं करितां॥ कल्पनेसारिखें फळदाता॥ या
लागीं यज्ञपतितत्त्वता॥ होय बोलता श्रीव्यास २९ जग सृजुनी प्रतिपाळिता॥ शेखीं उद
रीं सामाविता॥ एवढी सत्ता श्रीभगवंता॥ यालागीं तत्त्वता जगत्पति होय ३० ऐसा भक्तप
ति श्रीपती॥ यज्ञपति आणि जगत्पती॥ भक्तां समान वैकुंठपती॥ देखे प्रजापती रवकारला
३१ मागें बोलिले भगवद्भक्त॥ जे भजन भावें नित्यमुक्त॥ ते हरिलागीं प्रियसात्वत॥ ब्रह्मा दे-
खत पार्षदगण ३२ श्लोक॥ सुनंदनंदप्रबलार्हणादिभिः स्वपार्षदमुख्यैः परिसेवितुं विभु-
म्॥ भृत्यप्रसादाभिमुखं दृगासवं प्रसन्नहासारुणलोचनाननम् १५ टीका॥ वैकुंठीं हरी-
भक्त पूर्ण॥ ब्रह्मा देखता हे आपण॥ त्यांची नांवें सांगु शके कोण॥ मुख्य पार्षदगण ऐका॥
३३ नंद सुनंद मुख्यत्वें पूर्ण॥ बल आणि प्रबल अर्हण॥ धाता विधाता निकट घन॥ जय विज-
य जाण द्वारपाळ ३४ चंड प्रचंड सुशीळ॥ भद्र सुभद्र पुण्यशीळ॥ कुमुद कुमुदाक्ष सकळ॥ -
हा पार्षदमेळ श्रीहरीचा ३५ इहीं पार्षदगणांसमवेत॥ ब्रह्मा देखे श्रीभगवंत॥ त्यातें भजतां-

निजभक्त॥स्वानंदयुक्तसर्वदानो३६सप्रेमसद्भावीसात्विक॥त्यांसीसदाहरीसन्मुख॥तुष्ट-
लाहोयप्राङ्मुख॥निजानंदेंसुखसर्वदादेत३७ज्याचेंदर्शनस्वयेंगोड॥विसरवीअमृताची
चाड॥पाहानयाचेंपुरेकोड॥दृष्टिहोयगोडदेखणेपणें३८त्यानिजभक्तांचेठायीं॥नाममात्र
स्मरतांदेहीं॥मृत्युकरिघोंनशकेकाहीं॥अमृतरूपपाहींयापरिभक्त३९ज्याचेंनामनिवारी
जन्ममरण॥त्याचेंभाग्येंझालियादर्शन॥भक्तांसीतोसुप्रसन्न॥प्रसन्नवदनगोविंदपैं४०
आकर्णविशाळनयन॥दोहींप्रांतींआरक्तपूर्ण॥यालागींतोअरुणलोचन॥स्वयेंचतुरान-
नहरिदेखे४१श्लोक॥किरीटिनंकुंडलिनंचतुर्भुजंपीतांबरंवक्षसिलक्षितंश्रिया॥अर्ह्य
हणीयासनमास्थितंपरंवृतंचतुःषोडशपंचशक्तिभिः१६टीका॥मागुतेनीतोकैसाभगवं
त॥निजभाग्यें‌विधातादेखत॥माथांमुकुटरत्नखचित॥सुमनींसंयुक्तकबरीबंधपैं॥४२
चतुर्भुजघनसांवळा॥मकरकुंडलेंकौस्तुभगळां॥वैजयंतीवक्षस्थळां॥आपादवनमाळा
रुळत४३विजूशरणआलीहरिसी॥अस्ताजाणेंखुंटलेंतीसी॥नेसापीतांबरुकासेसी॥दि-
व्यतेजेंसीतळपतसे४४नाभींआवर्तलाआनंद॥परमानंदेंवाटलेंदोंद॥सर्वांगेंसच्चिदानं-
द॥स्वानंदकंदशोभतसे४५पाहतांहरीचींकरतळें॥संध्यारागलाजिन्नलापळे॥अधरआ
रक्तपोवळें॥सुकुमारतातोत्पळेंतैसेंचरण४६चरणींतोडरगर्जतीदेखा॥ध्वजवज्रांकुश-
ऊर्ध्वरेखा॥पाहतांपायींच्यासामुद्रिका॥सनकादिकांआनंदबहु४७पडतांपायींच्यापा

यवण्यासी॥ शंकरबोदवीमस्तकासी॥ तेयोंशिवत्वआलेंत्यासी॥ अद्यापिशिरींवाहतसे॥ ४८त्यान्वियेवक्षस्थळींवामा॥ वामांगींबैसलीसेरमा॥ तिच्याभाग्याचीथोरसीमा॥ नवर्णवे महिमाश्रुतिशास्त्रां ४९रमाबैसतांचिअर्धांगीं॥ तिच्यानिजशक्तिअनेगी॥ उभ्यातिष्ठुनीनि- जविभागीं॥ आज्ञाविनियोगीअधिकारत्या ५० श्रेष्ठसिंह्वासनींआरोहण॥ रमासमवेतरमा- रमण॥ तेथेंसृष्टीचेंकार्यकारण॥ ब्रह्माआपणस्वयेंदेखे ५१ करावयासृष्टीसर्जन॥ ब्रह्माडुदें देखेनारायण॥ सृष्टीचेंकार्यकारण॥ आपुलेंआपणनिजशक्तिदावी ५२ चारीपांचआणिसो- ळा॥ ऐसापंचविसांचामेळा॥ आज्ञाधारकहरिजवळा॥ विधाताडोळांस्वयेंदेखे ५३ त्याची- शक्तिकोणकोण॥ कोणकार्यकोणकारण॥ कैसेंकैसेंत्यांचेंलक्षण॥ नामाभिधानतेंऐका॥ ५४ प्रकृतिपुरुषमहदहंकार॥ हाचतुःशक्तींचाप्रकार॥ पंचशक्तींचाही विचार॥ जाणसाद्य- रमहाभूतें ५५ ज्ञानकर्मेंद्रियांचेंलक्षण॥ अकरावेंगणिजेपैंमन॥ पंचतन्मात्राविषयज्ञाण॥ यापरीसंपूर्णषोडशशक्ती ५६ यापंचविसांच्यापोटीं॥ ब्रह्मांडेसींउदिजेसृष्टी॥ त्याहिमाजीत्रि- गुणत्रिपुटी॥ अतर्क्यदृष्टीविधातादेखे ५७ श्लोक॥ युक्तंभगैःस्वैरितरत्रचाध्रुवैःस्वएवधामन् रममाणमीश्वरम्॥ तद्दर्शनाल्हादपरिप्लुतांतरोहृष्यत्तनुःप्रेमभराश्रुलोचनः १७ टीका॥ षड्गु- णभाग्येंभाग्यवंत॥ यालागींबोलिजेभगवंत॥ ज्ञानवैराग्यऐश्वर्यवंत॥ यशश्रीमंतऔदार्यसा ५८ हेसाहीगुणभगवंतीं॥ सहजस्वाभाविकअसती॥ योगानेंकरितांभगवद्भक्ती॥ षड्गुणप्राप्ती

तत्प्रसादेंपैं ५९ सहजषड्गुणभगवंतीं ॥ योगियांआगंतुकप्राप्ती ॥ भक्तांतेंभगवंतह्मणती ॥ जा
णनिश्चितीयाहेतू ६० पावोनीषड्गुणप्राप्ती ॥ भक्तांतेंभगवंतह्मणती ॥ ऐकेंतयांचींनामकीर्ती ॥
संक्षिप्तस्थितीसांगेनतुज ६१ वसिष्ठवामदेवनारद ॥ व्यासवाल्मीकप्रल्हाद ॥ शुकषड्गुणीप्र-
सिद्ध ॥ इत्यादिअनुवादभगवद्रूपैं ६२ अगाधहरीचेंउदारपण ॥ दासांदेऊनियांषड्गुण ॥ भगवद्रू
पींपरिपूर्ण ॥ त्यांसीभिन्नपणेंनदेखेस्वयें ६३ देऊनीषड्गुणसंपत्ती ॥ भक्तभगवद्रूपहोती ॥ त्यां
चीउरोंनेदीभिन्नवृत्ती ॥ चिदात्मस्थितीनिजबोधें ६४ नवलसामर्थ्याचेंऔदार्य ॥ आपणास
गटदेषड्गुणैश्वर्य ॥ अभिन्नज्ञानेंनेजवीर्य ॥ परात्परवर्यमहामहिमा ६५ मुडुनीभक्तांचाजी
वकुण ॥ भेदनिरसूनीदेषड्गुण ॥ स्वयेंस्वरूपींरमारमण ॥ स्वानंदमयपूर्णपरमात्मा ६६ या
परीश्रीनारायण ॥ आनंदविग्रहींचिद्घन ॥ त्यानेंदेखोनीचतुरानन ॥ विस्मयेंपूर्णजाहलाअ-
से ६७ घवकरीदेखिलाहृषीकेशी ॥ घवकरीसत्त्वदाटलेंत्यासी ॥ प्रेमनसांवरेब्रह्मयासी ॥ स्फु
रवोर्मीसींविव्हळहोत ६८ घवघवीतशामसुंदर ॥ देखतांमनींमनाविसर ॥ चढिलास्फुरवाचा
महापूर ॥ त्यामाजीसंसारबुडोपाहे ६९ चित्तचिंतेसीविसरलें ॥ अहंसोहंएकजाहलें ॥ बुद्धी-
बोधारवेवपडिलें ॥ भरितेंदाटलेंसत्वाचेंत्या ७० निजात्मज्योतीलखलखिली ॥ तेणेंहारिखें-
जीवदशालाजिली ॥ देहींदेहत्वाचीस्फूर्तिगेली ॥ विषयाचीझालीपाहांटतेथें ७१ मोडिलेंत्रि-
पुटीचेंविंदान ॥ मावळोलागेविकारभणण ॥ जीवाशिवाहोऊंपाहेलग्न ॥ मधुपर्कविधानशाह्न-

सर्वेंकेलें ७२ गुरुकृपाअरुणोदयहोतां ॥ अज्ञानअंधारजायतेथ ॥ इंद्रियेंविषयींनियुक्त ॥-
तींउठूंपाहतनिजबोधें ७३ कंठींअतिबाष्पदाटला ॥ तेणेंशब्दव्यवहारखुंटला ॥ गदगदानीं-
रोमांचितजाहला ॥ सर्वांगींचालिलास्वेदकंप ७४ अंतरींहर्षेकोंदाटोनी ॥ आनंदाश्रुलोटले-
नयनीं ॥ स्फुंदेस्फुरवोमींच्यास्फुंदनीं ॥ हर्षेंविव्हळोनीविधातापैं ७५ तेसत्त्वावस्थाआवरोन
॥ अंगींचास्वेदपरिमार्जून ॥ ब्रह्मासावधानहोऊन ॥ वंदींश्रीचरणनारायणाचे ७६ श्लोक ॥ न
नामपादांबुजमस्यविश्वसर्गस्यपारमहंस्येनपथाभिगम्यते ॥ तंध्रियमाणंसमुपस्थितंनदा-
प्रजाविसर्गेनिजशासनार्हणम् १८ टीका ॥ जींपरमहंसप्रांजळें ॥ योगवैराग्यज्ञानबळें ॥ पा-
विजेतींहरिचींपादयुगुळें ॥ तींचरणकमळेंवंदिलींभावें ७७ जेवेदविवेकव्युत्पत्ती ॥ जाणोनी
सद्भावेंभक्तिकरिती ॥ तेंभगवच्चरणपावती ॥ तेप्रजापतीवंदिताझाला ७८ हरिचरणद्वंद्वयु-
गुळें ॥ वंदितांचीभावबळें ॥ निर्द्वंद्वकरितीतात्काळें ॥ तींचरणकमळेंवंदिलीं ७९ हरिचरणपद
द्वंद्व ॥ वंदिताकरीनिर्द्वंद्व ॥ यालागींस्रष्टास्वानंद ॥ भगवत्पदस्वयेंवंदी ८० भावेंवंदितांहरिच-
रण ॥ जगाचास्रष्टाझालाआपण ॥ नकरवेत्यपणेसृष्टिसर्जन ॥ त्याजगाचेंदर्शनविधातादेखे
८१ नरांचितांभूतभौतिककोटी ॥ स्रष्टादेखेसकळसृष्टी ॥ यालागींविश्वदृक्दृष्टी ॥ ब्रह्म्या-
चीनामाटीसत्यत्वाआली ८२ करितांहरिचरणींनमन ॥ विश्वद्रष्टाझालाआपण ॥ विश्व-
दृक्नामाभिधान ॥ ब्रह्म्यासीजाणयाहेतू ८३ ब्रह्मासद्भावेंआपण ॥ साष्टांगघालीलोटांगं-

ण॥ तोभावदेखोनीनारायण॥ स्वानंदेंपूर्णसंतुष्टला ८४ येऊनीयांब्रह्मयाजवळी॥ कृपेंभव
लोकीवनमाळी॥ संतुष्टहोऊनीत्याकाळीं॥ ह्मणेयाचीझालीपरिपक्वदशा ८५ एवंकराव-
यासृष्टिसर्जन॥ स्त्रष्टयासीस्वाधिकारीपूर्ण॥ स्थापावयाश्रीनारायण॥ आइकानिजाश्वा
सनबोलतें ८६ श्लोक॥ बभाषईषत्स्मितरोचिषागिराप्रियः प्रियंप्रीतमनाः करेस्पृशन् १९
टीका॥ ब्रह्मयाच्याप्रीतीपावला॥ प्रियवंतापरिसप्रियमानला॥ प्रीतीकरूनीकरींधरिला
॥ प्रियकरझालापरमेष्ठी ८७ जोशब्दबोलिलानिःशब्दाचा॥ जोवाचिकाविश्वतासुखाचा
॥ ज्याचेनीप्रकाशतीचारीवाचा॥ तोवेदवाचाबोलताझाला ८८ तोशब्दाचेनिजजीवन॥
ज्याचेनीवाचादेदीप्यमान॥ तोस्वयेंहोऊनीभगवान॥ हास्यवदनकरूनीबोलत ८९ श्लो
क॥ श्रीभगवानुवाच॥ त्वयाहंतोषितःसम्यग्वेदगर्भसिसृक्षया॥ चिरंभृतेनतपसादुः-
स्तोषःकूटयोगिनाम् २० टीका॥ लहरीलोटली चित्सागरा॥ आनंदाचास्फुरलाझरा॥ सुख
मेघगर्जगंभीरगिरा॥ ऐशियावरारमाधवबोले ९० परमानंदाचीआली भरणी॥ निजसु
खाचीउघडलीखाणी॥ तेवीमृदुमंजुळमधुरवाणी॥ सारंगपाणीबोलतसे ९१ तोस्वमु-
खेंह्मणेब्रह्मयासी॥ सृष्टिसर्जनसामर्थ्यासी॥ तपकेलेंमाझेआज्ञेसीं॥ तेणेंमीसंतोषीब-
हुतझालों ९२ जेवींकांनिजबाळकतान्हें॥ नाचोंलागेमातेच्यानीवचनें॥ तेंदेखोनियांपान्हा
येणें॥ स्त्रवावेमनेंमाउलीजैसी ९३ तेवींतपहेंमाझेंवचन॥ ऐकोनीकेलेंअनुष्ठान॥ तेणेंअनु-

ष्ठानें मी आपण ॥ जाणिजे संपूर्ण संतोषलों ९४ जो मी तुझेनी नपें संतोषलों ॥ प्रत्यक्ष तुज सी-
भेटलों ॥ तो मी हृदयस्थ दूर केलों ॥ दुःसाध्य जाहलों कूटयोगियां ९५ जे विषय कल्पूनी चित्तीं
॥ नाना तपें आचरती ॥ त्यांसी न व्हे माझी प्राप्ती ॥ जाण निश्चितीं कूटयोगी ते ९६ ज्या कनकका-
ता आवडे चित्तीं ॥ ज्यांसी लोकेषणाची आसक्ती ॥ त्यांसी न व्हे माझी प्राप्ती ॥ ते जाण निश्चि-
ती कूटयोगी ९७ जो जगमानी अज्ञान ॥ तेथें मी एक चि सज्ञान ॥ तो कूटयोगी संपूर्ण ॥ कल्पांतीं
ही जाण न पवे माते ९८ कूट ऐसें देहातें ह्मणती ॥ त्या देहाची ज्या आसक्ती ॥ त्यांसी कदा न व्हे मा-
झी प्राप्ती ॥ ते जाण निश्चितीं कूटयोगी ९९ ऐसी कूटयोगियांची स्थिती ॥ देव सांगत से प्रजाप-
ती ॥ तपें तुष्टला लक्ष्मीपती ॥ होत वरदमूर्ती विधातया ३०० श्लोक ॥ वरं वरय भद्रं ते वरेशं मा-
भिवांछितम् ॥ ब्रह्म ञ्छ्रेयः परिश्रामः पुंसां मद्दर्शनावधि २१ टीका ॥ संतोषें श्रीनारायण ॥
ब्रह्मयासी ह्मणे आपण ॥ जें अभीष्ट वांछी तुझें मन ॥ तो वर संपूर्ण माग वेगीं १ वरांमाजी वरिष्ठ-
॥ तुज जो आरे ल श्रेष्ठ ॥ मागतां अति उत्कृष्ट ॥ तो ही उद्भट वर देईन मी २ तंव चि प्राणी पावती श्रम
॥ तंव ची देखती द्वंद्व विषम ॥ तंव चि भोगिती मरण जन्म ॥ जंव श्रीहरिनाम न ये वाचे ३ तंव चि हृ-
दयें घरबोडी ॥ तंव चि विषयांची गोडी ॥ तंव चि पापाची नयाकोडी ॥ जंव नाम अवघडी न ये वाचे ॥
४ तंव चि भवभय लागे पाठीं ॥ तंव चि मदमोह महाहटी ॥ तंव चि अविद्या हेलाटी ॥ जंव माते नि-
जदृष्टीं देखिलें नाहीं ५ तंव चि कामक्रोधाची गोष्टी ॥ तंव चि कल्पनानांद पोटीं ॥ तंव चि अहंते-

चीहृदगांठी॥जंवमानेंदृष्टीदेखिलेंनाहीं ६सकळआश्रमांचीअवधी॥प्राणियांसीदर्शन-
सिद्धी॥मजदेखिलियानिश्शुद्धी॥आधिव्याधिबांधूनशके७माझेंनामनासिदुःखकोटी-
॥त्यामजदेखिलियानिजदृष्टी॥संसारपळेउठाउठी॥आश्रमाचीगोष्टीउरेकोठें८श्लोक॥
मनीषितानुभावोयं ममलोकावलोकनम्॥यदुपश्रुत्यरहसिचकर्थपरमंतपः२२टीका॥
तुझियापरमहिताकारणें॥माझीइच्छावैकुंठदावणें॥यालागींम्यांतुजकारणें॥एकांतीं
सांगेंजाणेंतपींदीक्षा ९परिस्थानतपाचेंतपसाधन॥भलेंकेलेंतुवांअनुष्ठान॥यालागींमी-
जाहलोंप्रसन्न॥वैकुंठदर्शनतुजदेऊनी१०श्लोक॥मत्यादिष्टंमयातनत्वयिकर्मविमो-
हिते॥तपोमेहृदयंसाक्षादात्माहंतपसोऽनघ २३टीका॥कर्तव्याचेंनिजकारण॥तुजन-
करवेसृष्टिसर्जन॥त्याकाळींम्यांआपण॥तपतपज्ञाणउपदेशिलें११नकरवेसृष्टिसर्जन-
॥कर्मंपाहेंतूंअतिअज्ञान॥तेव्हांचिम्यांरूपेंनपूर्ण॥तपतपसंपूर्णउपदेशिलें१२त्यात-
पाचीजाणमहादीसी॥तपामाजीपरमशक्ती॥तपेंउपजेज्ञानस्थिती॥जाणनिश्चितीवि-
धात्या१३साधुनीअंतरंगतप॥तपेंपूर्णज्ञानस्वरूप॥तपेंहोइजेसद्रूप॥तपेंनिष्पापझा
लासीतूं१४अस्तित्वनिश्चयेंपूर्ण॥नित्यबाह्यअंतःकरण॥यानांवजाणतपजाण॥शरीर-
शोषणनव्हेतप१५यापरीतपज्ञानरूप॥ऐकेंत्यातपाचाप्रताप॥तपोबळेंमीचिद्रूप॥
सृष्टीअमूपघडींमोडीं१६श्लोक॥सृजामितपसैवेदंग्रसामितपसापुनः॥बिभर्मितप-

साविश्वंबीर्यमेदुश्चरंतपः २४ टीका ॥ ज्ञानतपाचीपाहाथोरी ॥ तेणेंतपेंमीश्रीहरी ॥ सृ-
ष्टिसृजींपाळींसंहारीं ॥ अंगिच्याअंगावरीअलिप्तपणें १७ ऐसेंतपाचेंवीर्यपूर्ण ॥ नेणा-
नीदेहाभिमान ॥ यालागींत्यांसीतपाचरण ॥ दुरुत्तरजाणपरमेष्ठी १८ त्यांसीविषय-
वासनासंताप ॥ त्यांसीनकळेतपाचेंनिजरूप ॥ तेंतूंआचरोनियांतप ॥ होऊनिमातेंआ
पपावलासीपैं १९ ऐसेंबोलिलानारायण ॥ तेणेंहरिखलाचतुरानन ॥ पाहोनियांहरीचें
वदन ॥ कायआपणबोलत २० श्लोक ॥ ब्रह्मोवाच ॥ भगवन्सर्वभूतानामध्यक्षोवस्थितो
गुहाम् ॥ वेदह्यप्रतिरुद्धेनप्रज्ञानेनचिकीर्षितम् २५ टीका ॥ तूंसर्वभूतांअधिष्ठान ॥ भूतहृ-
दयस्थसज्ञान ॥ तुझेनीबुद्धीसीजाणपण ॥ तुझेनिचेतनइंद्रियवर्ग २१ तूंकर्माध्यक्षनतना ॥
नेथेंतूंचिकर्ताकरविता ॥ तरीएकेंमाझीअवस्था ॥ तुजमीआच्युतासांगेन २२ श्लोक ॥ तथापि
नाथमानस्यनाथनाथयनाथितम् ॥ परावरेयथारूपेंजानीयांतेत्वरूपिणः २६ टीका ॥ ऐसा
स्वामीविश्वनाथ ॥ तूंअनाथांचानिजनाथ ॥ मजकरावेंजीसनाथ ॥ ऐसेंप्रार्थितउपलब्धमा-
न २३ कांह्मणसीउपलब्ध्यमान ॥ मीकेवळजाहलोंअज्ञान ॥ त्यामजवरीकृपाकरून ॥ निजगुह्य
ज्ञानसांगावेंपैं २४ कोणतेंह्मणासीगुह्यज्ञान ॥ तुझेंसूक्ष्मस्वरूपनिर्गुण ॥ आणिस्थूलतेंही-
तूंचिआपण ॥ हेंअभेदनिजज्ञानसांगिजेमज २५ मीजडमूढअतिदीन ॥ तुझेंनामहेंदोनीपुर-
ण ॥ माझेंसमूळनिरसेअज्ञान ॥ ऐसेंगुह्यज्ञानउपदेशीं २६ स्थूलसूक्ष्मतुझेंचिरूप ॥ रूपींव-

ए.भा. तेंनीनूंअरूप ॥ हेंतुझेंज्ञानानिर्विकल्प ॥ कृपानुरूपमजसांगें २७श्लोक ॥ यथात्ममाययायोगे च.२लो.
१५ ननानाशक्त्युपबृंहितम् ॥ विलुपन्विसृजन्गृह्णन्बिभ्रदात्मानमात्मना २७टीका ॥ तूंचिन्मा
त्रमाययायोगें ॥ नहोउनीजगहोसीअंगें ॥ ब्रह्माविष्णुरुद्रादिवेगें ॥ रूपेंअनेगेंतूंधरिसी २८नमो
डतांसोनेंपण ॥ जेवीलेणेंहोयसुवर्ण ॥ तेवीसांडुनीपूर्णपण ॥ जगसंपूर्णतूंहोसी २९आपआप
णयावरीपांहे ॥ उत्पत्तिस्थितीदाविसीलय ॥ हेनानाशक्तिसमुदाय ॥ सद्रूपेंस्वयेंतूंचिहोसी ३०
ऐसेंअलिप्तपणेंक्रीडन ॥ स्वयेंक्रीडसीतूंआपण ॥ त्याक्रीडनाचेंलक्षण ॥ एकसावधानदृ-
ष्टांतयेणें ३१श्लोक ॥ क्रीडस्यमोघसंकल्पऊर्णनाभिर्यथोर्णुते ॥ तथातद्विषयांधेहिमनी-
षामक्षिमाधव २८टीका ॥ सकळसंकल्पतुझ्यापोटीं ॥ तुजजवसृष्टीचीइच्छाउठी ॥ तंवब्र-
ह्मांडांचियाकोटी ॥ चराचरदाटीस्वेच्छेंदाटे ३२ऐसेंसंकल्पितसृष्टीसी ॥ भूतभौतिकेंतूंची-
होसी ॥ नानाअवतारचरित्रेंसी ॥ तुजमाजीक्रीडसीतूंचिदेवा ३३जैसीकांतणीस्वेच्छावरी ॥
तंतुकाढीमुखाबाहेरी ॥ त्यावरीस्वयेंक्रीडाकरी ॥ परतोनीनिजउदरींसामाविते ३४तयेकां
तिणीपरीऐसी ॥ तुझीक्रियादृषीकेशी ॥ कल्पादिखेळहामांडिसी ॥ खेळोनीग्रासिसीकल्पां
तींतूं ३५ज्ञानमात्रेंवानीविश्वरचिसी ॥ अमायिकत्वेंविश्वपाळिसी ॥ नानाशक्तीहेंसंहा-
रिसी ॥ ऐसाहोसीसत्यसंकल्पतूं ३६ऐसाप्रत्यग्ज्ञानानिजठेवा ॥ कृपाकरूनियांमजद्यावा ॥- १५
येचविषयींहोमाधवा ॥ मजकरावापूर्णानुग्रह ३७वरमागावयाआज्ञादिधली ॥ यालागीं-

हेसलगीकेली ॥ सत्यकरावीनेवरदबोली ॥ सांभाळींआपुलीभाकस्वामी ३८ मूढीं ॥ वरंवर
यभद्रंते ॥ ऐसेंबोलिलेंवरदहस्तें ॥ तेंसत्यकरावेंश्रीअनंतें ॥ गोष्टीमातेंनिजगुह्यज्ञानें ३९-
वरदेंशेवदोनीजरीनदेसी ॥ तरीकायकरावेंतपींकेवीं ॥ सामर्थीविष्णुवोनिजभाकेसी ॥ हेंची
आह्मांसीमांडवलपां ४० तूंसत्यसंकल्पभगवंत ॥ तुझेंवाक्यमिथ्यानव्हेयेथ ॥ येणंगुणें
भावार्थीनिश्चित ॥ गुह्यज्ञानार्थआह्मांसांगें ४१ श्लोक ॥ भगवच्छिक्षितमहंकरवाणिस्त्या
तंद्रितः ॥ नेहमानः प्रजासर्गंबध्येयंत्वदनुग्रहात् २९ टीका ॥ भगवंतानूंऐसेंह्मणसी ॥ त्या
सृज्जूंसांगितलेंसृष्टीसी ॥ तेंकरूंकायत्याचासी ॥ यालागींपुससीनल्यज्ञान ४२ किंवासृ-
ष्टिसृज्जूउहूगला ॥ यालागींगुह्यज्ञानपुसोंलागला ॥ ह्मणसीआज्ञाउल्लंघूंकेला ॥ येणेंनसां
डिलास्राष्टिक्रमपैं ४३ तुवांसृष्टिसृज्जूंसांगीतली ॥ तेंअनालस्यंमीरचियेली ॥ परीनिर्विघ्नपणा
हिंजेनिपजली ॥ यालागींवांछिलीज्ञानकृपातुसी ४४ कीं देवानूंऐसेंमानिसी ॥ सृष्टीकरीन-
नेह्मणसी ॥ आणिपुनःपुन्हांकांपुससी ॥ गुह्यज्ञानासीअत्यादरें ४५ तुझेंपावोनीगुह्यज्ञा
न ॥ सृष्टीरचीनमीनिर्विघ्न ॥ नपावतांतुझेंज्ञानपूर्ण ॥ मानाभिमानमजबाधी ४६ तूंजवळी-
असतांनारायण ॥ बांधूनशकेमानाभिमान ॥ सृष्टिसृजनांतुजाविसरेन ॥ तेव्हांमानाभिमा
नबाधीवीं ४७ ह्मणसीकांहोईलविस्मरण ॥ अतर्क्यतुझेंमायाविंदान ॥ तेवादवीलदेहाभि
मान ॥ तुझीआठवणतुझूनीपैं ४८ जैसीदीपासीकाजळी ॥ तैसीतुझीमायातुजजवळी ॥ दे

हाभिमानेंसदांसकळी॥मजहीत्यांकोळीविषयासक्ती ४९जेविषयाची अतिआसक्ती॥ते-
त्रिमायेचीदृढप्राप्ती॥तेसमूळनिरसेविषयासक्ती॥ऐसीज्ञानस्थितीउपदेशीं ५०काजळीआ
डीदीपापासीं॥तेंचिआलेपनदीपप्रकाशीं॥तैंवीत्रिगुणमायातुजपासीं॥बांधीजगासीविषया
सक्ती ५१आतांचिमीस्वयेंआपण॥झालोंहोतोंजडमूढदीन॥तुवांउपदेशिलेंनपरसाधन॥-
तेव्हांतुझेंदर्शनमजजाहलें ५२तपतपश्चरणनाहींमजपासीं॥त्यातुजनदेखेंमीहृषीकेशी॥-
अभिमानेंफळविटेंऐसीं॥तुजहृदयस्थासीनदेखती ५३ऐसाबाधकदेहाभिमान॥तो-
मायायोगेंसबळपूर्ण॥तेमायेचेंहीयनिर्दाळण॥तेंसगुह्यज्ञानमजसांगें ५४कर्माकर्मीतु
झेंस्मरण॥असावेंगासमसमान॥करितांहीसृष्टिसर्जन॥नबाधीअभिमानतेंचिसांगें॥
५५श्लोक॥यावत्सखासख्युरिवेशतेकृतःप्रजाविसर्गेविभजामिभोजनम्॥अविक्लव-
स्तेपरिकर्मणिस्थितोमामेसमुन्नद्धमदोजमानिनः ३०टीका॥अहंमदकांहोईलह्मणसी
॥तुवांमजअहंकारियासी॥सखामानोनिसख्यासी॥ऐसियेंस्थितीसीआणिलेंया ५६
तेथ्यांप्रजासृष्टिकरावी॥तेथेंमाझीश्रद्धारिघावी॥यालागींकेलोंस्वभावी॥निजगौरवीं-
मानेलपैं ५७ऐसियावरीसृष्टिकरितां॥अहंस्वतंत्रप्रजाकरिता॥ऐसीमाझेउत्कटअहंता॥
अंगींतत्त्वतांवाढेलकीं ५८श्रेष्ठापासूनीसन्मान॥तोचिइतरांसीदृढाभिमान॥तेणेंधाकें
कांपतेंमन॥तुजगुह्यज्ञानयालागींपुसें ५९तुझेआज्ञेअलंघनघडावा॥यालागींसृष्टिक्रम-

स्यांसृजावा॥तोचिमानितांतुझीसेवा॥अभिमानेंनीचनवामजमाजिरठी ६० अभिमानया
वयाचेंकार्यकारण॥सृजितांअधमोत्तमयोनीजन॥मीसृष्टिकरितांतुजसमान॥अवश्यअ
भिमानयेईलस्वामी ६१ वृत्तिकरूनियांअविकळ॥सृजितांभूतजातसकळ॥तोचिअभि-
मानाचाजन्मकाळ॥हेंमजसमूळकळलेंदेवा ६२ तोअभिमानमज्जनयावा॥यालागींप्रार्थित
सेंतुजदेवा॥आश्वासीयांज्ञानगौरवा॥श्रीवासुदेवानिजजनका ६३ ऐकोनीब्रह्याचीविन-
वणी॥परमसंतोषलानारायण॥त्यासीद्यावयानिजज्ञान॥स्वानंदपूर्णतुष्टलाअसे ६४ को-
णहावेंनलागतांमन॥अनुष्ठितगुह्यज्ञान॥तेंद्यावयाश्रीनारायण॥स्वानंदेंपूर्णसंतुष्टला
६५ करितांनानाकर्माचरण॥निजांगींनलागेकर्मलेपण॥ऐसेंअलिप्तनिजज्ञान॥द्यावयाश्री
नारायणसंतुष्टला ६६ देखोनीतेव्हांब्रह्मयासी॥अतिस्नेहभगवंतासी॥निजज्ञानधनदेत-
सेत्यासी॥जन्मलाकुशीह्मणवूनियां ६७ जैसादिपलाहरिणापुढें॥पाहोंविसरलाआणि-
केकडे॥तैसाआवडीच्यानिपाडेंपाडें॥ब्रह्मयाकडेहरिपाहे॥ ६८ कांतुबकाचियावारा॥लो-
हभवेंनलागतांसरा॥तैसेंझालेंहोवैकुंठा॥जिकडेपाहेस्त्रष्टातिकडेदेव ६९ जेविंआदित्या
चीपुलझाडें॥नित्यसन्मुखसूर्याकडे॥तेवींआवडीचेनिपाडेंपाडें॥चतुर्मुखापुढेंसन्मुख
देखे ७० उपरातीहेचालीकैशी॥थोरीमळलाब्रह्मयासी॥येणेंआवडलेपणेंत्यासी॥गु-
ह्यज्ञानासीसांगेलपां ७१ सांगावयात्यागुह्यज्ञानाचा॥स्वयेंतुष्टलाश्रीवासुदेव॥येणेंवि

रिंचीवाजीवभाव ॥ स्वयेंस्वयमेवचमत्कारला ७२ सुदिसेनिरोपणीं आवडी ॥ स्पष्टाउठि-
लाधडफुडी ॥ अवधानाचीपरवडी ॥ निजनिवाडीं थोरावलीपैं ७३ देहावेगळें अंतःकरण-
॥ करूनिनिवडिलें अवधान ॥ श्रवणीं एकाग्रतापूर्ण ॥ स्वयेंसंपूर्णसरसावला ७४ अष्ट-
दळेंजैसींकमळें ॥ तैसेंदेवकास्थिआल्हादोळे ॥ वारिमुखेंएकेवेळे ॥ सप्रेममेकेलांचाव-
ली ७५ श्रीगुरुश्रीहरीतुष्टमान ॥ देखोनिउठावलेनयन ॥ श्रवणापूर्वीआपण ॥ दृ-
श्यभेदाविणनिजज्ञानसेवू ७६ श्रवणीएतेतेंएकमास्तर ॥ आह्मीवसेऊंसाचार ॥ ऐसाह-
ष्टीचाचमत्कार ॥ देखणेंपणेंद्वारश्रवणान्वेंव्यापी ७७ घ्राणझणोमीसवेगें ॥ सकंधवृत्तीसीं-
धावेनवेगें ॥ श्रवणनयनांपुढेंलगबगें ॥ उभेस्वानंदयोगेंस्फुरवेसीपैं ७८ ऐकोनीसद्गुरूच्या-
गुह्यज्ञाना ॥ रसनाविसरेविषयवासना ॥ नवाखनासहसुख्यज्ञाना ॥ ब्रह्मरसरसनासेवूंधा-
वे ७९ स्पर्शोंपांगुळाशरीरपांगें ॥ देहबुद्धीसीघालूनिमागें ॥ स्पर्शाविषयालगवेगें ॥ मीरिघेन
सर्वांगेंश्रीरंगसंगीं ८० धन्यश्रीगुरुचेंप्रेमज्ञान ॥ सबाह्यघेनसेंस्फुरण ॥ क्षेमद्यावयाआप-
णा ॥ सजाहिचिद्घनआलिंगूंपाहती ८१ ऐसाइंद्रियांचाविवाद ॥ ऐकोनिशब्दजाहलानिःशब्द
॥ मौनेंसेवावयापरमानंद ॥ इंद्रियनामाचाछंदसर्वांगीं ८२ ऐसासर्वांगींपरिपूर्णा ॥ सर्वां-
गेंजाहलाघवकिता ॥ यापरीदेखोनिविधाता ॥ कळलेंभगवंतापरमार्थीं ८३ श्रवणींजंपडेलव-
चन ॥ तेंतत्काळचिहोईलआपण ॥ यालागींनिजगुह्यज्ञान ॥ श्रीनारायणउपदेशी ॥ ८४ या-

लागीं श्रद्धा दृढ सात्विक ॥ गुरुसेवेचा नीच सेवक ॥ गुरु आज्ञेचा नीच पाईक ॥ तोचि निष्टंक ज्ञाना-
र्थी ८५ ऐसा सद्गुरु जो भेटे ॥ त्यासी गुह्य ज्ञान गवसे ॥ येह्वीं अहंता न बोलतां बोल ॥ सां-
च विवेक लवलेश नलगे ८६ जो वीतरागी सविवेक ॥ जो सद्भावें विश्वासिक ॥ जो लौकिकपणा रहित रं-
क ॥ तोचि निष्टंक ज्ञानार्थी ८७ विकल्प शून्य ज्याचें मन ॥ वासना रहित निजभजन ॥ तो मुमु-
क्षु साजि चिद्रत्न ॥ अधिकारी पूर्ण ब्रह्मज्ञानीं ८८ ऐसीं विधानयाचीं निजलक्षणें ॥ निर्धारू-
नियां नारायणें ॥ त्यासी पूर्ण ब्रह्म निरूपणें ॥ ज्ञानार्थी परिसणें सावध श्रोतीं ॥ ८९ हें कल्पादीं
पेंडुनाट ज्ञान ॥ वक्ता स्वयें श्रीनारायण ॥ एका विनवी जनार्दन ॥ श्रोतीं अवधान मज दीजे ९०
श्लोक ॥ श्रीभगवानुवाच ॥ ज्ञानं परमगुह्यं मे यद्विज्ञानसमन्वितम् ॥ सरहस्यं तदंगं च गृ-
हाण गदितं मया १ ॥ ३१ टीका ॥ जो निर्विकाराचा नरुवर ॥ स्वानंदसुखाचा सागर ॥ सत्यसं-
कल्प सर्वेश्वर ॥ तो परात्पर स्वमुखें बोले ९१ शास्त्रविपत्ती व्याख्यान ॥ ज्ञालिया वेदांत श्र-
वण ॥ त्यावरी उठि जे शहाणपण ॥ त्या नांव जाण शास्त्रोक्ती ९२ विषयवासने विण जाण
॥ वृत्तीसी जें विवेकस्फुरण ॥ त्या नांव बोलिजे ज्ञान ॥ सत्य जाण स्वयंभूतूं ९३ चिद्रूपें वृत्ती-
चें स्फुरण ॥ त्या नांव बोलिजे गुह्य ज्ञान ॥ तें स्वयें होइजे आपण ॥ त्या नांव विज्ञान विधातन-
या ९४ हृदयीं चित्तें जें मीपण ॥ तें स्वयें होइजे आपण ॥ तेथें हरपे देहाचें स्फुरण ॥ तें सत्य वि-
ज्ञान विरिञ्चि ९५ जवीं मीन लिया लवण ॥ सर्वांगें विरे संपूर्ण ॥ जवीं चेह रपे साक्षारपण ॥ -

यापरीविज्ञानवस्तुत्वाचें ९६ देहींचेंजाऊनीअहंपण ॥ ब्रह्माहमस्मिस्फुरेस्फुरण ॥ तेंस्फूर्ती-
विरेसंपूर्ण ॥ त्यानांवविज्ञानपूर्णत्वाचें ९७ हेंपावावयापूर्णप्राप्ती ॥ भावेंकरावीभगवद्भक्ती ॥
तेभक्तीचीनिजस्थिती ॥ ऐकेंतुजप्रतीसांगेनमी ९८ भगवद्भावसर्वांभूतीं ॥ यानांवमुख्यमा
झीभक्ती ॥ हेंचिभजनअनन्यवृत्ती ॥ विज्ञानप्राप्तीतेंत्यासी ९९ हेंचिभक्तिकरीजोनिजांगें ॥ वि
ज्ञानत्याच्यापायांलागे ॥ जेंभक्तिउपजेजेणेंजोगें ॥ तेंभक्तीचींअंगेंहस्सांगें ४०० माझेंनाम
माझेंस्मरण ॥ माझीकथामाझेंकीर्तन ॥ माझ्याचरित्राचेंपठण ॥ गुणानुवर्णननित्यमाझें १
करितांमाझेंचिंतन ॥ माझाजपमाझेंध्यान ॥ माझीपूजामाझेंस्तवन ॥ नित्यविषयध्यानवि
सरतेणें २ भक्ताचेंजेंविषयसेवन ॥ तेंहीकरितांमदर्पण ॥ यानांवभक्तीचींअंगेंजाण ॥ स्वयें
नारायणब्रह्मयासीसांगे ३ ज्ञानविज्ञानउत्तमभक्ती ॥ सांगसांगेनतुजप्रती ॥ कृपेनेंतुष्टलाकृपा
मूर्ती ॥ धन्यप्रजापतीनिजभाग्याचा ४ जगाचेंगुह्यमीआपण ॥ मजगुह्याचेंगुह्यतपूर्ण ॥ पू
र्णगोप्याचेंगुप्तधन ॥ तुजसांगेनस्वयंभूमी ५ ऐसेंगोप्याचेंजेंअतिगोप्य ॥ कोणेंनाहींसांगीत
लेंअद्याप ॥ माझेंनिजात्मनिजानंदस्वरूप ॥ तुजमीसद्रूपसांगेनपां ६ कृपेनेंतुष्टलाश्रीजना-
र्दन ॥ जीवींजीवघालूंपाहेआपण ॥ आकळावयाज्ञानविज्ञान ॥ अनुग्रहपूर्णआवडीकरी ७
आवडीनेंसद्गुरुनाथ ॥ जेवनठेवीमस्तकींहात ॥ तेंवशिष्याचानिजस्वार्थ ॥ पूर्णपरमार्थेसि-
द्धीनपवे ८ यालागींश्रीनारायण ॥ वरदहस्तेंपरिपूर्ण ॥ अनुग्रहीचतुरानन ॥ तेंचिनिरूपण-

श्रीपाळकसांगे९श्लोक॥ यावानहंयथाभावोयद्रूपगुणकर्मकः॥ तथैवतत्त्वविज्ञानम-
स्तुतेमदनुग्रहात्॥२॥३२टीका॥ मीजेवढाजैसातैसा॥ जगींनुहोनीजगत्वाऐसा॥या
स्वरूपाचापूर्णठसा॥ तुजभासहोदशाअनुग्रहेंमम १० सत्त्वगुणींविणसत्त्वस्थुनी॥ जे-
णेंकुरींधरिलीजगती॥ हाचिभावमजापती॥ आसहोनिरुतीतुजआतां ११ मीसगुण-
निर्गुणरूपेंधरीं॥ परीनविकारस्वरूपाकारी॥ यास्वरूपतोंचिनिजधोरी॥ प्रासहोइडक-
रींविधात्यातुज १२ रूपीअसोनीअरूपता॥ गुणींवर्तोनीगुणभिन्नता॥ हेंमदनुग्रहेंपूर्णा-
वस्था॥ पावसीतत्त्वतांपरमेष्ठी १३ जेवींजळींअसोनिगगन॥ ओलेंहोनेणेंआपण॥ तेवींमा-
संकर्माचरण॥ अकर्तृत्वपणपरमात्मयोगें १४ सृष्टिसर्जनालागींनस्तां॥ सकळकर्मीं-
अकर्तृत्वता॥ मदनुग्रहेंपावोविधाता॥ म्हणोनीमाथांठेविलाहात १५ कृपेंपद्महस्तठेवि-
तांमाथां॥ ब्रह्मबोधपावेविधाता॥ करस्पर्शेंनिवालाचिन्ता॥ तेसुखसांगतांसांगतांनुरे
१६ स्वयेंस्वयंम्हणेशियेपरी॥ स्वयंभूनेंकेलाब्रह्माधिकारी॥ हेंजाणुनीआपुलीथोरी॥
पूर्णत्वाचाकरीप्रबोधत्यासी १७ सद्गुरूनेंअनुग्रहिल्यापोटीं॥ शिष्याचींस्वरूपींप्रवेशो-
दृष्टी॥ हेंपुरुषोत्तमेंजाणोनिपोटीं॥ निजकरसंपुटींआश्वासिला १८ विष्णुविरिंचीसंवा-
दकथन॥ कल्पादिजंतुनाटस्थान॥ तेथेंश्रोतांद्यावेंअवधान॥ स्वयेंआनंदघनबोलिलासे-
१९ साचचिब्रह्माजन्मलापोटीं॥ यालागींहरीसीकळवळमोठी॥ गुह्यज्ञानाचियागोडगो-

ष्टी॥ स्वयेंउठाउठीसांगेलएका २० पुत्रझालाब्रह्माधिकारी॥ येणेंउल्हासेंश्रीहरी॥ जेंगु
ह्यज्ञानआहेजिव्हारीं॥ तेंकाढूनीबाहेरीसांगेत्यासी २१ विधात्यासीविचारिता॥ स्वयें-
देवचिमातापिता॥ जोउभयपणेंएकात्मता॥ निजगुह्यनत्त्वतासांगेत्यासी २२ पित्यानें-
जोडिलेंजेंवित्त॥ पुत्रअधिकारीहोयतेथ॥ यालागींगुह्यज्ञानसमस्त॥ देईलानिश्चित-
विधात्यासी २३ हरिसीपुत्रस्नेहअमूप॥ त्यासीदाटुनीसांगेतपतप॥ आपुलेंदाउनीनिज
स्वरूप॥ ज्ञाननिर्विकल्पआदरेंसांगे २४ इतरांसीतेंज्ञानसांगतां॥ अमूपवाढेलग्रंथकथा॥
पुत्रस्नेहेंकवचाेनीआतां॥ चौंश्लोकींनिजात्मतादेतदेव २५ यालागींश्रोतेसज्जन॥ धांवा-
पावासावधान॥ कल्पादीचेंजेंपुरातन॥ अनादिज्ञानहरिसांगे २६ जेंज्ञानधननारायणें॥ दे
ऊंरिघेपुत्राकारणें॥ एकाजनार्दनाचेंतान्हें॥ विभागीपरिनेणवांटामागूं २७ यालागींश्रीज-
नार्दनें॥ मराठीवांटामजकारणें॥ दिधलाज्ञानसमसमानें॥ माउलीजाणेंतान्हेंकैसेनक
री २८ यालागींसंस्कृतेंवांटाज्ञानार्थ॥ मराठियामाजींसांगत॥ निडारलासंगमसंगीत॥-
असेनांदतपरमानंदें २९ पाहतांचारीश्लोकनेमस्त॥ तेणेंहातानाचदेपरमार्थ॥ थोडेंनिजो-
डेनिजस्वार्थं॥ संसाराचेंरवतसमूळफाटे ३० विषयाचेंधरणेंउठी॥ अहंकाराचीविरेगांठी-
॥ हेंचतुःश्लोकींचीगोष्टी॥ सर्वथाधाकुटीह्मणूंनये ३१ हेंचतुःश्लोकीभागवत॥ स्वमुख्यासी १९
सांगेश्रीभगवंत॥ तेथेंश्रोतींव्हावेंदत्तचित्त॥ श्रवणेंपरमार्थजीवासीजोडे॥ ३२ पुढीलता-

नसांगावयासी ॥ अनुग्रहिलें विधात्यासी ॥ मग उल्हासें हृषीकेशी ॥ कायत्यापासीं बोल
त ३३ जें समस्तजनांचें आधीं ॥ जें सृष्टिकर्माचेंही आधीं ॥ तें स्वरूप सांगेन त्रिशुद्धी ॥ ऐकें
शब्दविधीं विधातया ३४ जें निजज्ञानाचें निजमूळ ॥ जें विज्ञानाचें परिपक्व फळ ॥ तें स्वरूप-
शुद्ध केवळ ॥ सांगेन गा अढळ आत्मभूतुज ३५ जें समस्तगुह्याचें निजसार ॥ जें प्रेमाचें नि-
जभांडार ॥ ज्याचा वेदशास्त्रांनकळे पार ॥ तें परात्परसांगेनसी ३६ जो आनंदाचा निजानंद ॥-
जें बोधाचाही महाबोध ॥ जेणें होइजे परमानंद ॥ तो पूर्णप्रबोधपरिसें भल्या ३७ जें सुखाचें
परमसुख ॥ अमृताचें निजपीयूष ॥ जेणें निवारे जन्मदुःख ॥ तें ब्रह्मतारक ऐसें भल्या ३८ जें म
नेंनाहीं देखिलें ॥ जें वाचा नवचे बोलें ॥ तें निजरूप आपुलें ॥ सांगेन सांचलें परमेष्ठीयें ३९ ज्या पू-
र्वी कोणी नाहीं ॥ शेवटही न पडे कांहीं ॥ ऐसें स्वरूप जें पाहीं ॥ सांगेन तुज ही परमेष्ठीतें ४० मी
चि एक असकळ विसकळ ॥ मीचि एक सकळीं सकळ ॥ मीचि एक सूक्ष्म स्थूळ ॥ तेंचि प्रांजळ परमे
ष्ठी ऐकें ४१ श्लोक ॥ अहमेवासमेवाग्रे नान्यद्यत्सदसत्परम् ॥ पश्चादहं यदेतच्च योवशिष्ये-
त सोस्म्यहम् ॥ ३ ॥ ३३ टीका ॥ सृष्टिपूर्वीं मी निजरूप ॥ शब्दब्रह्म निर्विकल्प ॥ स्वानंदैकस्व
रूप ॥ पूर्णत्वें अमूपमी निश्चयें ४२ न परितां उसाची कांडी ॥ रस न चाखतांही तोंडीं ॥ जैसी
असे उसाची गोडी ॥ तेंवी स्वानंद चोखडी स्थिति माझी ४३ बोलनये तां वाचे आंत ॥ बोलें न-
बोलतां तें मात ॥ ते काळींचा जे साशब्दार्थ ॥ तेंवी मी अच्युत सृष्टिपूर्वी ४४ दिठी नारिघतां र-

षीसी॥ भेटीनहोतांदृश्यासी॥ तैंचीदेखणीस्थितिजैसी॥ तैसामीसृष्टीसीपरमात्मापूर्वीं॥
४५ ननिपजतांनिशाणासी॥ घावनघालितांनयासी॥ तैंनादाचीस्थितिजैसी॥ तेंवीत्हृषीके
शीसृष्टिपूर्वीं ४६ स्त्रीपुरुषयोगजैंबोध॥ नहोतांरतिरमणसंबंध॥ तेकाळींजैसाआनंद॥
तेंवीपरमानंदसृष्टिपूर्वीं ४७ रसनयेतांरसत्वासी॥ रसनेनेंनचाखतांत्यासी॥ तैशास्वादा
चीस्थितिजैसी॥ तैसामीहृषीकेशीसृष्टिपूर्वीं ४८ ननिपजतांचराचर॥ नव्हतांघरमठादि
आकार॥ गगनजैसेंनिर्विकार॥ तेंवीमीचिदंबरसृष्टिपूर्वीं ४९ पूर्वीह्मणावयाचेंलक्षण॥ न
सतांसदसत्कारण॥ मीपरमानंदेंपरिपूर्ण॥ यानांवजाणसृष्टिपूर्वीं ५० सत्ह्मणिजेसूक्ष्ममू
ळ॥ असत्ह्मणिजेअनीश्वरस्थूळ॥ याअतीतमीनिर्मळ॥ यानांवकेवळसृष्टिपूर्वीं ५१ स्थूळ
सूक्ष्ममायासंघट्टीं॥ माझेनीजगजगत्वेंउठी॥ माझ्यापूर्वील्याच्यापोटीं॥ भासतेसृष्टीतेहीं
मीचि ५२ सांजवेळंपडिलादोर॥ त्यातेंह्मणतीसर्पथोर॥ तेंवीपूर्णब्रह्ममीपरमेश्वर॥ त्या
मातेंसंसारभ्रमनवीह्मणती ५३ भिंतीवेगळेंचित्रतुटी॥ तेंवीमजवेगळीनदिसेसृष्टी॥ मीज
गद्रूपेंजगजेठी॥ माझियानिजसृष्टीजगत्वजगा ५४ जगाचेंजेंनामरूप॥ तोमीपरमात्मा
चित्स्वरूप॥ माझ्यानिजाचेंनिजरूप॥ तेंविश्वरूपस्वयेंभासे ५५ जेवींसुवर्णाचेंकेले
लेणें॥ परिसोनेंवेगळेंहोऊंनेणे॥ तेंवीमाझेनीपूर्णपणें॥ जगाचेंनांदणेंमद्रूपेंचिपें ५६ गो
डीतेचिसाखरचोख॥ तेंवीचिदात्मातेंचिहेलोक॥ जगासीमजवेगळिक॥ अणुमात्रदे-

खवअसेनापैं ५७ जेंवीसोनेंचिअळंकार ॥ तेंवीसंसारीमीसर्वेश्वर ॥ मजवेगळावेव्हार ॥ना
हींअणुमात्रभवभवा ॥ ५८ जेंवीतंतूवेगळानव्हेपट ॥ मृत्तिकेवेगळानव्हेघट ॥ अक्षरावेग
ळानव्हेपाठ ॥ तेंवीचिद्रूपेंप्रगटसंसारभासे ५९ जोमीसृष्टिपूर्वीएकला ॥ एकपणेंचिसंच
ला ॥ तोमीसृष्ट्याकाररचिला ॥ परीदुजानाहींआलामजवीरजिंकू ६० जैसावटाचिया-
पारंबिया ॥ वरीवटरूपनिघालिया ॥ तैसामीचिसंसारिया ॥ स्थूळसूक्ष्ममायाकारण-
रूपें ६१ पारंबियानांवाचीभिन्नता ॥ हरवीतिचीनावटरूपता ॥ तेंवीस्थूळसूक्ष्ममाया-
म्हणतां ॥ माझीचित्सत्तामोडेनापैं ६२ जेंवीजंगमस्थावरादिआकारें ॥ अंडजस्वेदजा
दिविकारें ॥ सृष्टिभासलीसृष्ट्याकारें ॥ तेंजाणसाच्चकारेंमद्रूपजग ॥ ६३ कूर्मआपली
यास्वभावा ॥ लपवीइंद्रियेंअवयवा ॥ प्रगटकरितसेनेव्हां ॥ दुजयाच्यायावास्पर्शेला-
नाहीं ६४ तेंवीजगदाकारहोतां ॥ आकारलोपेंअलोपतां ॥ माझीनमोडेअद्वैतता ॥ जे-
चित्सत्तासंचलीअसे ६५ कांहोतांसूक्ष्मतंतुएकवट ॥ सहस्त्रसंख्याहोतीपट ॥ तेंवीसृ-
ष्ट्याकारेंस्पष्ट ॥ भासेमीप्रगटपरमात्मा ६६ एवंमीचिसृष्ट्याकारा ॥ भूतभौतिकादिपसा-
रा ॥ विषयआकारविकारा ॥ नानासागरामाजीजैसा ६७ जेंअद्वितीयआत्यंतिक ॥ निर्विक-
ल्पवस्तुएक ॥ तेंचिवेदींजाहलेंअनेक ॥ तदर्थींचादेखदृष्टांतदावूं ६८ पाहतांजेंवीगोडउसीं
॥ तेचीगोडीबोसंडेरशीं ॥ तेचीगोडीबांधयासी ॥ गुळीतेंचिगुळासीगुळरूपजाहली ६९ त्या

चस्वादाचीसाखरजाहली॥ तेचीगोडीनाबदकेली॥ ऐसीनानाकारींरूपाआली॥ परिगोडी
संचलीजेसीतेसी ७० तेवींमीचिद्रूपेंप्रबळ॥ चिद्विलासेंहोयजगन्मूळ॥ चिन्मात्रेंकेंहारवेळ॥
चित्सत्ताकेवळमीचिभासें ७१ कांमृत्तिकेचींगोकुळेंकेलीं॥ नानाकारेंपूजिलीं॥ परीमृत्तिका-
पणानाहींमुकलीं॥ तेवींसृष्टिजाहलीमद्रूपेंसकळ ७२ यापरीगास्तृष्ट्याकारें॥ असिजेम्यांश्री
धरें॥ तोंचिसृष्टिनंतरेंउरें॥ स्वरूपसाचोकारेंचिन्मात्रभासें ७३ जेवींकाकुलालाचेंचक्र॥ ग-
रगराभोंवेचक्राकार॥ भोंवोंराहिलियास्थिर॥ उरेपैंचक्रचक्ररूपें ७४ तेवींनामरूपसंबंध॥
जाउनीसूतमौक्तिकादिभेद॥ अंतींउरेंमीपरमानंद॥ स्वानंदकंदनिजरूपें ७५ दोरभासलास
र्पाकार॥ सर्परूपेंभासेदोर॥ दोरींलोपल्याअजगर॥ अंतींउरेदोरदोररूपेंची ७६ जळा-
चियाजाहल्यागारा॥ भासतीनानाभासआकारा॥ अंतींउरोनियांसाचारा॥ उरतीत्यानीराने
रूपें ७७ तेवींसृष्टिआदिमध्यांतीं॥ मीएकभासेंचैतन्यमूर्ती॥ हेंसत्यजाणप्रजापती॥ इतरते-
उपपत्तीवायांचिपैं ७८ जेवींसूचीवानसूतगुंजे॥ आंतबाहेरसूतेंचिअसिजे॥ तेवींम्यांएकें
अधोक्षजें॥ सृष्टीचाहोइजेआदिमध्यांत ७९ लोकज्याचेंनावब्रह्मणतलुगडें॥ तेंपाहूंजातांसू
तचिउघडें॥ तेवींजगपाहतांधडफुडें॥ आदिअंतींचिरवडेंचिद्रूपभासें ८० यालागींसृष्टिपूर्वीं-
मीचिअसें॥ सृष्टिरूपेंहिमीचिभासें॥ अंतींसृष्टीचेनीननासें॥ म्यांउरिजेअविनाशेंअच्युता
नंतें॥ ८१ हेमासियास्वरूपाचीस्थिती॥ सत्यसत्ययथानुगती॥ तुवांमायाबुसिलीप्रजापती॥

तेहीउपपत्तीऐकसांगे ८२ यथात्ममायायोगेन ॥ हामायाविशब्दपूर्वप्रश्न ॥ ब्रह्म्यानेंपुसिला-
आपण ॥ तेंमायेचेंलक्षणसांगतांनये ८३ मायासत्नाअसत ॥ शेरवीनव्हेसदसत ॥ माया-
मिथ्यात्वाचेंमथित ॥ जाणनिश्चितविधात्या ८४ सत्म्हणोंतरीजीतनसे ॥ असत्म्हणोंतरीं-
शारवेंनासे ॥ आधींअसेपाठीनसे ॥ ऐसेंमूळहीनदिसेतिचेंडोळां ८५ माझेमायेचेंनिरूपण ॥
वेदबोलूनसकेआपण ॥ लक्षितांमायेचेंलक्षण ॥ मगराहीलज्ञानअरोगुनी ८६ मायावांझेचें-
लाडकेंबाळ ॥ मायागगनसुमनांचीमाळ ॥ मायामृगजळाचेंशीतळजळ ॥ मायालेकेवळगंध
र्वनगर ८७ मायारज्जुसर्पाचेंमऊअंग ॥ मायाशुक्तिकारजतचिसांग ॥ मायाआकाशींचेंम-
गजलिंग ॥ मायामत्तमातंगअवडंबरींचा ८८ मायाअरिसाचीचांपेकळी ॥ मायाकासवघृ-
ताचीपुतळी ॥ मायास्वप्नींचींसोनकेळीं ॥ मायामृगजळाचीसोवळीस्वयंपाकिणी ८९ मा-
याअसत्याचीनिजमाये ॥ मायाबागुलाप्रतिपाळीधायें ॥ मायाचित्रींचींदीपदीप्तिस्वयें
॥ मायासुरव्यत्वेंराहेमिथ्यात्वापासीं ९० ऐसेंमायेचेंनिरोपण ॥ मीनिरोपूंनशकेंआपण ॥
तरींतुझ्याप्रश्नालागींजाण ॥ कांहींउपलक्षणसांगेन ९१ श्लोक ॥ ऋतेर्थंयत्प्रतीयेतन-
प्रतीयेतचात्मनि ॥ तद्विद्यादात्मनोमायांयथाभासोयथातमः ॥ ४ ॥ ३४ टीका ॥ मीपरमा
त्माअधिष्ठान ॥ त्यामजसत्यार्थातेंनदेखोन ॥ जेंजेंदेखिजेद्वैतभान ॥ तेंमायाजाणविरिं
चीं ९२ कनकबीजसेंभूंपुरे ॥ नवआपआपणाविसरे ॥ मगनसतींदेखेनानाकारें ॥ व्याघ्र-

माजरें संसें भासे ९३ तेंवी निजात्मयाचें निविसरें ॥ जें जें देखों लागे दुसरें ॥ ते माझी माया-
निजनिर्धारें ॥ जाण साचकारें विधात्यापें ९४ निजरूपें असतां दोर ॥ न देखोनी देखे सर्पा-
कार ॥ तो माझे मायेचा विकार ॥ नाथिला संसार या परि दावी ९५ गगनीं चंद्र एक असे ॥
तिमिरदिठी दुजा ही भासे ॥ तेंवी द्वैताचेनि मारें ॥ माया उल्हासे भव भावरूपें ९६ सूर्यो-
दयें जग प्रकाशे ॥ अंधाचे ठायीं अंधार दिसे ॥ अज्ञान देखोनि यां तैसें ॥ माया उल्हासे भ-
भावरूपें ९७ सूर्य जेव्हां न देखणें ॥ तें व्हांतम वाढे प्रबळपणें ॥ सूर्य जे काळीं देखणें ॥
ते व्हां तमाचें जिणें नाहीं च होय ९८ तेंवी मज आत्मयाचें अदर्शन ॥ तें चि मायेचें प्रबळप-
ण ॥ आपुलिया स्वरूपाचें विस्मरण ॥ ते माया जाण विरिंचीनू ९९ स्वरूप स्वयें आनंद-
घन ॥ नित्य निराधार निर्गुण ॥ ते स्वरूपीं स्फुरे जें मीपण ॥ तें जन्मस्थान मायेचें मुळीं ५००
स्वरूपीं अभिमानाचें स्फुरण ॥ ते माया मुख्य लक्षण संपूर्ण ॥ केवळ जें निरभिमान ॥ तेथें माया
जाण असेना १ सदा संतांनीं विवंचना ॥ करितां माया न ये अनुसंधाना ॥ त्या मायेच्या निजल-
क्षणा ॥ सांगेन चतुराननातें तूं एक २ विषयें विषयीं कल्पना ॥ ते स्थूळ मायेची लक्षणा ॥ नि-
जात्म विषयीं भावना ॥ ते जाण चतुरानना मूळमाया ३ विषयें विषयीं कल्पना ॥ ते अविद्या-
जाण चतुरानना ॥ अहमात्मैक भावना ॥ ते कमळासना सद्विद्या पैं ४ आपुली कल्पना विधा-
नया ॥ ते जाण पां मुख्य माया ॥ विद्या अविद्या दोन्ही या ॥ त्या दृत्तीं न्यियाविवंचिलिया ५ जे-

थोंविषयकल्पनेचीवरती ॥ तोआतुडलामायेचेहातीं ॥ जोनिर्विकल्पनिश्चितीं ॥ मांचात्याप्र-
तीअसेनाते ६ जैसीछायास्वरूपासी ॥ नातळनवर्तेदेहासरिसी ॥ तेंवी ब्रह्मींअसत्यतामा-
येसी ॥ असेअहर्निशींमिथ्यात्वपणें ७ सूलछायासरिसीअसतां ॥ कोण्हीनकरीछायेची-
कथा ॥ तेंवीजाणपांतत्वतां ॥ मायेचीवार्ताब्रह्मींनाहीं ८ छायांकोठेंअसेकोठेंवसे ॥ धालो-
भुकेलीत्याचीतोनपुसे ॥ ब्रह्मींमायेचेंजाणपनैसें ॥ स्फुरणहीनसेसत्यत्वपणें ९ मासीछाया
मजसवेंआहे ॥ हेंहीआठवणकल्पांतींनोव्हे ॥ यापरीब्रह्मांच्याठायींपाहें ॥ स्फूर्तिहीनसा
हेमायेचीत्या १० निजच्छायाधरत्रेंनतुटे ॥ पर्वतभारेंकदांनदाटे ॥ सबळखुंटितांनखुंटे ॥ लो
टितांनलोटेअणुमात्रपैं ११ तेंवींनिरसावयानिजमाया ॥ वाटनचलेंगाउपाया ॥ तेउपाययेती
अपाया ॥ साधनींमायादळेनापैं १२ निजच्छायातोडावयानिजबळें ॥ जेंआणिजेत्यावरी-
छायापडे ॥ तरीछायाज्यातळींसांपडे ॥ तेंसाधकांनातुडेनिजसाधन १३ छायात्याचीत्यां
तदडे ॥ तेंवीब्रह्मींमायासमूळबुडे ॥ मायादुर्जयपणेंपाहतांपुढें ॥ अधिकबाढेअनिवारती १४
जोछायाधरूंपाहेपुढें ॥ धरूंजातांअधिकबाढे ॥ तेंवींमायासाधनींनातुडे ॥ हेंजाणनूपुढें-
परमेष्ठी १५ करावयामायानिरसन ॥ साधननिघुकेंमायिकजाण ॥ जेणेंमायेचेंहोयनिर्दळ
ण ॥ तेंसाधकालक्षणलक्षेना १६ लटिकेंपणेंपाहतांछाया ॥ स्वयेंलोपेलाजोनियां ॥ तेंवीं
मिथ्यात्वेंपाहतांमाया ॥ जायहरपोनियांपरब्रह्मीं १७ देहलक्षिनांमिथ्याछाया ॥ स्वरूप

 प्राप्तीनेंमिथ्यामाया॥ हेंसत्यजाणविधातया॥ छायामायासमसमान१८एवंनिजात्म-
 प्राप्तीविण॥ नव्हेनिजमायानिर्दळण॥ तेंआत्मप्राप्तीलागींजाण॥ सद्गुरुचरणसेवावेंभा-
वें१९सद्भावेंकरितांसद्गुरुभजन॥ गुरुभक्तांचेंनिजचरण॥ मायास्वयेंवंदीआपण॥ मा-
यानिर्दळणगुरुदास्यें२०एवंगुरुकृपेचियेपुढें॥ मायामशकबापुडें॥ त्याचेंबन्धनार्थसुरवा-
डें॥ मायाहीरोकडेंब्रह्महोय२१जेवींउगवलियासूर्यनारायण॥ अंधारहोयप्रकाशमान-
॥ तेवींबोधाआलियागुरुवचन॥ मायापरिपूर्णब्रह्महोय२२एवंआत्ममायेचेंनिरूपण॥
उत्पत्तिस्थितिनिदान॥ तुजम्यांसांगितलेंसंपूर्ण॥ सत्यजाणस्वयंभूत्वा२३तंवश्रोतेह्म-
णतीनवलाव॥ मायेचाअनिर्वचनीयभाव॥ तिचासाधुनीअभाव॥ ग्रंथान्वयसावनिवो-
किलात्वां२४नसांडितांपदपदार्थ॥ मायानिरूपणींचाअर्थ॥ साधूनियांसनिश्चित॥ य-
थार्थग्रंथचालविला२५तुझेनीसुखेंश्रीजनार्दन॥ वक्ताजाहलासंपूर्ण॥ हेंआह्मांसीपा-
वलीखूण॥ रसाळनिरूपणस्वानंदयुक्त२६बापनिरूपणसखोल॥ पैलतोस्वानंदाचेंपे-
ल॥ येतातीसुखाचेडोल॥ एकेकबोलएकतांचीहे२७ऐसेंचतुःश्लोकींचेनीअर्थें॥ जेंसुख
जाहलेंआह्मांतें॥ तेंसुखसाधावयायेथें॥ वाचाळपणातेंवाचाविसरे॥ २८चतुःश्लोकींचेगो-
ष्टीसाठीं॥ वाचेसीपडेवळवटी॥ स्वानंदनसमायपोटीं॥ परमानंदसृष्टीपूर्णजाहली२९हेंऐ-
सेंऐकोनसंतवचन॥ हरिखेंबहुएकाजनार्दन॥ जेंवींगर्जनाघनगर्जन॥ स्वानंदपूर्णमयूराउप-

जे ३० तेणें स्वानंदें संपूर्ण ॥ अभिवंदिले श्रोतेजन ॥ नमस्कारूनियां संतचरण ॥ माझी विनवणी
अवधारा ३१ कीं माझेंहें चीमनोगत ॥ संतुष्टव्हावे पैंसाधुसंत ॥ यालागीं श्रीभागवत ॥ आरंभि
लें येथ भावार्थेंसीं ३२ एकोनियां वचनासी ॥ सात्त्विक देरवोनी सद्भावासी ॥ अतिसंतोष सज्जनांसी
॥ रिझोनीयथार्थेसीं बोलते झाले ३३ अगा एक एक अक्षर ॥ क्षराक्षरातीत पर ॥ येणें तुझें ग्रंथा-
र्थें साचार ॥ आह्मी अपार सुखी झालों ३४ देउनी पदपदार्थांचा झाडा ॥ करुनी श्लोकार्थ उघडा
॥ मायाब्रह्म निजनिवाडा ॥ दाउनी रोकडा रचिला ग्रंथ ३५ ग्रंथ स्वानुभवें रसाळ ॥ आनंदरसें घो-
ळिलें बोल ॥ परमानंदाचे कल्लोळ ॥ ग्रंथार्थी केवळ रूपा आले ३६ ऐसें संतोषोनी सज्जन ॥ स्वा-
नंदें ज्ञाहले तुष्टमन ॥ तेणें सुखें वंसीसंपूर्ण ॥ एका जनार्दन ग्रंथार्थ वदवी ३७ स्वानंदें वोसंडला ग्रं-
थार्थी ॥ तेणें विराली ग्रंथार्थ स्फुर्ती ॥ दुरी ठेविली श्लोकसंगती ॥ हे क्षमा श्रोतीं मज कीजे ३८
भूतीं प्रविष्ट अप्रविष्टपण ॥ स्वयें सांगे श्रीनारायण ॥ तेचि अर्थीचें निरूपण ॥ सावधान अव-
धारा ३९ श्लोक ॥ यथा महान्ति भूतानि भूतेषूच्चावचेष्वनु ॥ प्रविष्टान्यप्रविष्टानि तथा तेषु न ते
ष्वहम् ॥ ५ ॥ ३५ जो परमात्मा तूर्षी केशी ॥ नरिघोनी रिघाला सृष्टीसी ॥ नानळोनी चाळी जगा-
सी ॥ ते बाह्यदृष्टांतें सी स्थिति सांगों ४० येथें महाभूतें जैसीं ॥ उच्चनीच देहां सरिसीं ॥ प्रवेशलीं-
दिसूनी कार्यासी ॥ कारणस्थिती सी अप्रविष्टपणें ४१ तैसा मी ही याच परिपाटी ॥ जगीं प्रवेशलों
कार्यदृष्टी ॥ कारणरूपें मी निसृष्टीं ॥ प्रवेशावया गोष्टी ठावकेंचा ४२ सागर पाहतां चि दृष्टी ॥ उ

ठतीकल्लोळांच्याकोटी॥तोसागरकल्लोळपोटीं॥केवीनयागोष्टींसामावेमग ४३ कार्यसृष्टी
पाहतांपाहीं॥तेंप्रवेशलीमाझ्याठायीं॥कारणत्वेंमूळत्वदर्यां॥मीअसोनीनाहींप्रवेशलोंपैं
४४ यापरीमीसृष्टीसी॥प्रवेशलोंकार्यसृष्टीसी॥कारणत्वेंमीसृष्टीअपेसी॥मजप्रवेशान
सींभिन्नत्वनाहीं ४५ कार्यह्मणिजेजेंकाये॥ओंटह्मतामाजीगवसलेंठाये॥मानीमीइतु
कार्नीआहे॥यानांवपाहेंकार्यह्मणिजे ४६ अद्वैतींदेखणेंविषम॥द्वैतबुद्धीचादारुणभ्रम
॥सत्यमानीरूपनाम॥कार्यसंभ्रमयानांवजगीं ४७ देहासीइंद्रियवृत्ती॥चळतीमाझि
याचित्छक्ती॥त्यामजचाळककाननेणती॥हेदेहअहंकृतीनांवकार्य ४८ कार्यह्मणतीजेंतें
ऐसें॥कोणतूंह्मणसीहेंकैसें॥नेणोंमीनिजात्मादिसे॥अद्वैतविन्यासेंअप्रविष्ट ४९ व्याप
कमजवेगळेंउरलेंआहे॥मायेसीमीव्यापुनीराहें॥हेंवार्तामजमाजिंनसाहे॥जगद्रूपस्वयें
चिदात्माएक ५० व्याप्यकोटींघटवसतीगगनीं॥गगनअप्रविष्टघटींप्रवेशनी॥तैजसस्व
येंपूर्णपणीं॥तेवींमीव्यापकपणींपूर्णत्वेंपूर्ण ५१ ह्मणसीपूर्णत्वेंतूंएकवद॥तरीपर्वतपा
षाणकाष्ठस्तब्ध॥वृक्षवल्लीइत्यादिमुग्ध॥अज्ञानशब्दत्यांकांह्मणती ५२ अनेकींएकत्वीं
परिपूर्ण॥तेंहीअर्थीचेंनिरूपण॥तुजमीसांगेनसंपूर्ण॥ऐकसावधानविधात्या ५३ अ
ग्निशब्दसोज्वळदिसे॥ज्वाळअवयधूम्रांकिनभासे॥कांखदिरांगारींउल्हासे॥इत्यादी २४
विलासेंअग्नितोंएक ५४ जळींउठतीरवकरवळ॥आयादिसतीअतिचंचळ॥डोहींराहि-

लेंतें निश्चळ ॥ त्रिविधभेदें जळ एकचि जैसें ५५ घटमठादि महदाकाश ॥ इत्यादि भेदें एक-
आकाश ॥ तेंवी मी विकाररूपें परेश ॥ नाहीं अविनाश अविकारत्वें ५६ यालागीं अप्रविष्ट-
पण सचलें ॥ माझें मजवरी स्वयें भरलें ॥ जैसें अथांवी घट बुडविलें ॥ तेथें भरुनी भरलें एक-
लें जळ ५७ पोळी आंतील गव्हासी ॥ सबाह्य अंतर कणिक जैसी ॥ तेंवी मी सकळ सृष्टी-
सी ॥ प्रवेशूनी पूर्ण तैसी अप्रविष्ट असें ५८ कार्यकारणविन्यासें ॥ जगनांदे सावकाशें ॥
तो जगद्रूप मी निजअसें ॥ सहजसमरसें परमात्मा ॥ ५९ मज होनी कांहीं वेगळें असे ॥ मा-
मी जाऊनी त्यामध्यें प्रवेशों ॥ अथवा न प्रवेशोन असें ॥ केवळ सावकाशें वेगळाचि ६० मेघ-
मुखींची गार दुर्लभ ॥ त्यामाजी गोठलें जळ थेंब ॥ त्या गारेची निर्धारितां शोभ ॥ सर्वांगीं स्व-
यें जळचि स्वयें ६१ तेंवी जन तोचि जनार्दन ॥ जनार्दन तो स्वयें जन ॥ जन जनार्दन अभिन्न
॥ जनीं प्रवेशून अप्रविष्टपें ६२ बुद्धिबोधें बोधचंद्रें ॥ सांगीतलें ज्ञाननरेंद्रें ॥ कृपाळुवें सुख-
समुद्रें ॥ कृपा उपेंद्रें प्रजापतीसी ६३ सृष्टीची स्थिति तेने ऐसी ॥ मी जगद्रूपें तद्रूपी केशी ॥ हेंही ज-
री नून कळे म्हणसी ॥ तरी आनि उपायासी सांगेन एक ६४ मज जाणावयालागीं ॥ अभिमानें
कष्टले योगी ॥ अहंता न पवोनी हठयोगी ॥ वेंचले विभागीं काळवंचनेच्या ६५ मज पावावया-
कारणें ॥ दाटोनी नेदी देहाभिमानें ॥ स्वकर्म शिरवासून त्यजणें ॥ तें मज पावणें खुंटलें त्यांचें ॥
६६ न जाळितां कामक्रोधांसी ॥ एकाएकीं झाला संन्यासी ॥ देहाभिमानें ग्रासिलें त्यासी ॥ क्रो-

50474

ए. भा. धलोमांसीस्वयेंविकला ६७ संन्यासीस्वप्नीं विषयदेखे ॥ तरीविरजहोमकेलाहेंलटिकें ॥- च. श्लो.
२५ तेणेंअधोगतीयथासुखें ॥ विषयाभिलाषेंआणिलीघरा ६८ माझानिश्चयनाहींमनें ॥-
आह्मीसज्ञानदेहाभिमानें ॥ देहदंडितापुरश्चरणें ॥ क्रोधावेनागवणेनागवीकाम ६९ मं-
त्राचींजीबीजाक्षरें ॥ चित्स्वरूपज्ञाननिर्धारें ॥ हेंनेणोनिजपकरीदुसरें ॥ जपमाळाहारपेंत्र
मणीपडे ७० एकींशाब्दिकशास्त्रमोडी ॥ ज्ञातेपणाचीउभविलीगुढी ॥ पडतांकामक्रोधांची
धाडी ॥ स्वयेंचरफडदेहलोभें ७१ शब्दींदेवाअपरोक्षस्थिती ॥ हेंसत्यसत्यशास्त्रोक्ती ॥
शब्दींशब्दविद्यानेणती ॥ यालागींनपावतीअपरोक्षसिद्धी ७२ सत्यकापुसाचेंवस्त्रहोतें
॥ तोकापुसनेसतांनागवेंदिसतें ॥ तेवींशब्दींदावीज्ञानोत्सन्नो ॥ त्याशाब्दिकांप्रतीअपरो-
क्षकैंचें ७३ चाटुमधुरशब्दसवाडी ॥ तोंचाटुचाखतांनलगेगोडी ॥ तेवींशब्देंस्वानंदजोडी ॥
तेंत्ववीरोकडीशाब्दिकांनाहीं ७४ इत्यादिजसाधनधर्म ॥ आचरतांहीनानाकर्म ॥ परीत्यां
तेंयथार्थवर्म ॥ नेणतीसक्षमदेहाभिमानी ७५ माझीपाववयानिजप्राप्ती ॥ अन्वयेंकरावी
निजभक्ती ॥ व्यतिरेकेंमाझीस्वरूपप्राप्ती ॥ सांगेनतुजप्रतीनिजगुह्य ७६ श्लोक ॥ एताव-
देवजिज्ञास्यंतत्त्वजिज्ञासुनात्मनः ॥ अन्वयव्यतिरेकाभ्यांयत्स्यात्सर्वत्रसर्वदा ॥ ६ ॥ ३६
टी० ॥ तत्त्वजिज्ञासींतत्त्वज्ञानें ॥ अन्वयेंसर्वत्रमजभजणें ॥ व्यतिरेकेंमजजाणणें ॥ एकअ- २५
विकारपणेंविधानया ७७ सृष्टीआदीमीस्वयंभअसें ॥ सृष्टिरूपेंमीस्वयेंआभासें ॥ सृ-

ष्टीनेंनिनिःशेषनासे ॥ त्यांउरिजे अविनाशें अविकारत्वें ७८ अन्वयजाणणेंजयानें ॥ वस्तु
पासूनीतत्त्वेंसमस्तें ॥ उपजतीतद्रूपनिश्चितें ॥ कार्यकारणतेंअभिन्नपें ७९ श्वानारूढरवं-
डेरावो ॥ सुवर्णाचाकरीवलापहाहो ॥ तेथेंपाहतांश्वानआणिदेवो ॥ सुवर्णोन्वयेंअभिन्न-
ची ८० जेवींतांब्याचाकेलानाग ॥ फडापुच्छमध्यभाग ॥ पाहतांतांब्यान्वेंसर्वांग ॥ तेवींअ-
न्वयेंजगमद्रूपसर्व ८१ उसाचीपेरीपेरावी ॥ तेउसपणेंविरूढेहिरवी ॥ कांडोकांडींनिजस्वभा
वीं ॥ वाटीआवघीऊसपणें ८२ तेंवीवस्तुपासूनीजाण ॥ मायामहत्तत्त्वविहून ॥ भूतेंभौ-
तिकेंचिद्रूपपूर्ण ॥ हेंअन्वयलक्षणविरिंची ८३ जेंवीघृताचियाकणिका ॥ घृतसीनव्हती-
अनेका ॥ तैवींभूताआणिभौतिका ॥ वेगळीकदेखामजसीनाहीं ८४ ऐसयाअन्वयस्थि
ती ॥ भाव्येंकरितांभगवद्भक्ती ॥ मीपरमात्मासर्वांभूतीं ॥ भजतांमाझीप्राप्तीमद्भक्तांसुग
म ८५ सर्वांभूतीभगवद्भजन ॥ हेंअंतरींचेंगुह्यज्ञान ॥ तोमजपावेयंतासंपूर्ण ॥ जोभूतेंचीं
हूनसदादेखे ८६ जोभूतेंदेखेचैतन्यघन ॥ त्यासीपरमात्मामीआपण ॥ जोवेंकरींनिबलो
ण ॥ प्रियमजत्याहूनआननाहीं ८७ तोजेउनीवासपाहे ॥ तोतोपदार्थमीहोनजाये ॥ तो
जेथेंजेथेंठेवीपाये ॥ तेधरामीहोयेंधरणीधर ८८ अन्वयस्थितीच्याभक्तीपरतें ॥ मजना
हींपढियंतें ॥ मजवेगळेंनदेखेआपणातें ॥ मद्रूपजगातेंचिदन्वयेंदेखे ८९ नंदयशोदाश्रीकृ-
ष्णा ॥ गोकुळींमृत्तिकाचिपूर्ण ॥ तेवींनामरूपविकारगुण ॥ जगसंपूर्णचिन्मात्र ९० जेंजेंतत्त्व

उपजेज्ञाण॥मायामहत्तत्त्वादितिन्हीगुण॥तेंतेंदेखिजेचैतन्यघन॥अन्वयभजनयानांव९१
ऐशियास्थितीभगवद्भजन॥सभाग्यपावतीसज्ञान॥जेभक्तिलागींमीआपण॥श्रीनारायण
स्वयेंविकलों९२ऐसेंनिःसीमज्यांचेंभजन॥तेभक्तमजहीपूज्यपूर्ण॥श्रीसमवेतमीआप-
ण॥त्यांचेश्रीचरणशिरींवंदीं९३माझियाभक्तांचीमहती॥मीस्वयेंजाणेंगाश्रीपती॥कीं-
माझियेभक्तीचीपूर्णप्राप्ती॥भक्तजाणतीभावार्थीं९४ऐशियाअन्वयेंप्रीतीकरीं॥भक्तसा-
मावलेमजभीतरीं॥मीहीअन्वयआवडीवरी॥भक्तांसबाह्यअंतरींस्वानंदेंनांदें९५अन्वयें
जेंअवलोकन॥यापदांच्यापोटींभगवद्भजन॥स्वयेंबोलिलाश्रीनारायण॥तेंत्यांव्याख्या-
नसविस्तरकेलें९६मागांस्वमुखेंश्रीपती॥बोलिलाहोताब्रह्म्याप्रती॥सांगसांगनिजभगव-
द्भक्ती॥तेंचियेथेंश्लोकार्थींविशदकेली९७तत्त्वजिज्ञासुलागींजाण॥स्वरूपप्राप्तीचेंनिज
साधन॥देवबोलिलाभगवद्भजन॥तेंचिव्यांनिरोपणप्रगटकेलें९८ऐसियेअन्वयभक्ती॥
अतिसुगममाझीप्राप्ती॥आतांव्यतिरेकाचीस्थिती॥ऐकेंप्रजापतीसांगेनतुज९९कारणा
पासूनिकार्यभिन्न॥यानांवगाअन्वयजाण॥कार्यमिथ्यासत्यकारण॥तेंव्यतिरेकल-
क्षणविधात्याऐकें१००दोराअंगींसर्पाकार॥भासोनीवाटेभयंकर॥तोनातळतांसर्पवि-
कार॥दोरतोदोरजैसातैसा१तेंवीजगाचीउत्पत्तिस्थिती॥लयपावतांअकल्पांतीं॥माझिया
स्वरूपाप्रती॥विकारवदतांअसेनापैं२सुवर्णाचेअलंकार॥जेंवीकरविलेनानाकार॥मो-

डोनीकरितांएकाकार॥ निर्दोषभांगारघडमोडरहित ३ तेंवीप्रपंचाचीघडामोडी॥ माझ्यास्व
रूपीनलगेवोटी॥ सच्चली निजानंदगोडी॥ व्यतिरेकपरवडीयानांवधाल्या ४ लेणेंघडतांसो
नेंनघडे॥ लेणेंमोडतांसोनेंनमोडे॥ तेंवीमाझियास्वरूपाकडे॥ नपडेसांकडेंप्रपंचाचें ५ स्व
रूपींस्वरूपस्थितिपाहतां॥ प्रपंचएकझालाहोता॥ तोलयागेलाकाळसत्ता॥ हेंकथावा
र्ताअसेनामग ६ मायामहत्तत्त्वतिन्हीगुण॥ भूतभौतिकादिजन्मनिदान॥ होतांनमोडेपू-
र्णपण॥ हेंमुख्यलक्षणव्यतिरेकाचें ७ आणिकएकेंतूंसाधारण॥ स्थूळव्यतिरेकलक्ष
ण॥ भूतींभूतेंशकारण॥ तेंलक्षणसावधानएकआतां ८ ज्याचेंजेथूनीजन्मस्थान॥ ते-
भूतनथेंहोयलीन॥ हेंमहाभूतपरिलीन॥ होयसकारणमहाकारणीं ९ प्रथमगंधदुसरा-
स्वाद॥ रूपस्पर्शपांचवाशब्द॥ हापरस्परउपमर्द॥ होयनिर्द्वंद्वकारणामाजी १० तेंझाडु
जेंनाएकपण॥ तेंकारणहीआपण॥ महाकारणींहोयलीन॥ स्वरूपपरिपूर्णपूर्णलें॥
११ यापरीपूर्णस्वरूपासी॥ प्रपंचजडलादिसेअगासी॥ तोठाउकानाहींत्यासी॥ जेंवी
शुक्तिकेसीरजताकार १२ शिंपीशिंपीपणेंस्वयेंवसे। भ्रांतांसीतेथेंरुपेंदिसे॥ तेंवीव-
स्तुवस्तुपणेंअसे॥ प्रपंचभासेजडमूढां १३ वस्तुपरमानंदेंशुद्धबुद्ध॥ तेथेंअविवेकी-
अतिमंद॥ देखतीभूतभौतिकादिभेद॥ जेंवींकांअंधगंधर्वनगर १४ यापरिमिथ्यामा-
यिकसंसार॥ वस्तुनित्यानंदनिर्विकार॥ हाव्यतिरेकशुद्धसादर॥ जाणसाचारपरमे-

ए.भा. २७ ष्टी१५प्रपंचएकझालाहोता॥ईश्वररूपींमिथ्यावार्ता॥पुढेंहोईलमागुता॥हेंहीसर्वथाअ- च.श्लो.
सेना१६ऐसालक्षिनांव्यतिरेक॥जगींमीचिएकलाएक॥त्याचेंएकपणाचागणक॥नाहीं-
अनेकगणावया१७आह्मांतबाह्मांतविचारितां॥हाव्यतिरेकनयेहाता॥गुरुरूपेंविणनल-
नां॥येथींच्याअर्थाभासीनलहे१८अन्वयमाझीपूर्णभक्ती॥व्यतिरेकशुद्धस्वरूपस्थिती
॥साधकजेसाधिती॥त्यांसीस्वरूपप्राप्तीअविनाश१९येणेंअन्वयव्यतिरेकपाहीं॥निजा
त्मताठेविल्याठायीं॥त्यांसीप्रळयकाळींकांहीं॥व्ययनाहींधात्या२०अन्वयव्यतिरेकांचें
सूत्र॥साधुनीसाधकपवित्र॥स्वयेंसालेवस्तुचिन्मात्र॥सर्वदासर्वत्रअविनाश२१एवंअ-
न्वयव्यतिरेकयुक्ते॥साधनमहाराजपंथें॥विसरोनवेगळेपणातें॥मद्भक्त्यासीनिरुतेंसाधक
येती२२ऐक्यास्थितीहेंबोलणें॥बोलतांदिसेलाजिरवाणें॥तेंसर्वदामाझेंनिरूपणें॥परिपूर्ण
आत्पणेंस्वानंदेंसी२३येणेंपूर्णपरमानंदें॥जीवभावस्वयेंउपमर्दें॥लाजोनियांनिजभेदें॥
स्वानंदबोधेंनिजयोगी२४सिंधूमाजिसैंधवाचाखडा॥पडुनीहोयसिंधूएवढा॥तेंवीअन्वय
व्यतिरेकहोडा॥योगीघडमुडामोचिहोय२५जैसाकल्लोळसागरीं॥तैसायोगीमजमाझारीं
॥वर्ततांहीदेहाकारीं॥मजबाहेरीनिघोंनेणे२६हेंऐक्यतत्त्वयोगयुक्ती॥वेदशास्त्रसंमती
॥तुजांअनुष्ठानसुनिश्चितीं॥लहूतअतिपरमगुह्य२७ऐसेंगुरुज्ञानपुरुषोत्तमें॥परमनिष्का २७
मनाकल्पद्रुमें॥स्वसुखेंसांगिजेआत्मारामें॥कृपासंभ्रमेंस्वयंभूसी२८श्लोक॥एतन्मतं-

समानिष्ठपरमेणसमाधिना॥ भवान्कल्पविकल्पेषुनविमुह्यतिकर्हिचित्॥७॥ ३७टीका॥
त्यापरमगुह्यज्ञानार्थी॥ त्यांसांगितलेंनिजात्मना॥ येणेंमतेंसीसमरसता॥ स्रजीमीअलिप्त
ब्रह्मांडकोटी२९ मीअव्यक्तपणेंव्यक्ततेधरीं॥ मीनिर्गुणपणेंगुणकार्यकरीं॥ मीनिःसंगयेणें
मतेंपरी॥ येणेंचिअंगावरीव्यालेंजग३० नवलयामताचीमात॥ मीनिजांगेंविणहोत॥ जग
होउनजगाअलिप्त॥ मीअव्यक्तव्यक्तींनरिघें३१ यामताचेनीनिजनेटें॥ मीनामरूपींअव
घावंटे॥ परीनामरूपअतुवटे॥ अणुमात्रनपालटें अरूपअनाम ३२ येणेंमतेंमीमहाशून्य
झालों॥ शून्यहेंमीसाकारलों॥ अतींद्रियमीविव्यालों॥ विभुआनियांझालोंबाइसोटामी३३
मीविदेहीयेणेंदेहधारी॥ मीअचक्षूयेणेंडोळेकरी॥ मीअकर्तासर्वकरीं॥ येमतमुद्रेवरीविरि
नीं३४ मजअश्रोत्रायेणेंश्रवण॥ मजअगोत्रायेणेंगोत्रग्रहण॥ मजअघ्राणायेणेंघ्राण॥ म
जयेणेंचलनसुद्राअचंचळा३५ मजनिरसायेणेंरसन॥ मजअभोक्त्यायेणेंभोजन॥ मजनिः
शब्दायेणेंगायन॥ मजअमनामनकल्पनारहित३६ मीअजन्मायेणेंजन्मधारी॥ मीअकर्मा-
येणेंकर्मकरी॥ मीअनामायेणेंनामधारी॥ यामताचीथोरीमाझीमीजाणें३७ मजअबाहुसी
येणेंहस्त॥ मजअचरणायेणेंचरणहोत॥ मजअगम्यागमनयेथ॥ आपआपल्यांनमुख्य
मुद्रा३८ यामतसुनकीरामसमानी॥ मीजन्मोनीनजन्मेंतिर्यग्योनी॥ मत्स्यकूर्मसूकरादिज
नीं॥ अवतारपुराणींवेदोक्तविधी३९ यामताचेनिनिजबळें॥ मायाआमापधोकेंफळें॥ द्वैत-

निर्दळें यामनाभिमेळें॥ मी अनाकळ आकळें यामतामाजी ४० नवलयामताचा परिपाक॥ -
मी एक विहोय अनेक॥ अनेक होतसांता एक॥ हा मना विशेष अतर्क्य असे ४१ अभिनवया-
मताची थोरी॥ मी अनवर्क्य विस्तारें नानापरी॥ परी एकपणाच्या अंगावरी॥ नाहीं दुसरीचीर-
गेली ४२ यामताचें निजनिजांगें॥ यापरिठायींमी नित्यजागें॥ जागा हीनिजें निजांनीं जागें॥ -
यापरि दाटुगें मनहें माझें ४३ हें मननातुडे योगें॥ हें मननातुडे यागें॥ हें मननातुडे स्वर्गभोगें॥ -
हें मत शिखात्यागें नातुडे हाता ४४ हें मननातुडे नपें॥ हें मननातुडे मंत्रजपें॥ हें मननातुडे दिव्य
रूपें॥ शास्त्रपाठें आटोपेना क्लेशें ४५ हें मननातुडे महाव्याख्यानें॥ हें मतनाटोपे नानादानें
॥ हें मननाटोपे महामौनें॥ बैसतां धरणें नाटोपे हें मन ४६ हें नाटोपे स्वधर्माचारें॥ हें नाटोपे ब-
हुधाविचारें॥ हें नाटोपे तीर्थसंभारें॥ मतमतांतरें नाटोपे हें ४७ हें मननाटोपे पडणीं पडतां॥
हें मतनाटोपे त्रिवेणी बुडतां॥ हें मननाटोपे घोरें रडतां॥ जाणिवाचरफडितां नाटोपे हें ४८ हें ना-
टोपे वेदविधी॥ हें नाटोपे अष्टमहासिद्धी॥ हें नातुडे नानाछंदीं॥ हें जीवबुद्धी नाटोपे मन ४९ हें
नाटोपे ध्येयध्यानें॥ हें नाटोपे पाठज्ञानें॥ हें नाटोपे अनुष्ठानें॥ त्याचें वर्म हें जाणें ५० हें ना-
तुडे घरिचे घरीं॥ हें नातुडे आश्रमांतरीं॥ हें नातुडे गिरिगव्हरीं॥ रिघतां कंदरीं नातुडे मत हें ५१ -
हें नातुडे सिद्धीसाठीं॥ हें नातुडे करितां गोष्टी॥ हें नातुडे कापलपीठीं॥ हें भेददृष्टी नाटोपे मन ५२ २८
हें नातुडे तीर्थवासी॥ हें नातुडे क्षेत्रसंन्यासी॥ हें नातुडे वैराग्यासी॥ कामक्रोधासी नजिणतां॥

५३ हेंनातुडेप्रयागस्नानीं ॥ हेंनातुडेमहास्मशानीं ॥ हेंनातुडेगयावर्जनीं ॥ कष्टनांत्रिभुवनीं
नातुडेहें ५४ हेंनातुडेपृथ्वीफिरतां ॥ हेंनातुडेतीर्थेंकरितां ॥ हेंनातुडेध्यानधरितां ॥ हेंसाध-
नीसर्वथानातुडेमन ॥ ५५ हेंनातुडेकथाऐकतां ॥ हेंनातुडेकथाकरितां ॥ हेंनातुडेशास्त्रा-
र्थी ॥ गुरुकृपेवीणहातानाहेंमनतनय ५६ हेंमननातुडेक्षीरसागरीं ॥ हेंमननातुडेवैकुंठशिखरीं
॥ हेंमननातुडेसाक्षात्कारीं ॥ सम्यकशिखरीं गुरुकृपालाभें ५७ विवेकवैराग्ययथाविधी ॥
विषयविरक्तीनिरवधी ॥ सर्वत्रसमरसमानबुद्धी ॥ तैंगुरुकृपाप्रबोधीं हेंमनसिद्धी ५८ विवे-
काच्यानिजनेटीं ॥ धडधुडितवैराग्यउठी ॥ विषयांचीकाटोनीकांटी ॥ समाधीचीदृष्टीसम-
साम्यप्रकटे ५९ ऐसीसर्वत्रसमानबुद्धी ॥ यानांवपरमसमाधी ॥ तेसमाधीवरीत्रिशुद्धी ॥
माझ्यामनाचीसिद्धीगुरुकृपेलाभें ६० सर्वत्रजेसमसाम्यता ॥ यानांवसमाधीनल्लतां ॥ प-
रीनटस्थादिकाअवस्था ॥ समाधीसर्वथानव्हेअल्प्या ६१ वृत्तिनसतांसमाधिस्थ ॥ समाधी
माजीजोनटस्थ ॥ तोजाणावापांवृत्तियुक्त ॥ हेंमीश्रीअनंतसत्यमानीं ६२ मूर्छितवृत्तिअस-
तांपोटीं ॥ समाधिम्हणतांखोटीगोष्टी ॥ जेथेंअहंसोहंविरालीगांठी ॥ तेसमाधिगोमटीभरत-
कीमानी ६३ ज्वरअसतांनाडीभ्रांत ॥ आरोग्यस्नानांचिहोयघात ॥ तेंवीवृत्तिअसतांसमाधि-
स्थ ॥ तोनिश्चितनिजात्मघाती ६४ सर्वभूतींनिजात्मता ॥ पावोनिझालीसर्वसमता ॥ तेबोल-
तीचालतीसमाधीअवस्था ॥ मजहीनस्वतामानलीसत्य ६५ ऐसीसर्वत्रसमताबुद्धी ॥ त्यानांव

परमसमाधी ॥ तेंम्यां गुरुरूपें तुज त्रिशुद्धी ॥ यथाविधी प्रबोधिली ६६ यासमाधीची समरसी
॥ संकल्पें रची ब्रह्मांडकोटी ॥ विकल्पें संहारितां शेवटीं ॥ कर्तेपण पोटीं उठों विसरे ६७ निजसमा
धीसमरसाम्यता ॥ देखोनी लपाली देहअहंता ॥ तेथें मी एकची सृष्टिकर्ता ॥ यास्फुरणाची वार्ता
स्फुरेल कैसी ६८ सिंधूमाजी पडे सैंधवघन ॥ विरे तंव स्फुरे खारेंपण ॥ तें चि विराल्या संपूर्ण ॥ मी
ठाली जीवन हें न राहे ६९ तेंवी मज यें थें होती बहुता ॥ परी आतां पावलों शुद्धता ॥ येही विषयीं
ची वार्ता ॥ तुज न त्वतां स्फुरे ना मग ७० ऐसिया पूर्ण समता ॥ सृष्टि तुज करितां हरितां ॥ अंगीं न
लागे मोह ममता ॥ सत्य सर्वथा स्वयंभू जाण ७१ देश काळ स्वभावता ॥ कल्पविकल्प महाक
ल्पतां ॥ सृष्टिसर्जनाची मोह ममता ॥ तुज सर्वथा बाधीना तें ७२ हें चि मी तुज सांगों काये ॥ तुझा
अनुभव तूंची पाहें ॥ जें तुज पूर्ण लभ्य कर्तलें आहे ॥ तें थें ह्यो मनो हे रिघे नाहें ७३ रोग गेलिया चें ल
क्षणें ॥ रोगी नेणे वैद्य जाणें ॥ तैंसी ब्रह्मासांडिला अज्ञानें ॥ हें नारायणें जाणीतलें ७४ जें बोधा आ
लें सच्छिष्यासी ॥ तें न सांगतां कळे सद्गुरूसी ॥ तें वोळखणें नियां लक्षणें कैसी ॥ ह्मणे ब्रह्मयासी सा
वधान ७५ निजानुभव पाहें पूर्ण ॥ ऐसें ऐकतां सद्गुरुवचन ॥ चमत्कारला चतुरानन ॥ देहीं देहप
ण विसरलें ७६ जो बद्दशा वोसांडिना ॥ निजात्मता पाहों जातां ॥ तैंसमाधीसी सत्त्वावस्था ॥ अं
तिस प्रेमता वोसंडे पें ७७ निजात्मरूपीं पडतां दृष्टी ॥ स्वखाचा पूर लोटे पोटीं ॥ हर्षें बाष्प दाटे कं
ठीं ॥ परेसी गोष्टी साह्नदवाचा ७८ नेत्रीं आनंदाश्रूंच्या धारा ॥ सुखोर्मिका पेंथरथरा ॥ हर्षें उन्म

२९

ठल्यारोमसुद्रा ॥ स्वेदामृतेंपुरातोझाला ७९ अहंसोहंजाहलेंलीन ॥ मननेंमनजाहलेंउन्मन
॥ विनिलेंजायजोचैतन्य ॥ जीवपरिपूर्णब्रह्मजाहला ८० जेथेंएकनादुसरें ॥ सन्मुखनापाठी
मोरें ॥ जेंजागेनानिंदसरे ॥ सहजानंदस्वरसदोदित ८१ जेंकेलेंनाजाहलें ॥ जेंगेलेंनाआलें
॥ जेंहोतेंनाहरपलें ॥ पूर्णलेसकलपूर्णब्रह्म ८२ जेथेंनसाहेरूपनाम ॥ जेथेंनसाहेक्रिया
कर्म ॥ जेथेंनारिघेधर्माधर्म ॥ तेंपूर्णब्रह्मपरमेष्ठीजाहला ८३ जेथेंनारिघेहेतुमान ॥ जेथेंनरि
घेदृश्यदृष्टांत ॥ जीवाच्यानदिसेआदिअंत ॥ स्वयंभूसदोदितजाहलास्वयें ८४ ज्याचानला
गेलागमाग ॥ ज्यासीनव्हेअवयवभंग ॥ तोअवेगाविणाअनंग ॥ निजवस्तुसांगस्वयंभूजा
हला ८५ जेथेंदुःखत्वेंनारिघेदुःख ॥ जेथेंसुखत्वेंनारिघेसुख ॥ ज्याचेंहरिहरानकरवेतुक ॥
तेंवस्तुसम्यक्स्पष्टाजाहला ८६ ज्यासुखेंआनंदमयशंभू ॥ जेणेंसुखेंसुखरूपस्वयंभू
॥ तेंसुखपावलास्वयंभू ॥ आनंदलासूसद्गुरुरूपें ८७ भावेंसद्गुरुतेंभजतां ॥ स्वष्टापावला
स्वस्वरूपता ॥ यालागींगुरुभक्तीपरता ॥ भोगपरमार्थीअसेनापें ८८ जरीसाचचाडपरमा
र्थी ॥ तरीभावेंभजावेंगुरुनाथा ॥ सकळसाधनांचेंमाथां ॥ जाणनत्वतांगुरुभक्ती ८९ ज्याचे
मुखींगुरुनाम ॥ ज्यासीगुरुसेवानित्यपरम ॥ तोदेहासगटपरब्रह्म ॥ त्यासीकर्माकर्मकेवींबा
धी ९० ज्यासीस्वानंदगुरुभक्ती ॥ त्याच्याचरणतीर्थातीर्थेंयेती ॥ वेदबंदीजनहोती ॥ सुर
वरवंदितीपादरजत्याचें ९१ गुरुभक्तिनांदेजयाचेघरीं ॥ यमत्याचीनराळकीकरी ॥ का

आज्ञावंदीशिरीं॥तोपूजिजेहरीपरमात्मभावें ९२ गुरुभक्तीचेपवाडे॥वानितांवेदांमौनप
डे॥गुरुभक्तीवरतेंचढे॥ऐसेंचोखडेंआननाहीं ९३ शिष्येंकरावेंमाझेंभजन॥ऐसेंवांछी-
त्याचेंमन॥तोगुरुत्वासीमुकलाजाण॥अभिमानेंपूर्णनागवला ९४ जगींदाडुगाज्ञानाभि
मान॥धनासाठींविकलीज्ञान॥तेजाणशिश्नोदरपरायण॥येथेंअर्धक्षणगुरुत्वनठरे॥
९५ मुख्यत्वेंसद्गुरुलक्षण॥ज्ञानअसोनिनिरभिमान॥सर्वांगीशांतीचेंभूषण॥तोस-
द्गुरुपूर्णपरब्रह्म ९६ त्यासद्गुरूचीनिजभक्ती॥सद्भावेंकरुनीप्रजापती॥पावलासुखरूपप्रा
प्ती॥स्वानंदस्थितिनिजबोधें ९७ यापरीचतुरानन॥नारायणवचनेंजाण॥सांडोनिदेहाभि-
मान॥ब्रह्मपरिपूर्णस्वयेंझाला ९८ वैकुंठपदआसजाहलें॥परिनम्हणेंआजिनवेंआलें॥हेंअ
नादिसिद्धआपुलें॥स्वतःसिद्धसंचलेंनिजरूप ९९ ऐसेंआतांभूवेंपूर्णाकार॥जाणोनीसक-
खावैनाउपेंद्र॥जैसादेखोनिपूर्णचंद्र॥क्षीरसमुद्रउल्हासे ७०० बाळकाचेंजेवींसोहळे॥ते
णेंमाउलीचेनिवतीडोळे॥शिष्यानिजबोधआकळे॥तंवरफारबाचेंसोहळेसद्गुरुमनीं १ सेवक-
परत्वकविभाडी॥राजाहरिखाचीउभारीगुढी॥शिष्यस्वानंदींदेखुडी॥तेणेंसुखावोमिरादीसद्
गुरूसी २ तेणेंसुखेंश्रीनारायण॥चारीभुजापसरोन॥आलिंगिलाचतुरानन॥परमानंदेंपू-
र्णसुखावे ३ आधींचप्रीतपुत्रावरी॥तोहीझालाब्रह्माधिकारी॥तेणेंपूर्णानंदेंश्रीहरी॥वृंधा
ता हृदयावरीआलिंगी ४ साचनिजजन्मलापोटीं॥यालागींत्याचीप्रीतिमोठी॥पूर्णब्रह्मचों-

श्लोकांसाठीं ॥ उठाउठी ओपिताझाला ५ नमारखतांशब्दानेंवचन ॥ नाहींकरितांश्रुतीन्चेका-
न ॥ नदेखतांदृष्टीन्चेनयन ॥ चौश्लोकीं चतुराननसुखीकेला ६ आनळोंनेदिनांगगन ॥ नलाग
नासूर्यकिरण ॥ माणस्पर्शनव्हेतांजाण ॥ चौश्लोकीं चतुराननसुखीकेला ७ हरीहुरावुनी-
अज्ञान ॥ जागेंनसतांसाहाणपण ॥ मौनेंचिजीवेंजीवमारून ॥ चौश्लोकीं चतुराननसुखीके
ला ८ ऐसासद्गुरुनारायण ॥ निजपुत्रालागींआपण ॥ थोडेंनिरूपणींजाण ॥ ब्रह्मापरिपु-
र्णताटेऊनीठेला ९ हेंघडेयेथेंनिरूपण ॥ शिष्यझालियाब्रह्मसंपन्न ॥ पुन्हस्नेहवाढेकोण-
॥ त्यासीसद्गुरुसंपूर्णहृदयलेमानी १० ब्रह्मसंपन्नतेपुढें ॥ पुत्रसुखकायसांबाढे ॥ श्रीगुरु-
रूपेपाहेजयाकडे ॥ त्यासीकरीतकडेपूर्णब्रह्म ११ जेबोलेबुद्धीनातुडे ॥ जेंश्रुतीन्याहाताननच
ढे ॥ तेंविधानयानिवाडें ॥ स्वेवान्वेंघडफुडेंमिसकलें १२ हृदयात्हृदयएकझालें ॥ येत्हृदयींचेंन
हृदयींघातलें ॥ यापरिनबोलताबोले ॥ पूर्णत्वदिधलेंप्रजापतीसी १३ जैवीदोन्हीदीपएक-
होती ॥ तेथेंप्रकाशेंअवघदीसी ॥ तेवींविष्णुविरिंचीसमदेती ॥ येणेंएकविश्रान्तीकोंदाटेअवघे
१४ अस्यान्चतुरींचिब्रह्मपण ॥ तुरेचिनारायणींनारायण ॥ कोंदाटेचैतन्यघन ॥ ब्रह्मपरिपूर्णे-
ब्रह्माजाहला १५ तेथेंबोधनाअबोध ॥ स्वानंदनानिरानंद ॥ गुरुशिष्यजाहलेएकवट ॥ पूर्ण
परमानंदसदोदित १६ गुरुशिष्यजाहलेअभिन्न ॥ बोलचालखुंटलेंमौन ॥ निःशेषविरालेंमी
तूंपण ॥ अहंयआकिंगणऐसेंपडिलें १७ स्वरूपाचेंनवलपण ॥ अंगींमुरालेंब्रह्मस्फुरण ॥ -

निःशेषनिवालेंविस्मरण॥ अव्यंगज्ञानपावलाधाता १८ यापरिश्रीनारायण॥ आपुलेंदेउ-
नीपूर्णपण॥ पुढेंकरावयासृष्टिसर्जन॥ अकर्तृत्वबोधेंप्रबोधिलाधाता १९ मुख्यबिंबींनव्ह
ताभिन्न॥ सूर्यापुढेंप्रकाशतीकिरण॥ तेंवीनदेखतीवेगळेपण॥ स्फुटलेंआळिंगणहरिब्रह्म
यांचें २० जळींजळावरीवसतीकल्लोळ॥ सबाह्यअसिजेजळा॥ तैसाचिदाळिंगणमेळा॥
झालावेगळाहरिब्रह्मयांचा २१ जेवींदीपेंदीपलाविला॥ तेथेंनकळेवडीलधाकुला॥ तेंवीनमु-
पेंसमत्वाआला॥ हरिरूपझालाप्रजापती २२ सृष्टिनकरवेसर्वथा॥ कारितांयेईलअहंता-
॥ ऐसेंब्रह्माह्मणतहोता॥ तोयापरीतत्वताअनुग्रहिलादेवें २३ जोसृष्टिनकरवेह्मणतहोता॥
तोचिआपुल्याअकर्तृत्वता॥ सृष्टिकरावयाचीयोग्यता॥ पावलापरिपूर्णतानिजबोधें २४ पु-
ढींसाठविलेंबुद्धिबळ॥ तेंचीखेळतांविस्तारिलेंखेळ॥ तेंवीपूर्वसृष्टिसकळ॥ ब्रह्मातत्काळवि
स्तारीस्वयें २५ पूर्णपावोनीसमाधान॥ श्रीनारायणाचेचरण॥ वंदिताझालाचतुरानन॥ उ-
द्धारसंपूर्णपूर्णानुबोधें २६ हेकल्पादिगुह्यज्ञानकथा॥ तेणेंज्ञानसंपन्नझालाधाता॥ तेचि-
कथाऐकतांआतां॥ साधकांनतत्वतालाभतोकाय २७ सृष्टिपूर्वीलकथाजीर्ण॥ जीर्णपणेंवी
र्यक्षीण॥ परिसितांतूंऐसेंनह्मण॥ हेंनित्यनूतनटवटवीत २८ कल्पादीचाहादिनकर॥ वृद्ध
पणेंअतिजर्जर॥ याचेनीनलोटेअंधकार॥ ऐसाविचारमूर्खहीनकरी २९ बहुकाळहोतापुरा
नी॥ अग्निहोत्रींचाजुनाअग्नि॥ ह्मणोनीठेवूंजातावळचणीं॥ धडाडीतलक्षणींनित्यनूतनत्वें

३०तेंवीकल्पादिहेंगुह्यज्ञान॥गुरुमुखेंऐकतांसावधान॥साधकहोतीज्ञानसंपन्न॥याला
गींनित्यनूतनकथाहे३१स्वभूस्वयंभूगुह्यज्ञान॥ऐकेपरिक्षितीसावधान॥स्फुरद्रूपहोइ
जेंआपण॥यालागींनित्यनूतनकथाहे३२कथानित्यनूतनआणिगोड॥निर्दाळीदैन्यदुःख
दुर्वाड॥साधकानित्यस्फुरद्वाड॥पुरवीमूनकोडआंतयाचें३३ऐसीनित्यनूतनस्फुरद्रूपतो॥-
शौरिस्रष्ट्याचीज्ञानकथा॥हेसृष्टिपूर्वीलव्यवस्था॥वैसेनीहाताआलीपैं३४मीनेणेवेदशा
स्त्रव्यवस्था॥वंशींमूर्खब्रह्मपातीवस्कला॥त्यामजनिजभाग्येंअवचिता॥आतुडलाहानाम-
हापरिस३५परिससर्वथाकोठेंनाहीं॥जरीअसलायेरवादेठायीं॥नोकाष्ठपाषाणअथवाम-
हीं॥मजजोडलापाहींचिद्रत्नाचा३६माझ्याअंगींमूर्खपण॥नेणेंपरिसाचेंलक्षण॥त्यामज
ज्ञाननापरिपूर्ण॥श्रीचरणरेणजनार्दनाचा३७परिसलोहाचेंकरीसुवर्ण॥परिलोहाचापरि-
सनव्हेजाण॥श्रीजनार्दनाचाचरणरेण॥पाषाणाचापूर्णपरिसकरी३८ऐसामहानिधिश्रीज
नार्दन॥तेणेंमजदेखोनीअतिदीन॥कल्पादीचेंगुह्यज्ञान॥कृपाकरोनीबोधिलें३९एकचिन्मं
भएकाक्षर॥उमाशिवहेद्व्यक्षर॥विठ्ठलहात्र्यक्षर॥एकपंचषडक्षरद्वादशाक्षरपैं४०माझामं
त्रचतुरक्षर॥चतुरचित्तप्रबोधकर॥ज्ञानाब्धीचापूर्णचंद्र॥आर्तचकोरअमृतांश४१यामंत्राचें-
एकाक्षर॥क्षराक्षरातीतपर॥स्वयेंक्षरचिअक्षर॥तोहामहामंत्रजनार्दन४२स्वमुख्याउपदेशीं
नारायण॥तोचिमजलागींझालाजनार्दन॥तेणेंपूर्णकृपाकरून॥अनादिगुह्यज्ञानबोधिलें

ज ४३ मजवोपिलें स्वपणें जातां ॥ जनार्दनमज अनंता ॥ तो विज्ञान तो विज्ञाता ॥ यापरी ज्ञानार्थी
अर्थविलें ग्रंथीं ४४ यालागीं श्रीजनार्दन ॥ माझें निनांवें आपण ॥ करिता होय ग्रंथनिरूपण ॥-
तेथें झाडाघ्यायासी पण केंवीं आणूं ४५ आतां लोकूतां मी अकर्ता ॥ हें हीं बोलणें मूर्खता ॥ याही
बोला बोलतां ॥ जाणता तत्त्वतां जनार्दन ४६ जनार्दन स्वयें जाण ॥ स्वशिष्य अनुग्रहूनी संपूर्ण ॥-
अदृश्य होऊं पाहे आपण ॥ तें चि निरूपण श्रीशुक सांगे ४७ श्लोक ॥ श्रीशुक उवाच ॥ संप्र-
दिश्यैवमजनो जनानां परमेष्ठिनम् ॥ पश्यतस्तस्य तद्रूपमात्मनोन्यरुणद्धरिः ३८ टीका ॥
जो शुद्ध ज्ञानाचा निजसार ॥ जो आनंदाचा अलंकार ॥ जो योगियांचें परात्पर ॥ तो शुकयोगीं-
द्र स्वयें बोले ४८ तो स्वानंदें ह्मणे परीक्षिती ॥ भगवंतें आपुली ज्ञानगती ॥ सांगीतली प्रजापती
॥ अवयव स्थिती निजबोधें ४९ सृष्टीची उत्पत्ति स्थिती ॥ ज्ञान विज्ञान अद्वय भक्ती ॥ आपुलें
मत यथास्थिती ॥ विधि सर्वलोकपति श्रेष्ठ केला ५० पिता माता भिन्न दोन्ही ॥ नसोनि जन्मला
नाभिस्थानीं ॥ पाहें तूं तो आत्मयोनी ॥ अजन्म जनीं ह्मणती ब्रह्मा ५१ मोह ममता अहंभावो
॥ नसतां भूत भौतिक पहा हो ॥ नव्हां सृष्टिस्रजी निःसंदेहो ॥ यालागीं पितामहो ब्रह्म्यासी-
ह्मणती ५२ नाभीं जन्मला निजपोटीं ॥ त्यासी सृजावया भूतसृष्टी ॥ देऊनी यानिजात्मपुष्टी
॥ पूज्य परमेष्ठी सर्वांसी केला ५३ असुर सुर नर आपण ॥ वंदिती सृष्ट्याचे निजचरण ॥ ए-
वढें देऊनी आत्मज्ञान ॥ अहंकृति पूर्ण प्रतिष्ठिला ब्रह्मा ५४ जव कुणी दूर न वचतां ॥ चतुर्मुखा

सन्मुखअसतां॥ नारायणाचीनिजरूपता॥ पाहतांपाहतांअदृश्यहोय ५५ जेघृताची-
पुरुषाकृती॥ थिजोनीआभासलीहोती॥ तेचीघरोनीमागुती॥ राहेघृतींघृतरूपेंजेवीं ५६ तें
वीअष्टधावरीचीरूपापूर्णी॥ स्वलीलासगुणनारायण॥ तोचिनिर्गुणत्वेंमहाकारण॥ आप
आपणअदृश्यजाहला ५७ जेवींजळाचियागार॥ क्षणएकभासलीसाकार॥ तोचिपाहतां
आकार॥ विरोनियानीरस्वभावेंहोय ५८ तेवीश्रीनारायणाचीमूर्ती॥ स्वलीलाभासलीहो-
ती॥ तेनिर्गुणाचियेगती॥ सहजस्थितीअदृश्यझाली ५९ ब्रह्म्यापुढनीनाहींगेला॥ तेथेंची
असोनीअदृश्यजाहला॥ आकारलोपोनीअसेउरला॥ स्वयंसचलानिर्गुणत्वेंतो ६० यापरी
देवअंतर्धान॥ स्वयेंपावलानारायण॥ त्यालागींब्रह्माआपण॥ सद्भावेंपूर्णनमिताहोय ६१
श्लोक॥ अंतर्हितेंद्रियार्थायहरयेविहितांजलिः॥ सर्वभूतमयोविश्वंससर्जेदंसपूर्ववत् ३९
टीका॥ श्रीनारायणसाकारला॥ तवतोइंद्रियांविषयकेला॥ तोचिइंद्रियातीतजाहला॥ या
नावपावलाअंतर्धाना ६२ वरकअसतांनीपरिपूर्ण॥ इंद्रियांविषयनव्हेजाण॥ यानांवसत्यअं-
तर्धान॥ सत्यसज्ञानबोलतीऋषी ६३ इंद्रियांतेंनव्हेदृष्ट॥ त्यातेंह्मणतीगाअदृष्ट॥ याअर्थीतें
पुराणश्रेष्ठ॥ बोलतीपाठअंतर्धानीपें ६४ एवंहरिपावलाअंतर्धान॥ त्यासीस्वयेंचतुरानन॥-
बद्धांजुळीकरीनमन॥ स्वानंदपूर्णसमसाम्य ६५ पूर्वीसृष्टिहिनकरवेह्मणे॥ तेसगळीसृष्टिस्व
येंहोणें॥ आपसहुरूत्वेंकरणें॥ अगमादावणेंसुगमकरुनी ६६ नमारवतांहातपावो॥ सृष्टि-

सर्जूनींब्रह्मदेवो॥हासहस्रूवेरूपेंचानवूलावो॥अलिप्तपणेंपहाहोब्रह्मांडरचवी ६७ एवं
निर्विकल्पकल्पना॥ब्रह्माकरीसृष्टिसर्जना॥भूतभौतिकादिगुणरचना॥पूर्णस्थितीजाणा
जैसीतैसी ६८ रचिलेंचतुर्विधभूतग्राम॥चारीवर्णचारीआश्रम॥स्त्रनरादिअधमोत्तम
॥अखिलस्वधर्मकर्मविधानोक्त ६९ ऐशाकरीसृष्टिसर्जन॥तेंआपणाहूनीनदेखेभिन्न॥-
आपणामाजीसृष्टिसंपूर्ण॥आपणपरिपूर्णसृष्टिमाजी ७० ब्रह्मास्वयेंसृजीनिष्काम॥त
रीलोकहितार्थयमनियम॥आचरोनीस्वधर्मकर्म॥दावीसुगमप्रजांसीविधी ७१ श्लोक॥
प्रजापतीधर्मपतिरेकदानियमान्यमान्॥भद्रंप्रजानामन्विच्छन्नातिष्ठत्स्वार्थकाम्यया ४०
टीका॥जेप्रजातेंसृजूंशकती॥ऐसियांचीकरीहाउत्पत्ती॥यालागींब्रह्म्यातेंह्मणती॥प्रजाप
तिपतिपुराणोक्ती ७२ लोकज्याच्याआज्ञेवर्तती॥सर्वलोकज्यातेंभजती॥यालागींलोकपती-
ह्मणती॥जाणनिश्चितीब्रह्मयातें ७३ स्वधर्मकर्मांचीविपत्ती॥स्वधर्मकर्मांचीस्थितिगती॥-
त्याचेनीवर्तेलोकांप्रती॥यालागींधर्मपतीब्रह्म्यातेंह्मणिजे ७४ धर्मकर्मआचारस्थिती॥प्र
जाआचरूंनेणती॥त्यांसाठींयमनियमांचीयुक्ती॥धातांआचरोनिदावीवेदोक्तविधी ७५ पो
टीनाहींकर्मावस्था॥अथवाकर्मफळाचीआस्था॥तरीकर्मआचरेविधाता॥लोकसंरक्षणार्थी
यमनियम ७६ निजप्रजांचियानिजस्वार्था॥कर्मआचरोनीदावीधाता॥स्वयेंकर्मकरूनिअक ३३
र्ता॥लोकहितार्थयमनियमकरी ७७ जेंजेंश्रेष्ठआचरती॥तेंतेंकर्मइतरकरिती॥यालागींयम

नियमप्रजापती ॥ आचरे अनहंकृतीं लोकसंग्रहार्थ ७८ कुलालाचें वोसरे कर्म ॥ पूर्वभ्रमें उरे-
चक्रभ्रम ॥ तेवीं जीवन्मुक्तांचें देहकर्म ॥ होतसे परमस्वभावें ७९ नदेखोनी सकामावस्था ॥
ब्रह्मा केवळ लोकसंग्रहार्था ॥ सकळलोकहितार्था ॥ होय आचरता स्वधर्मकर्म ८० सद्गुरु श्रीना-
रायण ॥ त्याची आज्ञा वाहे संपूर्ण ॥ करावें लोकसंरक्षण ॥ यालागीं ब्रह्मा जाणा यमनियमाचा
वी ८१ अनहंकृती स्वधर्मकर्म ॥ ब्रह्मा आचरोनी नित्यनेम ॥ येणें नारदाचा मनोधर्म ॥ उत्कंठि-
त पूर्ण परमार्थविषयीं ८२ श्लोक ॥ तं नारदः प्रियतमो रिक्थादानामनुव्रतः ॥ शुश्रूषमाणः
शीलेन प्रश्रयेण दमेन च ४१ तो नारद महापवित्र ॥ ब्रह्मयाचा मानसपुत्र ॥ परमार्थालागीं तं-
त्पर ॥ सर्वस्वें सादर पितृसेवेसी ८३ तो चिद्शांतीचा पूर्णचंद्र ॥ विवेकाचा क्षीरसमुद्र ॥ वैराग्या-
चा महारुद्र ॥ आचरे नरेंद्र शमदमसुक्त ८४ पितृसेवा तो निःस्वार्थ ॥ माउली सेवूनी नित्यरत ॥ स-
दा सेवी दृढव्रत ॥ निजपरमार्थ साधावया ८५ शमें ज्ञानेंद्रियां उपशम ॥ दमें कर्मेंद्रियां नित्यक-
र्म ॥ सेवा करोनी उत्तमोत्तम ॥ नारद परम प्रिय जाहला ८६ ज्ञानार्थी अतिउद्भट ॥ अंतर्निष्ठ ही ए-
कनिष्ठ ॥ आज्ञाधारी अतिश्रेष्ठ ॥ परम वरिष्ठ सुशील भावें ८७ श्लोक ॥ मायां विविदिषन्वि-
ष्णोर्मायेशस्य महामुनिः ॥ महाभागवतो राजन्पितरं पर्यतोषयत् ॥ ४२ टीका ॥ मायानियंते
म्हणती राया ॥ त्या शिवादिकां मोहिलें माया ॥ ते निजमाया निरसावया ॥ नारद उपाया पुसों इ-
च्छित ८८ माया निरसावया आपण ॥ मायानियंता श्रीनारायण ॥ त्यासी जाणावया संपूर्ण ॥

 अनन्यशरणनिजजनकासी ८९ पितामातागुरुत्वेंसी॥ब्रह्मापूज्यनारदासी॥सद्भावेंसेवि-
 तांअहर्निशीं॥अतिउल्हासेंसीतुष्टोनियां ९० नारदमहाभागवतें॥भगवंतींनित्यनिरत॥
त्यासीब्रह्माप्रसन्नहोत॥निजबोधयुक्तस्वानंदें ९१ श्लोक॥तुष्टंनिशाम्यपितरंलोकानां
प्रपितामहम्॥देवर्षिःपरिपप्रच्छभवान्यन्माऽनुपृच्छति ४३ टीका॥देखोनीनारदाचीपू
र्णभक्ती॥जाणोनीउत्तमोत्तमस्थिती॥स्वानंदेंतुष्टलाप्रजापती॥कृपामूर्तिनिजबोधें॥ ९२
नारदासीतुष्टलापिता॥जोसकळजगाचाआपिता॥पूर्णदेखोनीप्रश्नता॥जाहलाविनवितां
सप्रेमभावें ९३ तूंनातळोनीमायामोहासी॥निजात्मबोधेंविश्वसृजिसी॥तुजप्रसन्नझा
लाहृषीकेशी॥तोप्रसादआह्मांसीकृपेनेंदीजे ९४ ऐसेंबोलतांचालिलेंस्फुंदन॥अश्रुपूर्ण-
झालेनयन॥रोमांचितकंपायमान॥सर्वांगीस्वेदकणदवदविन्नले ९५ हर्षबाष्पदाटलेकंठीं-
॥पुढतीनबोलवेगोष्टी॥नेदेखोनियांनिजदृष्टी॥स्रष्टानिजपोटींनिवालाथोर ९६ यासीपू-
र्णब्रह्मबोधितां॥वचनेंपावलापरमार्था॥होयअधिकारीपुरता॥ऐसेंविधाताजाणोंसरला
९७ मगनारदासीआपण॥सद्भावेंदिधलेंआलिंगन॥पुत्रसरवेंनिवालापूर्ण॥अधिकारी-
रत्नपरमार्थी ९८ एकरायापरिक्षिती॥जेंतुवांपुसिलेंमजप्रती॥तेंचिनारदेंप्रजापती॥निज
ज्ञानार्थीपुसियेलें ९९ श्लोक॥तस्मादिदंभागवतंपुराणंदशलक्षणम्॥प्रोक्तंभगवताप्रा
हप्रीतःपुत्रायभूतकृत् ४४ टीका॥निजपुत्रालागींश्रीनारायण॥कळवळोनीसांगेगुह्यज्ञा

न॥ तेंचिस्वपुत्रालागींजाण॥ ब्रह्मा आपणसाधितार्थबोधी ८०० ज्ञानविज्ञानभगवद्भक्ती
॥ नारायणाचीपूर्णस्थिती॥ कवळोनिप्रजापती॥ निजपुत्राहातींओपिताझाला १ तेंदश
लक्षणभागवत॥ विष्णुविरिंचीज्ञानसाधित॥ तोएकतांज्ञानसाधितार्थी॥ ओपितासमस्त
नारदोदरीं २ तेंनदेखतांनयन॥ नमारवतानिजकान॥ नातळतांअंतःकरणमन॥ ओपिलें
गुह्यज्ञाननारदहृदयीं ३ सोडूनियांनिजस्फुरबुद्धी॥ नातळतांआदिमध्यअवधी॥ परिशु
र्णत्वकरूनीबोधी॥ ज्ञानार्थसींदिव्याेपिलीतयां ४ जेंवीशिष्याविद्यानत्वदेतां॥ गुरूसी
ज्ञानवाढेअर्थी॥ न्यूनत्वनघडेप्रबोधितां॥ पूर्णत्वदेमाथासच्छिष्याचिया ५ तैसाउपदे
शअलौकिक॥ उपदेशमात्रेंतिन्हीलोकदेख॥ गुरुशिष्यहीहोतीएक॥ तेथेंन्यूनाधिक-
कोणाचेंकोणा ६ याचियापरीचतुराननन॥ उपदेशूनीशुद्धज्ञान॥ नारदकेलाब्रह्मपूर्ण॥ -
चैतन्यघनसमसाम्यरूप ७ जेणेंहोइजेब्रह्मपूर्ण॥ तेंभागवतदशलक्षण॥ त्यालक्षणां
चेंनिजलक्षण॥ होउनींसावधानअवधारीतूं ८ इतरपुराणेंजींअसती॥ त्यांचीपांचलक्षण
विख्याति॥ श्रीमहाभागवताचीस्थिती॥ जाणनिश्चितींदशलक्षणें ९ मुख्यभागवताचीवि
ख्याती॥ दशलक्षणत्याचीस्थिती॥ तेंमीसांगेनतुजप्रती॥ ऐकेंपरिक्षितीनृपवर्या १० सर्वविस
र्गस्थानपोषण॥ ऊतीमन्वंतरईशानुकथन॥ निरोधमुक्तीआश्रयपूर्ण॥ एवंदशलक्षणें
भागवत ११ दशलक्षणांचेंलक्षण॥ तुजमीसांगेनसंपूर्ण॥ ऐकराजासावधान॥ लक्षणचिन्ह

यथार्थेंआनां १२ सर्वंबोलिजेसंसारातें ॥ विसर्गह्मणिजेसंहारातें ॥ स्थानह्मणिजेवैकुंठातें ॥ पो
षणयेथेंभगवद्भजन १३ कर्मत्यानांवऊती ॥ चौदामनूंचीव्यवस्थिती ॥ यानांवमन्वंतरेंह्मणती ॥
दशावतारकीर्तीईशचरित १४ सकळइंद्रियांच्यावृत्ती ॥ एकाग्रयानांवरोधस्थिती ॥ निःशेषजे
थेंविरवृत्ती ॥ त्यानांवमुक्तीमहाराया १५ उत्पत्तिस्थितीप्रळयांत ॥ ज्यास्वरूपावरीहोतज्ञान ॥
स्वरूपअविकारीयथास्थित ॥ त्यानांवनिश्चितआश्रयराया १६ दोराअंगींसर्पउपजला ॥ -
दोरावरीसर्पनांदला ॥ दोरावरीसर्पनिजला ॥ तरीदोरस्पर्शलानाहींसर्पा १७ तेवींवस्तूच्याठा
यीं ॥ प्रपंचाचीवार्तानाहीं ॥ तोझालागेलाघडेकाहीं ॥ आश्रयपाहींयानांवबापा १८ पावाव
याआश्रयप्राप्ती ॥ भावेंकरावीभगवद्भक्ती ॥ तेभक्तीचीनिजस्थिती ॥ श्रीव्यासेंभागवतींवि
शदकेली १९ तेभावेंकरितांभगवद्भक्ती ॥ त्याभक्तीचीनिजस्थिती ॥ भक्तांपरमानंदप्राप्ती ॥ प
रिपूर्णस्थितीठसावेयेथें २० ठसावलीजीब्रह्मस्थिती ॥ तेपालटोंनेणेकल्पांतीं ॥ कर्मेंअक
र्त्यांचीप्रतीती ॥ नारदनिश्चितींउपदेशिला २१ तेणेंउपदेशेंश्रीनारद ॥ पावलातोपरमानंद-
॥ निर्दळूनियांभेदाभेद ॥ यापरीबोधप्रबोधिलातेणें २२ ऐसेंउपदेशिताप्रजापती ॥ श्रीभग-
वंताचीसुखभक्ती ॥ आतुडलीनारदाचियेहातीं ॥ अव्ययस्थितीपरमानंदहोत २३ यापरी-
उपदेशिलानारद ॥ यालागींसर्वकर्मींब्रह्मानंद ॥ कोंदाटलास्वानंदकंद ॥ परमानंदपरिपूर्ण- ३५
पणें २४ बोधदेखोनीचतुराननां ॥ आल्हादजाहलाचौगुणा ॥ तेणेंआल्हादेंकरुनीजाणा ॥ आ

पुलाब्रह्मविणाबोपिलालया २५ नारदेंकरूनीप्रदक्षिणा ॥ स्वानंदेंलागलासेचरणा ॥ भ-
गवाहूनिघाब्रह्मविणा ॥ ब्रह्मानंदेंजाणानिघालातेसमयीं २६ तोब्रह्मविणावाजवीत ॥ ब्र-
ह्मपदेंगीतींगात ॥ ब्रह्मपदेंडुल्लतडुल्लत ॥ ब्रह्मसृष्टीविचरतब्रह्मबोधें २७ ब्रह्मान्वयानेंपाळि-
त ॥ ब्रह्मबोधप्रतिपाळित ॥ ब्रह्मानंदेंउन्मत्त ॥ महीविचरतब्रह्मसुखेंतो २८ तोब्रह्मयासीसंपा-
दत ॥ अधिकारियासीब्रह्मदेत ॥ जगब्रह्मस्वरूपेंदेखत ॥ यापरीविचरतत्रैलोक्यस्वयें २९-
ऐसाविचरतस्वइच्छेसी ॥ आलासरस्वतीतीरासी ॥ तेथेंदेखिलेंश्रीव्यासासी ॥ निजमान-
सीव्याकुळअसे ३० ब्रह्मयासीलागींजाण ॥ घालूनीबैसलातोआसन ॥ दृढकरितांहीध्यान
॥ निजसमाधाननपावेची ३१ श्रीव्यासेंस्वयेंआपण ॥ केलेंवेदविभागविवंचन ॥ भारतादिअ
ठरापुराण ॥ इतिहासस्कलक्षणव्यासेंकेलीं ३२ स्वधर्मकर्मीचेलागवेग ॥ व्यासेंविभागिलेसां
ग ॥ स्वर्गनरकादिभोगभाग ॥ देहविभागविभागलेंव्यासें ३३ जन्ममरणादिअवस्था ॥ व्या
सेंवर्णिल्यायथार्थता ॥ ज्ञानेपणाचीसमर्थता ॥ परीअंगींसर्वथाअसेनात्याचे ३४ वेदविभा
गीमीसज्ञान ॥ ऐसारावणासीअभिमान ॥ त्यासीदिधलेंनिग्रहस्थान ॥ श्रीव्यासेंआपण ॐ
कारमात्रें ३५ ज्याच्येनीदृष्टिस्पर्शेंजाण ॥ कौरवपांडववंशवर्धन ॥ तोश्रीव्यासहीआपण ॥ आं
त्मसमाधाननपवेची ३६ ज्याचेंकरितांग्रंथपठण ॥ ब्रह्महत्यादिदोषनिर्दळण ॥ करितां-
भारतकथाकथन ॥ निमालेब्राह्मणउठविलेअठरा ३७ यापरीज्ञानसंपन्न ॥ श्रीवेदव्यास

द्वैपायन॥ तोहीसद्गुरुकृपेविण॥ आत्मसमाधाननपवेची ३८ मुख्यअभ्यासाचीहेअव-
स्था॥ तेथेइतरांचीकोणकथा॥ शाब्दिकज्ञानाचीयोग्यता॥ तेथेंअतर्क्यअहंतास्वभा
वेंअसे ३९ अनागतभाग्ययथार्थवक्ता॥ महाकवित्वेंमीकविकर्ता॥ ऐशीअतिसूक्ष्मअ-
हंता॥ नकळोनीस्वभावताव्यासासीअसे ४० सद्गुरुकृपानहोतांपूर्ण॥ नतुटेसूक्ष्मज्ञा-
नाभिमान॥ नकरितांगुरुसेवाअनन्य॥ शिष्यसमाधानकदानपवे ४१ नधरितांसद्गुरू-
चेचरण॥ नधरितांअनन्यशरण॥ वृथाज्ञानवृथाध्यान॥ वृथावाग्विलपनपांडित्यतें ४२
वृथास्वधर्मकर्माचार॥ वृथाविवेकविचार॥ सद्गुरुकृपेविणजोनर॥ भूमिभारजडमूढतो ४३
सद्गुरुकृपानहोतां॥ व्यर्थकवितांव्यर्थकथा॥ व्यर्थसज्ञानश्लाघ्यता॥ देहअहंतातुटेना-
त्याची ४४ नकरितांसद्गुरुभजन॥ शिष्यासीनोहेसमाधान॥ सद्गुरुतोचिब्रह्मपूर्ण॥ चैतन्य
घननिजात्मातो ४५ सद्गुरूचेचरणींचीमाती॥ अवचटेंआतुडल्यास्वहातीं॥ पायांलागतीचा
रीमुक्ती॥ परमात्मप्राप्तीसच्छिष्या ४६ असोहेंव्यासेंकरितांध्यान॥ क्षणभरीस्थिरनरा-
हेमन॥ अणुमात्रनपवेसमाधान॥ तेणेंउद्विग्नपणअनुतापी ४७ मगह्मणेतोकटकटां॥ ज्ञा
लोजाणीवप्रतिष्ठा॥ ज्ञातेपणेंठकिलोमोठा॥ मजमीउफराटावंचलोंकीं ४८ जाणपणाचाप-
डिलाभ्रम॥ ज्ञातेपणेंमीमूर्खपरम॥ निजहिताचेंचुकलोंवर्म॥ झालेंनिंद्यकर्ममजमाझें ४९
माझेदेहींदेहस्थमीकोण॥ स्वामीपणाचेंमजनाहींज्ञान॥ केंवीपावेनमीसमाधान॥ यापरीसं-

पूर्णअनुतापजाहला ५० नरदेहींचेंनिजसाधन ॥ साधावेंनिजात्मज्ञान ॥ तेंमीनसाधितांस-
ज्ञान ॥ अनिअज्ञानज्ञानांधकेवळ ५१ ऐसीव्यासासीअवस्था ॥ ज्ञानार्थीहोतांअनुतापता ॥ ते
थेंनिजभाग्येंस्वभावतां ॥ आलाअवचितांब्रह्मपुत्र ५२ व्यासजंवउघडीनयन ॥ तंवपुढेंदेखेब्र
ह्मनंदन ॥ हर्षेंनिर्भरझालापूर्ण ॥ धांवोनीलोटांगणसद्भावेंघाली ५३ उपविष्टहोतांवरासन ॥
हर्षेंकरीचरणवंदन ॥ स्वानंदेंचरणप्रक्षालन ॥ केलेंपूजनज्ञानोपचारीं ५४ पुष्पांजुळीप्रदक्षि-
णा ॥ तुळसीपत्रेंवाहूनीचरणा ॥ नारदींभगवद्भावना ॥ करुनीपूजनाप्रार्थितसे ५५ व्यासह्म-
णेअहोस्वामी ॥ जगींपरमभाग्याचामी ॥ स्वयेंकृपाकेलीतुह्मीं ॥ आजिसुखसंगमींनिवालों-
असें ५६ ऐशीविनंतीप्रीतीकरुनी ॥ धांवोनिलागलासेचरणीं ॥ त्यासीआदरेंनारदमुनी ॥ सन्मा
नुनीउठवीअत्याल्हादें ५७ मगबैसोनियांसावचित्त ॥ व्यासनिवेदीमनोगत ॥ म्यांस्वयेंक-
थिलेंज्ञानमथित ॥ परीसमाधानचित्तमाझेंनपवे ५८ जोमीलोकिकींअतिसज्ञान ॥ तोमीनि
जस्वार्थीअतिअज्ञान ॥ माझ्याज्ञातेपणाचेंभूषण ॥ तेंचीदूषणमजमाझें ५९ मीनरीमूर्ख-
बाहेरीज्ञाना ॥ हेंज्ञातेपणनिजघाना ॥ तेंमीवेदशास्त्रपुराणकर्ता ॥ निजस्वार्थीअतिअंधझा
लों ६० अंतरींनाहींसुखसमाधान ॥ जळोजळोतेंज्ञातेपण ॥ ऐसेंनारदासीसांगेनपूर्ण ॥ झाला
अनन्यशरणश्रीव्यासतो ६१ तंवनारदह्मणेव्यासासी ॥ केलेंअत्युत्तमग्रंथासी ॥ जेणेंविश्वां
निहोयवक्तयासी ॥ त्याग्रंथार्थासीनोळखसी ६२ स्वधर्मकर्तव्यव्यवहाररीती ॥ हेंचिनिरूपि

लेंतुवांग्रंथीं॥ परीभगवंताचीनिजस्थिती॥ तीग्रंथार्थींप्रतिपादिलीनसे ६३ सच्चिदानंदस्व-
भावासी॥ नाहींवर्णिलेंश्रीवासुदेवासी॥ तेंवविश्रांतिनव्हेवाचेसी॥ म्हणवक्त्यासीसुखकैंचें
६४ जोजगाचेंनिजजीवन॥ जोप्रतिपाद्यश्रीजनार्दन॥ नाहींवर्णिलाचैतन्यघन॥ तेंवक्त्या
संपूर्णसुखआतुटे ६५ ज्याचेनीजगहोयसुखरूप॥ तोजनार्दनसुखस्वरूप॥ त्याचेंनव
र्णितांनिजस्वरूप॥ वक्त्यासीअल्पविश्रांतीउपजे ६६ जेंवक्त्यासीहोयनिजसुख॥ त्रिलो
कींकोंदेहरिख॥ ऐसाअत्यंतअलौलिक॥ तुजमीआवश्यसांगेनआतां ६७ श्रोतेवक्तेसुख
रूपहोती॥ जगींप्रगटेपरमशांती॥ ऐसीभगवंताचीनिजस्थिती॥ तेमीतुजप्रतीसांगेनपां॥
६८ ज्याचेंस्मरतांएकनाम॥ निर्दाळीसकळकर्माकर्म॥ त्यापुरुषोत्तमाचेंनिजवर्म॥ गुह्य
ज्ञानपरमसांगेनव्यासा ६९ जेथेंशब्देंसीवक्तानिवे॥ श्रवणेंसीश्रोताविसांवे॥ सुखासही
निजसुखफावे॥ अनुभवानिजानुभवेंनिघतीदोंदें ७० जेणेंशिवाचेंपुरेकोड॥ जेंगोडाचें
निजगोड॥ जेणेंवोसरेसंसारकुवाड॥ सुखसुरवाडसांगेनतें ७१ जेणेंतुटेज्ञानाभिमान॥
जेणेंकोंदाटेचैतन्यघन॥ ऐसेंजेंगुह्याचेंगुह्यज्ञान॥ तेंतुजसांगेनपरात्परमी ७२ जेंभावा
र्थेंघेतांवचन॥ जनजनार्दनाअभिन्न॥ श्रोतावक्ताहोयआपण॥ तेंगुह्यज्ञानअवधारीं-
तूं ७३ कैसेंव्यासाचेंशुद्धमन॥ नारदज्ञातासीकायअज्ञान॥ ऐसानधरीचज्ञानाभिमान ३७
॥ यालागींतुष्टमननारदझाला ७४ जेणेंजपतपाचीश्रृंखळातुटे॥ ध्येयध्यानाचेंबिरडेंफि

दे॥ कर्मीकर्मींचेंरवतफाटे॥ तेंवर्मगोमटेंअवधारींपां ७५ जेणेंअहंतेचेंमूळउपडे॥ अविद्यो
चेंआयुष्यरवंडे॥ अंगेंब्रह्महोइजेरोकडें॥ तेंज्ञानधडफुडेंअवधारीपें ७६ श्लोक॥ नारदः-
प्राहमुनयेसरस्वत्यास्तटेनृप॥ ध्यायतेब्रह्मपरमंव्यासायामिततेजसे ४५ टीका॥ निजस्व
पंथीनारद॥ परमप्रीतीअतिआल्हाद॥ व्यासासीवचनानुबोध॥ परमानंदेंनिववीतअसे
७७ श्रीनारायणेंनिजानंद॥ परमेष्ठीसीकेलाबोध॥ तेणेंब्रह्मापावेपरमानंद॥ स्वानंदकंदस
दोदित ७८ ऐसियानिजानुभवासी॥ ब्रह्माअर्पीनिजपुत्रासी॥ तेणेंतोनारददेवर्षी॥ सुख
स्वानंदेंसीडुल्लतअसे ७९ भक्तिमुक्तिभगवद्भक्ती॥ नित्यनारदातेंवोळंगती॥ येवढीस्वरूपा
चीप्राप्ती॥ अगाधस्थितीपावला ८० भुक्तिनारदाचेपायींघोळे॥ मुक्तित्याच्येचरणींलोळे॥ भ
क्तित्याचेनीधाकेंपळे॥ करिसोवळेंनिजशिवाचें ८१ कामनारदापुढेंपळे॥ काळत्याच्यातोंडरो
रूळे॥ हरिहरांचेनीभावबळें॥ इंद्रादिपादकमळेंवंदितीसदा ८२ सदादेवांचाआवडता॥ नित्य
दैत्यांचापाढियंता॥ ज्याचेंमुखींचीस्वभाववार्ता॥ नुल्लंघ्यसर्वथाहरिहरांसी ८३ शक्रलागे
ज्याचेचरणीं॥ बृहस्पतित्यातेंमस्तकींमानी॥ यापरीगानारदमुनी॥ वंद्यत्रिभुवनींसुरासु
रां ८४ नारदारावणासीआसता॥ शेखींरामाचापाढियंता॥ नारदशिवाचाआवडता॥ तोत्रिपु
रासीनव्हताएकांतचाळी ८५ श्रीकृष्णनारदएकांतविधी॥ त्यानेंकालयवनप्रसेबुद्धी॥ ज्या
नेंजरासंधनित्यवंदी॥ तोकृष्णासभेमधींआत्मसंपूज्य ८६ जेथेंअत्यंतविषमता॥ तेथेंनारद

धींबोलिलीऊती॥ अष्टमींमन्वंतरांचीगती॥ ईशानुकथनाचीस्थिती॥जाणनिश्चितीन-
वमामाजी१२ दशमीबोलिलानिरोध॥ एकादशींमोक्षपद॥ द्वादशींआश्रयअतिशुद्ध
॥ एवंलक्षणेंविशदव्यासेंकेलीं१३ जैसेंवटबीजअणुमात्र॥ त्याचाविहोयवृक्षथोर॥
तैसाचतुःश्लोकींचाविचार॥ श्रीव्यासेंसाचारविस्तारिला१४ व्यासकविहाविमाळी॥ भू
मिकाशोधोनीवैराग्यहळीं॥ गुरुकृपाजीवनमेळीं॥ विवेकानेंआळेंवाटवीवृक्ष१५ व्यासे
विरानियाबळी॥ चतुःश्लोकींच्यानिजमेळीं॥ वृक्षवाढवीसमूळीं॥ पुष्पपल्लवफळींसफ
ळिन १६ पदोपदींअतिगोड॥ मोक्षफळाचेंलागलेंघड॥ समूळसगळेंझाड॥ नित्यनूतन-
गोडरसस्वादलागे १७ नित्यनूतनयाचीगोडी॥ अवीटविटेनेणेचोरवडी॥ जेसेंजाणतीआ
वडी॥ त्यांसीबाधेनावोडीसुधेच्याची १८ नवलयाफळाचीमात॥ त्वचाबीजनाहींत्यांत॥ नसा
रवतांजीवाह्यांत॥ नलागतांसेवावेंहें १९ हेंरसनेविणरसस्वादन॥ सेवितांनकोंठकिछस्व
वदन॥ परमानंदेंतृप्तपूर्ण॥ गुरुभक्तसज्ञानपावतीसदा २० एवंदशलक्षणविस्तार॥ द्वादश
स्कंधभागवतनरवर॥ श्रीव्यासकृपेवदलासाचार॥ स्वानंदनिर्भररससंपन्न २१ समूळ-
फळरूपेंसदाफळ॥ अद्वितीयअतिरसाळ॥ समसाम्यसदासरळ॥ समत्वेंनिर्मळशाखोपशा
खीं २२ शाखोपशाखाउत्पत्ति॥ निगमकोकिळाकूजती॥ आनंदभ्रमरपरिभ्रमती॥ जिज्ञासु
घालितीसंपाफळीं २३ जंवअर्थाअर्थीचोखडीगोडी॥ तंवअतिशयेंअतिआवडी॥ श्रीशुकाची

पडलीउडी॥ सर्वांगींचोखडीचाखिलीचवी २४ ऐसादेखोनीअधिकारु॥ श्रीव्यासेंनिजकु
मर॥ उपदेशिलाशुकयोगींद्र॥ जोज्ञाननरेंद्रयोगियांचा २५ जोब्रह्मचर्यशिरोमणी॥ जोभ
क्तांमाजीअग्रगणी॥ जोयोग्यांचामुकुटमणी॥ सज्ञानचरणींलागतीज्याचे २६ जोस्वस्वरू
परूपाआला॥ कींशांतिरसाचाओतिला॥ निखळविज्ञानाचाघडला॥ स्वयेंसाकारलाप
रब्रह्मरूप २७ त्याच्यादेहाचीपाहतांशोभ॥ ब्रह्मज्ञानींनिघालेकोंब॥ नोज्ञानाचापूर्णबिंब
॥ स्वयेंस्वयंभपूर्णब्रह्म २८ दशलक्षणश्रीव्यासोक्ती॥ चतुःश्लोकींचेअर्थप्रामी॥ श्रीशुक
काचीनिजस्थिती॥ झालीनिश्चितीपरब्रह्मरूप २९ यापरीश्रीशुकआपण॥ स्वयेंझाला
स्वानंदघन॥ त्याआनंदाचेंसमाधान॥ पाहोनीपूर्णसमाधिस्थझाला ३० नाहींवृत्तिधैर्य-
धारणा॥ आपेंआपसहजजाणा॥ समाधीआलीसमाधाना॥ स्वस्वरूपेंपूर्णावबोध
झाला ३१ समाधीआणिउत्थान॥ दोहींअवस्थागिळुनीजाण॥ शुकआपणियाआप-
ण॥ स्वस्वरूपेंपूर्णप्रबोधपावे ३२ तेसमाधीचाअवबोध॥ शुकासीवाटेनिमिषार्ध॥ बा
हेरलौकिकप्रसिद्ध॥ दशसहस्राब्दपुराणगणना ३३ दशसहस्रवर्षेंपर्यंत॥ श्रीशुकहो
तासमाधिस्थ॥ ऐसींमहापुराणेंगर्जत॥ शुकासीवाटतनिमिषार्धपें ३४ यालागींस्वरू-
पींनिर्वाहीं॥ सर्वथारीघमनानाहीं॥ मुख्यकाळचिजेथेंनाहीं॥ काळगणनातेठायींकसा
वेकोणा ३५ लवनिमिषपळेंपळ॥ साधुनियांसमाधिप्रिकाळ॥ हेंमायामायमृगजळ॥-

स्वरूपींअळुमाळस्पर्शलेंनाहीं३६जोसूर्यापासींस्वयेंराहे॥त्यासीउदयास्तभेटोंनलाहे
॥तेवींस्वरूपींजोनिमग्नहोये॥त्यासीकाळाचीसोयेस्वप्नींहिनलगे३७काळगणनाप्र-
सिद्धी॥हेलौकिकीजाणनिश्चळबुद्धी॥स्वस्वरूपींचासंबंधीं॥काळाचीअवधीनिःशेषनपु
वे३८जेंजेंआकारासीआलें॥तेंतेंजाणकाळेंग्रासिलें॥काळासीज्याणेंसबाह्यव्यापिलें
॥तेथेंकाळाचेंहीगेलेंकाळवसाळें३९तेस्वरूपींनिजनिर्वाही॥शुकसमाधिस्थजाहला
पाहीं॥माकाळगणनातेथेंकायी॥केंवींकाईसांगावीपां४०यालागींसमाधिआणिउत्था-
न॥हेंअपक्षासीनघडेजाण॥पूर्णाच्याअंगींलक्षण॥अणुप्रमाणअसेचिना४१पूर्णा-
चींलक्षितांलक्षणें॥थोकावलींअवघींपुराणें॥वेदनेतिनेतिह्मणे॥तेथेंमाझेंबोलणेंस
रेकवी४२पूर्णयोगीप्रारब्धवशें॥लौकिकींजैसातैसादिसे॥तेहीपूर्णस्थितीतोअसे-
॥काहींअनारिसेंकरिनाकरवी४३यापरीशुकाचीसमाधिजाणा॥स्वयेंआलासमाधा-
ना॥तेंचपरिक्षितीच्यासदना॥विचरतांत्रिभुवनाअवचटआला४४बापभाग्यपरिक्षि-
ती॥ब्रह्मनिधिलागलाहातीं॥ब्रह्मज्ञानाचीऐसीख्याती॥घातलीजगतींज्ञानपव्हे४५
सभाग्यकोपब्राह्मणाचा॥शापेंअधिकारब्रह्माचा॥मिथ्यानव्हेब्राह्मणवाचा॥पूर्णदे-
वाचापरिक्षिती४६शमीकाचाब्रह्मचारीपुत्र॥पाठकेंदिधलेंशिरवासूत्र॥त्याचेनिशापेंब्र- ४०
ह्माधिकार॥जाणब्राह्मणमात्रब्रह्मरूपी४७शापदेतीलजरीब्राह्मण॥तरीवंदावेत्याचेचर-

ण॥ कोपूनचरल्याहीब्राह्मण॥ पूर्णतरीआपणवंदावेते ४८ ब्राह्मणकरूंआलियाघात॥ त्या
चेचरणीठेवावामाथा॥ ब्राह्मणापरतीपूज्यता॥ आनदेवताअसेनाची ४९ ब्रह्मब्राह्मणसमस
मान॥ हेंहीवचनदिसेगौण॥ ब्रह्मदातेस्वयेंब्राह्मण॥ यालागींपूर्णपूज्यत्वेंश्रेष्ठ ५० जेंवस्तुअ
सेज्याआधीन॥ त्यावस्तूचेंकरितादान॥ यालागींब्रह्मस्वामित्वब्राह्मण॥ पूज्यत्वेंपूर्णतिहीं
लोकीं ५१ ब्राह्मणब्रह्मातेंप्रतिपादिते॥ तेंब्रह्महोतेंकोणीनव्हते॥ ब्रह्मब्राह्मणाच्येनीहातें॥ पूर्ण
प्रतिष्ठतेंपावलेंपैं ५२ यालागींब्रह्मब्राह्मणाधीन॥ करातुलंघीब्राह्मणवचन॥ त्याचेमंत्रमात्रें
जाण॥ पाषाणाहीपूर्णब्रह्मत्वप्रगटे ५३ जैसासामान्याचामोहकोप॥ तैसाब्राह्मणाचाशाप॥ शापें
फेडुनिपराचेंपाप॥ वस्तूचिद्रूपकोपुनीदेती ५४ ब्राह्मणकोपल्याअतिक्षोभता॥ एवढालाभआ
तुडेहाता॥ त्याब्राह्मणासरवीकरिता॥ त्यालाभाचीवार्तानबोलवेवेदा ५५ यालागींभूदेवब्राह्म
ण॥ चालतेंबोलतेंब्रह्मपूर्ण॥ त्याचीनिंदाअवज्ञाहेळण॥ विरुद्धआपणनवदावेंकदा ५६ त्या
ब्राह्मणाच्याकोपबोला॥ राजाब्रह्माधिकारीझाला॥ भाग्येंश्रीशुकपावला॥ भाग्येंआथिला
परीक्षितीनो ५७ यापरीक्षितीचाअधिकार॥ पाहतांदिसेअतिसुंदर॥ धर्मीहोतीधैर्यथोर॥ वीर्य
शौर्यधराविवेकीपैं ५८ कृष्णअसतांधर्मभ्याला॥ कलीभेणेंपाठीपळाला॥ हाकलीसीत्रासुनी
ठेला॥ धैर्यें आथिलाअधिकारी ५९ चक्रघेउनीनिजहस्तीं॥ ज्यासीगर्भीरक्षीश्रीपती॥ त्याचे
अधिकाराचीस्थिती॥ वानावीपांकिनीवाचाळता ६० जेणेंगर्भीरक्षिलेंनिजस्थितीं॥ त्यातेंपरी

क्षीसर्वांमूर्ती॥यालागींनांवपरीक्षिती॥येथवरप्रीतीहरिचरणीं ६१ अर्जुनवीर्येनिर्व्यंग॥
सुभद्रामहीचेंगर्भलिंग॥तोअधिकाररत्नउपलिंग॥उभयपक्षींचांगजन्मलाशुद्ध ६२ रा-
जाआणिसुविवेक॥सत्वशुद्धिआणिसात्विक॥ब्रह्मज्ञानालागींत्यक्तोदक॥असेअतिनेट
कपरमार्थी ६३ ऐसेंदेखोनीपरिक्षितीसी॥कृपाउपजलीश्रीशुकासी॥मगबैसवोनीसावका
शीं॥श्रीभागवतत्यासीनिरोपिलें ६४ दुजेंदेखोनदृश्यदृष्टी॥अतिगुप्ततेपरिपाटी॥हरिब्रह्म-
यांचीगुह्यगोष्टी॥बोलेकर्णपुटींअतिएकांतीं ६५ तेंचिब्रह्मयानेंनारदासी॥बैसोनियाएकां
तवासी॥दुजेंनपडतांदृष्टीसी॥अतिगुप्ततेसीउपदेशिलें ६६ तेंचीनारदमहामुनीश्वरीं॥अति
गुप्तसानकुसरीं॥एकांतींसरस्वतीचेतीरीं॥व्यासासीकरीनिजबोध ६७ तेंचिश्रीव्यासेंअती
निगुती॥बैसवुनियांएकांतीं॥श्रीभागवतश्रीशुकाप्रती॥यथार्थस्थितीउपदेशिलें ६८ एवंप
रंपराउपदेशस्थिती॥गुप्तरूपेंजेआलीहोती॥तेंचिप्रगटजगाप्रती॥शुकपरिक्षितीपरमार्थ-
सांगे ६९ हेंत्यागाचेंनिजबीज॥समराग्नसाधावयाकाज॥ब्रह्मशापेंऋषिसमाज॥मूकबु
नियांसहजत्यक्तोदकजाहला ७० ब्रह्मशापनियमावधी॥अंतींसंकटविषयसंधी॥तेथेंपा
वलाब्रह्मनिधी॥ज्ञानक्षीराब्धीशुकयोगींद्र ७१ भरतयाअमृतपान॥दुष्काळींजेवींमिष्टा-
न्न॥अवर्षणींवर्षेघन॥तेवींआगमनश्रीशुकाचें ७२ भक्तिनवल्लतारंखुडतां॥धर्मधैर्या-
चास्तंभपडतां॥तोपरिक्षितीशापेंपीडितां॥झालारक्षिताशुकयोगींद्र ७३ तेणेंबैसवुनीऋषी॥

वर्यपंक्ती ॥ तारावयातें परिक्षिती ॥ प्रगटपरिसतां त्रिजगती ॥ श्रीभागवतार्थ शुकवक्ता ७४
धन्यवक्ता तो श्रीशुक ॥ श्रवणीं वसरवीतां न्हमूक ॥ त्यक्तोदका झालें पूर्णसुख ॥ कथापीयूष
परमामृतें ७५ ब्रह्मशापें सर्पदंशता ॥ मरणभयाची कथावार्ता ॥ विसरवुनियां नरनाथा ॥ पूर
र्णपरमार्थी त्यासी लावी ७६ तें हें श्रीभागवत संपूर्ण ॥ दशलक्षणीं सलक्षण ॥ श्रीशुकें करु
वुनी श्रवण ॥ परिक्षिती पूर्णब्रह्म केला ७७ जेंवी दोराचें सापपण ॥ दोरींचि मिथ्या होय जाण
॥ तेंवी देहीं चें देहपण ॥ देहस्वामीपण जाणतां मिथ्या ७८ देह असो अथवा जावो ॥ आह्मी
पूर्णपरब्रह्म आहों ॥ यापरी परिक्षिती पहा हो ॥ केला निःसंदेह श्रवणमात्रें ७९ श्रीशुक
परिक्षितीसंवाद ॥ तो त्रिजगा लाउद्बोध ॥ जो गुरुकृपा पावे प्रबोध ॥ पूर्णब्रह्मानंद स्वयें होयतो
८० ऐसें फावलें ज्यां श्रीभागवत ॥ तें पावले ज्ञानमथितार्थ ॥ परमानुभवी श्रीमत्संत ॥ संतोषा
वया ग्रंथ म्या हा केला ८१ त्यां निजाचरणरजकृपा ॥ हे बोल कळले मज पाहतां ॥ वाचुनी ज्ञाना
र्थसंकल्पा ॥ अकाळें वाग्जल्पा हे घडे केवी ८२ माझे वाकुडे निकुडे आर्षबोल ॥ त्यामाजी ब्रह्मज्ञा
न सरवोल ॥ नित्य नवप्रेमाची ओल ॥ हे कृपा केवळ त्या संतांची ८३ श्रीभागवत आणि भाषे मरा
ठे ॥ हे बोलणें नवलवारें ॥ पूर्वी नाहीं ऐकिलें कोठें ॥ अभिनव मोठें धिवटा केला ८४ सुरव्य संस्कृ
ता निर्मी नेणें ॥ यावरी प्राकृत ग्रंथ करणें ॥ जें कांहीं बोलिलों धीटपणें ॥ तें क्षमा करणें जनकल्वें सं
तीं ८५ बालकाची सरे बडबड ॥ नेणें माउलीची निवेचाड ॥ मज आपल्याचें तुह्मां कोड ॥ पाळून-

हीगोडमानिलाग्रंथ ८६ माझेंआरुणवाणेंबोलणें॥ कळाकूसरीकौतुकनेणें॥ जेंबोलविलेंजना
र्दनें॥ तेंचिग्रंथकथनेंकथिलेंम्यां ८७ जेंबळेंओढूननेइजेतैसें॥ तेंचिचालुनीआलेंअपैसें॥ तेंवी
मनहिरोनलक्षीकेशों॥ बळात्कारेंऐसेंबोलविलें पैं ८८ येथेंपराक्रमनाहीमाझा॥ हाग्रंथआवडला
अधोक्षजा॥ तेणेंबोलविलेंज्यानिजगुजा॥ त्याग्रंथार्थेवोजावाडवलाग्रंथ ८९ तोकरवीतेसामी
कर्ता॥ हेंबोलणेंअतिमूरवता॥ वाच्यवाचकजनार्दनवक्ता॥ ग्रंथमथार्थीनिजरूपदावी ९० या
लागींपदपदार्थखोडी॥ प्रेमरहस्यज्ञानगोडी॥ हेमाझ्याअंगींनलगेवोटी॥ ग्रंथार्थेधडगोडी-
जनार्दनजाणें ९१ घाणाउसगाळिल्याजाणा॥ गुळाचास्वामीनव्हेघाणा॥ तेंवीमजमुखींमुख्य
ज्ञाना॥ वदलाज्ञातेपणामीपणनलगे ९२ ऐसेंसद्गुरूनीनवलकेलें॥ माझेंमीपणनिःशेषनेलें॥
शेखींमाझेनांवेंग्रंथबोलिले॥ प्रेमआथिलेंज्ञानार्थरसें ९३ ह्मणावेंसद्गुरूमाझा॥ कींपूर्णब्र-
ह्मसहजनिजा॥ तेथेंमीपणाचाउपजेपूजा॥ तुजमाझीतुझानिजवासपैं ९४ वस्त्रआणिघडी
पालव॥ स्वरूपएकवेगळेंनांव॥ परीघडीपालवअपूर्व॥ वस्त्रगोरवशोभेसिआणि ९५ तेंवीगु-
रुब्रह्महीएकचिघडे॥ परीगुरुदास्येंब्रह्मआतुडे॥ गुरुवाक्येंनिजनिवाडे॥ ब्रह्मासीजोडेब्र-
निष्ठापैं ९६ गुरुब्रह्मअभिन्नत्वेंपूर्ण॥ तेथेंशिष्यासीतुरेभिन्नपण॥ तेव्हांजनतोचिजनार्दन-
॥जनार्दनींजनअभिन्नत्वेंनांदे ९७ ऐसानिजात्माश्रीजनार्दन॥ अनुभविल्यानहोयआन॥ का- ४२
यावाचामनबुद्धिप्राण॥ इंद्रियेंहीजाणजनार्दनझाला ९८ यालागींमाझेंजेंकामीपण॥ तेंमाझें

अंगींनलगेजाण॥माझेवाचेंजेंवचन॥तेंश्रीजनार्दनस्वयेंझाला९९यालागींवाचाजेवाब
डे॥तेंजनार्दनाअंगींजडे॥सेरकरतांहीबडबडे॥समाधीचीनमोडेमौनमुद्रा१०००सैराटधा-
वतांपाय॥श्रीजनार्दननिजमाय॥पुढांपुढींकाढियेघेतजाय॥रितेंपाऊलपाहेंपुढोंनेदी१ह्मणी
कोणाचीदृष्टिलागे॥यालागींमजपुढेंमागें॥सर्वदानिष्ठेसर्वांगें॥मीचिआचार्यसंगेंनिर्भयस
दा२जनार्दनजननीअंगसंगें॥भयतेंचीनिर्भयहोऊलागे॥कळिकाळनित्यनिजांगें॥येऊनीपा
यांलागेअहर्निशीं३जनार्दनजननीचास्नेहमोटा॥चित्प्रकाशकेलादिवटा॥मोडेलअविद्ये
च्याकांटा॥ह्मणुनीबोधखराटाभूमिकाझाडी४ऋद्धिसिद्धीचीकुरवंडी॥वोवाळुनीदुरीसा-
डी॥निजानुभवाचेंताटमांडी॥स्वानंदाचेनोंडींग्रासदेत५समाधीचेपालखींसत्य॥अनुहता
च्याहल्लरगाय॥यापरीजनार्दननिजमाय॥निजींनिजावितीहोयनिजदासा६पुत्रशिष्यआ
णिसेवक॥जनार्दनासीसमानदेख॥परिपुत्रापारसविशेषदेख॥शिष्यासीनिजसुखस्वा
नंददिला७तेथेंजनार्दनीएक॥रंकाचेहीनिजरंक॥त्यांहीमाजीकृपापूर्वक॥निजात्मसुख
सरवेंदिधलें८त्यासुखाचीनिजगोडी॥चतुःश्लोकींत्यापदमोडी॥श्रीसंतांलागींघोगडी
॥मराठीपरवडीभावेंकेली९जेवींसकळांलहानें॥मिळोनीकणकीचेंचारवणीकरणें॥ते
वींश्रीभागवतमूळकेणें॥त्यांचारवाणणेंमहाराष्ट्रीं१०नवलमाउलीचेंकोड॥बाळकना-
सीनेंलागेगोड॥तेवींमीसंतांचेंलडिवाळबोबड॥माझेंमराठीचेंकोडचोगुणकरिती११बा

ळकस्वयेंत्वेळगेपणें॥मातेसीलावीआंवतणें॥त्याचेंपरवडीपडिलेंचणे॥तरीमातातृप्त
होणेंचौगुणेंप्रीती१२तेंवीमाझियाबोलाप्राकृता॥ग्रंथार्थपरिसतांसाधुसंतां॥स्फरवउ
पजेलसर्वथा॥निजस्वभावतानिजबोधें१३जेंवीबाळकबापाजवळी॥त्याचेंवचासत्या
सीघाली॥कींतोबाळकाच्याकरतळीं॥स्फरावलालळींमिटक्यारत्न१४तेंवीचतुःश्लो
कीभागवता॥व्यासेंकादिलेंमथितार्था॥तोशोधुनीम्यांआइता॥वोपिलासंतांनिजबा
ळकभावें१५तेंवीचतुःश्लोकीभागवत॥कैसेनीझालेंहस्तगत॥श्रवणींवसाकारणयेथ॥
एकासरीनिश्चितसांगेनमी१६गोदावरीउत्तरतीरीं॥चौयोजनींचंद्रगिरी॥श्रीजनार्दनतेथवरी॥
दैवयोगेंफेरीस्वभावेंगेलों१७तोअतिदीर्घचंद्रगिरी॥तळींचंद्रावतीनगरी॥स्वयेंचंद्रनामाद्वि
जवरी॥वस्तीत्याचेघरींसहजघडली१८तेणेंचतुःश्लोकीभागवत॥वाखाणिलेंयथार्थयु
क्त॥तेणेंश्रीजनार्दनअद्भुत॥झालाउत्फुल्लितस्वानंदें१९तेणेंस्वानंदेंगर्जोन॥श्रीगुरुवेंस्व
येंजनार्दन॥बोलिलाअनीस्फुरवाहून॥हेंवर्णीगुह्यज्ञानदेशभाषा२०तेंमाझीमध्यमअवस्था
॥तेणेंसस्फूर्तपदपदपदार्थी॥बापआज्ञेचीसामर्थ्यता॥वचनेंयथार्थप्रबोधझाला२१वृ
सिष्ठवचनासाठीं॥सूर्यमंडळींतपेकासोटी॥शिळातरतीसागरपोटीं॥श्रीरामदृष्टीप्रतापें
पें२२विश्वामित्रवाक्यजाण॥कौलिकास्वतंत्रस्वर्गस्थान॥तेंवीमीएकाजनार्दन॥गुरुकृपा
पूर्णज्ञानार्थकरितां२३नवलआज्ञेचीसामर्थ्यता॥मीकरूनिघेंजरीग्रंथा॥तोग्रंथमजअतोन

॥ बोलें विज्ञानार्थी दोटोनी दावी २४ हें सांडूनि यांग्र
कर्मामाजी गुह्यज्ञान ॥ ग्रंथार्थ पूर्ण प्रगट होता २५
हृष्टी ॥ अज्ञानें पुरवी परिपाटी ॥ फार्कट गोष्टी मा
न दिसे गुह्यज्ञान ॥ मागें घालुनि पांसष्ट्यास्थान ॥
यार्थज्ञान ॥ ग्रंथार्थमय जाहलें स्वप्न ॥ सुषुप्ती मा
शब्दापुढें ज्ञान धांवे ॥ ओंवीपुढें अर्थ पावे ॥ जें जें जीव
सद्गुरुआज्ञा अतिशय गाढी ॥ रितें अर्धक्षण न सोडी ॥
जोडीला ऐसा ३० या परी श्री भागवत ॥ चतुःश्लोकी
गुरुआज्ञा समर्थ प्रतापें जें ३१ एका जनार्दना शरण ॥
से जन्ममरण ॥ ब्रह्मपरिपूर्ण होइजे स्वयें ३२ स्वयें महा
॥ परमार्थ आथिला ग्रंथ ॥ हा निश्चितार्थ निजबोधें ३
ला एका नव्हे कर्ती ॥ ग्रंथार्थ का विकाविला ॥ अंगें तत्वता ज
न ॥ नांवें भिन्न स्वरूपें अभिन्न ॥ यालागी ग्रंथाचें निरूपण
श्रीभागवते द्वितीयस्कंधे श्रीशुकपरीक्षितिसंवादे एका
॥ १ ॥ श्रीसद्गुरुनाथार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥ श्लोक ॥

हें पुस्तक पुणें येथें विनायक विठ्ठल रानडे यांनीं आपले दत्तप्रसारक छापखान्यांत

50474
Bhagav
NAME

इति एकनाथकृत चतुःश्लोकी

…पर वडीपडिलें चणे ॥ नरी मातानृस
ग्रंथार्थ परिसतां साधुसंतां ॥ स्कंरवड
…ळकबापाजवळी ॥ त्याचेच घासत्या
…नळीं मिरक्ष्यारत्न १४ तेवीं चतुःश्लो
…ुनी म्या आईला ॥ वोपिला संतां निजबा
…ुळे हस्तगत ॥ अवनीवधाकारण येथ ॥
…योजनीं चंद्रगिरी ॥ श्रीजनार्दन नेथवरी ॥
…॥ तळीं चंद्रावती नगरी ॥ स्वयें चंद्रनामी ह्रि
श्लोकी भागवत ॥ चारवाणिडयथार्थसु
नंदेप १९ तेणें स्वानंदें गर्जोन ॥ श्रीगुरुवें स्व
धन्नानदेशभाषा २० तें मासीमध्यम अवस्था
र्थ्यना ॥ वचनें पश्याधोप्रबोध झाला २१ वृ
शिळा तरती सागरपोटीं ॥ श्रीरामदृष्टी प्रतापें
स्वर्गस्थान ॥ तेवीं मी एकाजनार्दन ॥ गुरुकृपा
ना ॥ मी करूंनि घे जरी ग्रंथा ॥ तो ग्रंथ मज अनोना

V 891·461 R 50474
Eka/Cha

AUTHOR Ekanath

TITLE Chatushloki Bhagavat

DATE DUE	BORROWER'S NAME

V 891·461
Eka/Cha
50474

Date Due

श्रीगणेशायनमः ॥ श्रीसरस्वत्यैनमः ॥ श्रीगुरुभ्योनमः ॥ श्रीएकनाथायनमः ॥-
श्रीसच्चिदानंदायनमः ॥ ॥ अथचतुःश्लोकीप्रेमवटिकाभागवतद्वितीयस्कंधन
वमोध्यायटीकाप्रारंभः ॥ श्लोक ॥ गुरुचरणप्रतापेंपुण्यपापेंजळालींत्रिभुवनस
मतीर्थींज्ञानगंगेमिळालीं ॥ शुभअशुभपहातांभावनारामझालीनिशिदिनिंगुरुरा
याउन्मनीझोंपआली ॥ १ ॥ आदींवंदूंगणनायका ॥ नरकुंजराअलोलिका ॥ नरग-
जस्वरूपेंतूंएका ॥ नमनश्रीविनायकासद्गुरू ॥ १ ॥ तुजसद्भावेंकरितांनमन ॥ वि-
घ्नचिहोयनिर्विघ्न ॥ यापरीतुझीकृपापूर्ण ॥ चैतन्यघनगणराजा ॥ २ ॥ सालंकृतशु
क्लांबरी ॥ हंसारूढपरमेश्वरी ॥ सद्गुरुरूपेंवागेश्वरी ॥ त्यांमजमाझारींवंदिली ॥ ३
वाचावदनवदता ॥ तिहींसीआलीएकात्मता ॥ यापरीयेथेंवाग्देवता ॥ गुरुत्वेंतत्वतां
वंदिली ॥ ४ ॥ पूर्वपरंपरापूज्यता ॥ एकरूपएकनाथा ॥ आह्मांसद्गुरूचीकुळदेवता
॥ एकात्मताएकवीरा ॥ ५ ॥ तिचेनीनांवेंमाझेंहेंनांव ॥ ह्मणोनीमिरवींकविवैभव ॥
तेंवनामरूपानुरेंचिठाव ॥ हानिजानुभवकुळदेव्या ॥ ६ ॥ आतांवंदूंसंतसज्जन ॥-
जेसर्वांगीचैतन्यघन ॥ ज्यांसगुणनिर्गुणसमसमान ॥ जेनिजजीवनेंसद्भावा ॥ ७
ज्यांचीसद्भावेंएकतांगोष्टी ॥ चैतन्यघनहोयसृष्टी ॥ लागेपरमानंदींदृष्टी ॥ कृपादृ-
ष्टींसाधुंचीहोतां ॥ ८ ॥ आतांवंदूंश्रीजनार्दन ॥ ज्याचेंएकतांएकवचन ॥ त्रैलोक्यहो